

TRST - Na 4. strani
**»Združevanja
dežel ne bo«**
Deželni svet oklestil stroške

TRST - Na 5. strani
**Le še 4 dni do
zveze občin?**

DOBERDOB - Na 12. strani
**Nov zaplet za stavbo
nižje srednje šole**
Prizidek ni prestal tehničnega pregleda

EVROPSKI PARLAMENT - Stroški mobilnega gostovanja odpravljeni l. 2017 (delno že aprila 2016)

Telefoni brez meja

SLOVENIJA - Begunski val ne pojenja
**Po koruznih poljih
do obljubljenе dežele**

Naš dnevnik z novinarjem in fotografom v osrčju dogajanja

STRASBOURG - Po letih skrbi zaradi visokih stroškov mobilnega gostovanja bo teh leta 2017 vendarle konec. Tako določa telekomunikacijski zakonodajni sveženj, ki ga je včeraj potrdil Evropski parlament. Del svežnja pa je tudi sporna zakonodaja o nevtralnosti interneta, na katero letijo očitki, da te ne bo zaščitila, kot je bil namen.

Z včerajšnjim glasovanjem v Strasbourgu se je načeloma sklenil postopek sprejemanja telekomunikacijskega zakonodajnega svežnja. Ta določa, da bo z junijem 2017 v EU ukinjeno gostovanje v mobilnih omrežjih, z drugimi besedami, mobilni operaterji ne bodo smeli več obračunavati gostovanja za telefonske klice, pošiljanje sporočil sms in uporabo mobilnega interneta. Že pred tem, 30. aprila 2016, se bodo cene gostovanja znižale na pet centov za minuto pogovora, dva centa za sms in pet centov za megabajt podatkov.

Na 2. strani

TRST - Obisk dijakov šole sv. Cirila in Metoda
**Na Katinari tudi
bolnišnica za lastovke**

KINOATELJE
**Nagrada
Darko Bratina
roma v Švico**

GORICA - Nagrado Darko Bratina - poklon viziji 2015 prejme švicarski režiser in producent Villi Hermann. Slavnostna podelitev bo 26. novembra v goriški Hiši filma, Kinoatelje pa bo ob tej priložnosti priredil tudi monografski filmski festival, ki bo obiskal sedem krajev v Italiji in Sloveniji. Hermann, ki živi v italijanskem kantonu Ticino, je avtor skoraj 40 dokumentarnih in igranih filmov. Zadnja leta kot producent pomaga tudi mlajšim italijanskim režiserjem.

Na Montažu umrl
slovenski alpinist

Na 4. strani

V Romansu
spodletela goljufija

Na 12. strani

V Štandrežu 50-letnica
v znamenju mladih

Na 13. strani

Italija (in Tea Ugrin)
pristala na 7. mestu

Na 17. strani

Naši smučarji
spet sodelujejo

Na 18. strani

GORIŠKA - Gripa
**Število
cepljenih
upada**

GORIŠKA - V goriški pokrajini so v lanskem letu zabeležili 6-odstotni upad cepljenih proti sezonski gripi, ki spadajo v t.i. rizične skupine (osebe s 65 in več leti, kronični bolniki, zaposleni v javnih službah primarnega interesa itd. - za katere je cepljenje brezplačno), saj so cepili le 45,2 odstotka teh oseb, medtem ko so jih leta 2013 cepili 51,8 odstotka. Prav zaradi tega upada pridobiva kampanja za cepljenje proti sezonski gripi še večjo težo v primerjavi s preteklostjo. Na Goriškem, tako kot v celi deželi Furlaniji Julijski krajini, se bo kampanja začela v ponedeljek, 9. novembra.

Na 14. strani

MILAN - Kontovelec na svetovni razstavi

Evgenov Expo

»Zame je bila to enkratna izkušnja« - Bil je animator in povezovalac dogodkov v paviljonu Slovenije

Evgen Ban
pred slovenskim
paviljonom na
milanskem Expu

FOTODAMI@N

MILAN - »Zame je bila to enkratna izkušnja, gotovo ena najlepših tako s poklicnega kot osebnega vidika.« Tako je svoje skoraj šestmesečno delovanje na milanskem Expu ocenil Kontovelec Evgen Ban.

Bil je pravi animator in povezovalac vseh dogodkov v paviljonu Slovenije. Njegov glas je v različnih jezikih skorajda vsak dan že od prvomajskega odprtja vabil mimoidoče, naj se približajo in spoznajo mali biser, ki meji na Italijo.

Po šestih mesecih je - nekaj dni pred odhodom - v pogovoru za Primorski dnevnik ocenil svojo »svetovno« izkušnjo.

Na 7. strani

- pestra ponudba pnevmatik različnih proizvajalcev
- vulkanizerstvo (tudi RFT pnevmatike)
- avtooptika NAJNOVEJŠA TEHNOLOGIJA 3D **Novo**
- jeklena in ALU platišča
- hramba pnevmatik

AKCIJA

Ob nakupu novih pnevmatik
podarjamo hrambo pnevmatik
za naslednjo sezono!

ŽBOGAR d.o.o.
Industrijska cesta 9, Kromberk, 5000 Nova Gorica
(pod Merkurjem)

T: 00386 5 30 01 499
www.vulkanizerstvobogar.com

EVROPSKI PARLAMENT - Novost za uporabnike mobilnih telefonov

Z letom 2017 odpravljeni stroški mobilnega gostovanja

V istem svežnju tudi sporna zakonodaja o nevtralnosti interneta

STRASBOURG - Po letih skrbi zaradi visokih stroškov mobilnega gostovanja bo teh leta 2017 vendarle konec. Tako določa telekomunikacijski zakonodajni sveženj, ki ga je včeraj potrdil Evropski parlament. Del svežnja pa je tudi sporna zakonodaja o nevtralnosti interneta, na katero letijo očitki, da te ne bo zaščitila, kot je bil namen.

Z včerajšnjim glasovanjem v Strasbourgu se je načeloma sklenil postopek sprejemanja telekomunikacijskega zakonodajnega svežnja. Ta določa, da bo z junijem 2017 v EU ukinjeno gostovanje v mobilnih omrežjih, z drugimi besedami, mobilni operaterji ne bodo smeli več obračunavati gostovanja za telefonske klice, pošiljanje sporočil sms in uporabo mobilnega interneta. Že pred tem, 30. aprila 2016, se bodo cene gostovanja znižale na pet centov za minuto pogovora, dva centa za sms in pet centov za megabajt podatkov.

Sveženj naj bi obenem zagotovil, da bo internet v EU ostal nevtralen in odprt. Določa namreč, da morajo ponudniki storitev dostopa do spleta obravnavati ves promet enako, brez diskriminacije in omejevanja ter ne glede na pošiljatelja in prejemnika, vsebino, storitve ali uporabljen opremo. Dostop lahko omejijo le, če je za to izdan sodni nalog ali jim to izrecno nalaga zakonodaja, za preprečevanje preobremenjenosti omrežja in proti kibernetičnim napadom. V primeru omejitve prometa bodo morale te biti objektivne, pregledne in nediskriminacijske ter čim krajše. Ponudnik bo še vedno lahko omogočal posebne storitve - boljši in hitrejši dostop za posebne namene -, vendar s tem ne bo smel vplivati na splošno kvaliteto dostopa do spleta.

Poročevalka Pilar del Castillo (EPP) je izpostavila, da bo Evropa postala edina regija na svetu, ki zakonsko zagotavlja odprtost in nevtralnost interneta. Nevtralnost interneta je načelo, po katerem se vsak internetni promet skozi javno komunikacijsko omrežje obravnava enakovredno. V praksi to pomeni, da si na internetu nihče ne bi smel kupiti prednosti in da se ne bi zgodil internet dveh hitrosti.

Prihodnost te nevtralnosti pa postavlja pod vprašaj dejstvo, da je podatkovnega prometa vedno več in da grozijo "zastoji" na spletu, zaradi česar se je začelo razmišljati, da bi v posebnih primerih vendarle določeni uporabniki interneta lahko dobili prednost. Kritiki, ki jih ni malo, se bojijo, da je formulacija svežnja preveč ohlapna in nevtralnosti ne bo zagotovila. Med drugim se v predlogu zakonodaje internetna nevtralnost izrecno sploh ne omenja. Da bi to preprečili, je več poslancev iz vrst leve in zelenih vložilo še več amandmajev, a večina jih je zavrnila, češ da bi se s tem zavleklo sprejemanje svežnja in posledično tudi odprava stroškov mobilnega gostovanja.

Med nasprotniki je tudi Slovenija, ena redkih držav, ki so v svoji zakonodaji uzakonile načelo nevtralnosti interneta, in to bolj izrecno, kot to sedaj počne EU. Evropska poslanca Igor Šoltes (Verjans/Zeleni) in Franc Bogovič (EPP/SLS) sta med tistimi, ki s kompromisom v delu uredbe, ki govori o nevtralnosti in odprtosti, niso zadovoljni. »Vsi, kot slišim danes, smo za nevtralnost interneta, ampak očitno so razlike v razumevanju, ali ta uredba to res zagotavlja in ali bomo s to uredbo res dosegli te cilje ... manjkajo praktično vse določbe, ki se nanašajo na pojem, definicijo in zagotavljanje neodvisnosti in nevtralnosti interneta,« opozarja Šoltes.

Bogovič je podprl amandmaje za internetno nevtralnost. »Povsem neprimeren« je po besedah Bogoviča dejstvo, da se je v istem dokumentu znašla tudi uredba, s katero se končno uveljavlja zmanjšanje stroškov mobilnega gostovanja znotraj EU, kar seveda močno podpira.

Evropski poslanci med glasovanjem o novem svežnju predpisov, ki uvaja za potrošnike zelo dobrodošlo odpravo stroškov za mobilno gostovanje (roaming), po drugi strani pa je tarča kritik zaradi nedorečenosti glede zagotavljanja nevtralnosti dostopa do interneta

ANSA

KATALONIJA Separatisti začeli proces osamosvajanja

BARCELONA - Točno mesec dni po volitvah v Kataloniji so odcepitvi naklonjene stranke začele proces osamosvajanja. V parlament so vložile predlog resolucije, o kateri naj bi poslanci glasovali v nekaj dneh, predvidoma v začetku novembra. Španski premier Mariano Rajoy se je že odzval z besedami, da bo njihova prizadevanja ustavil.

»Katalonski parlament slovesno naznanja začetek procesa oblikovanja neodvisne katalonske države, v obliki republike,« piše v osnutku resolucije. »Ta parlament in proces demokratične odcepitve se ne bosta podrejala odločitvam inštitucij španske države, še posebej ustavnega sodišča,« v resoluciji zagotavljajo separatistične stranke.

Regionalni parlament v Kataloniji se je na ustanovnem zasedanju sešel v ponedeljek, potem ko so na septembrskih volitvah absolutno večino poslanskih sedežev - 72 od 135 - osvojile odcepitvi naklonjene stranke: koalicija Junts pel Si (Skupaj za da) in leva stranka CUP. Čeprav skupaj nista osvojili absolutne večine glasov - zanju je glasovalo 47,8 odstotka volivcev -, sta nemudoma zagotovili začetek procesa osamosvajanja te regije s 7,5 milijona prebivalci. Vložena resolucija predstavlja začetek tega procesa, čeprav se skupini po drugi strani še nista uspeli dogovoriti o predsedniku regionalne vlade. CUP namreč zavrača podporo dosedanjemu predsedniku Arturu Masu.

Španski premier Rajoy je že napovedal, da bo katalonska prizadevanja za osamosvojitev preprečil. V televizijskem nagovoru, za katerega se le redko odloči, je predlog resolucije označil za "dejanje provokacije", ki da ne bo imelo nobenega učinka.

SIRIJA - Ofenziva IS na severu države

ZN opozarja na težko humanitarno krizo

DAMASK - Združeni narodi so včeraj opozorili, da se humanitarna kriza v Siriji poslabšuje, kjer pomoč potrebuje že 13,5 milijona ljudi, od tega šest milijonov otrok. Pomočnik generalnega sekretarja ZN za humanitarne zadeve Stephen O'Brien je v Varnostnem svetu ZN opozoril, da je od 680.000 migrantov, ki so letos preko Sredozemskega morja prispeli v Evropo, več kot polovica Sircev. Izpostavil je, da imajo pravico do azila brez kakršnekoli oblike diskriminacije. V državi je razseljenih 6,5 milijona ljudi, 4,2 milijona jih je pobegnilo v tujino. V več kot štiri leta trajajoči vojni je umrlo več kot 240.000 ljudi.

Z bojišč prihaja vest, da je skrajna skupina Islamska država je včeraj prodrla do obrobja glavnega oporišča sirske vojske v provinci Alep na severu države. Prodrla je do obrobja mesta Safira, ki leži južno od mesta Alep. Tam potekajo spopadi med silami IS in vojsko, je sporočil nevladni Sirski observatorij za človekove pravice. V mestu

ima vojska več velikih skladišč orožja, ZDA pa so leta 2012 opozorile, da so v tem mestu in drugod po Siriji izdelovali kemično orožje. Provinca Alep je skoraj v celoti v rokah Fronte Al Nusra, sirske veje Al Kaide, ter njenih islamističnih zaveznic, med katerimi je tudi IS. Sirska vojska je 17. oktobra sprožila ofenzivo v južnem delu province in zasedla nekaj vasi. Vendar pa je napad na Saffiro sedaj "režim postavil v defenzivo", je za AFP opozoril vodja observatorija Abdel Rahman.

Ameriški obrambni minister Ash Carter pa je včeraj v senatnem odboru za oborožene sile napovedal okrepitev ofenzive proti Islamski državi (IS) v Siriji in Iraku. Carter je izrazil razočaranje, da načrt ameriškega urjenja in opremljanja zmerne opozicije v Siriji za boj proti IS ni deloval. ZDA bodo okrepile zračno ofenzivo proti IS, obenem pa tudi sodelovanje s partnerji na tleh, pri čemer ni izključeno, da bodo ameriške sile tudi same izvajale določene operacije.

Reševanje po potresu v Afganistanu in Pakistanu

ISLAMABAD - Pakistanski reševalci in vojaki nadaljujejo iskanje morebitnih preživelih pod ruševinami po močnem potresu, ki je v ponedeljek stresel območje. Po zadnjih podatkih je potres z magnitudo 7,5 in žariščem na območju Hindukuša v Afganistanu zahteval več kot 400 življenj, od tega 310 v Pakistanu. Predstavnica pakistanskega urada za nesreče Rema Zuberi je opozorila, da bi število mrtvih lahko še naraslo. Dodala je, da je v najbolj prizadeti provinci Hiber-Paktunhva na severozahodu Pakistana v bolnišnicah več kot 2000 ranjenih. Afganistanske oblasti so medtem sporočile, da je umrlo najmanj 115 ljudi v devetih provincih na vzhodu države, 538 ljudi je bilo ranjenih. Tresenje tal so čutili vse od Tadžikistana do New Delhija v Indiji. Pakistanski minister za informiranje Pervaiz Rašid je pred tem sporočil, da sta vojska in civilna zaščita sprožili obsežno reševalno operacijo, da bi prišli do območij, ki so zaradi zemeljskih plazov še vedno nedostopna. Njihova prizadevanja so ponoči ovirale močne padavine, ki so sprožile nove zemeljske plazove. Z območja poročajo tudi o snegu. Pakistanska vojska je sporočila, da je s cest odstranila 27 od 45 plazov. Tudi v sosednjem Afganistanu si oblasti prizadevajo priti do preživelih na obročnih območjih pokrajin Badahšan, Tahir in Kunar, ki so delno pod nadzorom talibanov. Uporniki so pozvali humanitarne organizacije, naj ne oklevajo z dostavo pomoči, skrajneži pa so dobili navodilo, da jim morajo pri tem pomagati.

ŠTUDIJA - Ogroženi predvsem mladi

Italija zaostaja na evropski lestvici socialne pravičnosti

DÜSSELDORF - Na lestvici socialne pravičnosti v EU, ki jo je pripravila nemška fundacija Bertelsmann, je na prvem mestu Švedska, sledita pa Danska in Finska. Na zadnjih treh mestih so Bolgarija, Romunija in Grčija. Dokaj slabo se je odrezala tudi Italija, Slovenija pa se je uvrstila na deveto mesto.

Fundacija je v študiji, ki so jo objavili na svetovnem spletu, na podlagi 35 kriterijev raziskovala šest različnih dimenzij socialne pravičnosti - revščino, izobraževanje, zaposlovanje, zdravje, medgeneracijsko pravičnost in socialno vključenost ter nediskriminacijo. Kot izhaja iz študije, je v EU kriza najbolj prizadela otroke in mlade. Revščina ali socialna izključenost grozi približno 26 milijonom otrok in mladih ali nekaj več kot četrtini prebivalstva, mlajšega od 18 let.

Samo v Španiji, Grčiji, Italiji in na Portugalskem se je število otrok in mladih, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, od leta 2007 povečalo za 1,2 milijona, in sicer s 6,4 na 7,6 milijona. Slabi obeti za prihodnost pa so v EU tudi za 5,4 milijona mladih, ki niso niti zaposleni niti se ne šolajo. Le v Nemčiji in na

Švedskem je stanje pri tej starostni skupini bolj optimistično kot leta 2008. Po drugi strani se je stanje precej poslabšalo v Italiji in Španiji. V Italiji se je število tistih, ki niso niti zaposlenih niti se ne izobražujejo, v tem obdobju povečalo za 21,6 odstotka na 32 odstotkov, v Španiji pa s 16,6 na 24,8 odstotka.

Medtem ko se je v EU povprečni delež otrok, ki tvega revščino ali socialno izključenost, od leta 2007 povečal s 26,4 odstotka na 27,9 odstotka, se je delež starejših od 65 let s takšnim tveganjem zmanjšal s 24,4 na 17,8 odstotka. Študija vzrok za to vidi v pokojninah, ki se niso zmanjšale toliko, kot so se zmanjšali prihodki mlajših.

V Sloveniji je odstotek otrok in mladih, ki tvegajo revščino ali socialno izključenost, v letu 2013 znašal 17,5 odstotka. To je v nasprotju s trendom v večini članic EU, po katerem je tveganje za mlajše od 18 let večje, navaja. Kot hvalevrednega študija izpostavlja tudi slovenski izobraževalni sistem, saj je osipnikov v starosti od 18 do 24 let le nekaj več kot štiri odstotke. Povprečje EU je nekaj več kot 11 odstotkov.

Vučić Rusiji obljublja nadaljnje prijateljstvo

MOSKVA - Srbski premier Aleksandar Vučić je včeraj ob začetku obiska v Rusiji poudaril, da se Beograd tudi v prihodnje ne bo pridružil sankcijam, ki jih je proti Moskvi zaradi ukrajinske krize uvedla EU. Po srečanju z ruskim premierjem Dmitrijem Medvedjevom je poudaril, da bo Srbija še naprej prijateljica Rusije. Ob tem je ocenil, da bo njegov obisk v Moskvi dal nov zagon sodelovanju. Beograd in Moskva sta se dogovorila, da bosta iskala novo traso za dobavo plina po ukinitvi projekta Južni tok. Vučić je ob tem obljubil pravočasno plačilo dolga za ruski plin. Premierja sta govorila tudi o krepitvi sodelovanja na področju kmetijstva, obrambe in gospodarstva.

Portugalska zaenkrat z manjšinsko vlado

LIZBONA - Dosedanji desnosredinski portugalski premier Pedro Passos Coelho je predsedniku države Aníbalu Cavacui Silvi predstavil svojo novo manjšinsko vlado, v kateri je na ključnih položajih obdržal vidne ministre iz svoje dosedanje vlade. Nova vlada bo uradno nastopila v petek. Levica, ki ima po volitvah 4. oktobra večino v parlamentu, je že napovedala, da bo vlado zrušila ob predstavitvi programa, ki ga mora predstaviti do 9. novembra. Desnosredinska koalicija Naprej Portugalska Passosa Coelha je zmagala na volitvah z 38,6 odstotka glasov, a ni dobila parlamentarne večine, saj ima 107 od 230 poslanskih sedežev. Antonio Costa, čigar Socialistična stranka je dobila 32,3 odstotka glasov in 86 poslancev, trdi, da bi lahko oblikoval vladno koalicijo z levo usmerjenimi strankami in tako dosegel parlamentarno večino s 122 poslanci. Takšna koalicija bi združevala socialiste in Levi blok, sestrsko stranko grške Sirize, komuniste in zelene. Predsednik je kljub temu mandat za sestavo vlade v četrtek znova podelil Passosu Coelhu, potem ko so koalicijska pogajanja med desnico in socialisti propadla.

BREŽICE - V Sloveniji se valijo množice beguncev

Po koruznih poljih v severno Evropo

Iz Brežic Aljoša Fonda

BREŽICE - Dobrih deset dni po izbruhu drugega vala begunske krize so na Dolenjskem že vsi precej izčrpani, od policistov do gasilcev in prostovoljcev, da ne govorimo o samih beguncih, ki od jutra do večera in še ponoči množično prestopajo slovensko-hrvaško mejo.

Čez zeleno mejo pri Rigoncah so se tudi v včerajšnji meglici vseskozi valile množice ljudi različnih izvorov in starosti. Povečini so bili to državljani Sirije, ki se od drugih razlikujejo po tem, da so na naporno in nevarno pot proti Evropi krenili z otroki (v gneči na koruznem polju pri Rigoncah je bilo dopoldne denimo opaziti tudi enomesečnega otroka in nekaj nosečnic), nekateri tudi z babicami in dedki. Zraven pa je tudi veliko samih moških, državljanov Iraka, Afganistana, tudi Irana. Na poljih na slovenski strani meje jih čakajo in spremljajo policisti z vozili ter na konjih, ob tamkajšnji kapelici postajajo avtobusi. Večina beguncev ne govori angleško, prevladujejo arabski, urdujski, paštunski ter drugi azijski jeziki. "Jaz grem v Nemčijo, prijatelj me čaka v Dortmundu," pravi mladi Bagdadčan, drugi njegovi rojaki ciljajo na Švedsko ali Norveško. V gneči so tudi sirske družine s po tremi, štirimi slabo oblečenimi otroki. Skoraj vsi si pomagajo z odejami z oznako "UNHCR". Nek očka pravi, da so mu bombe, ki so padle z neba, pred tedni porušile hišo, zato je z ženo in štirimi otroki odšel v Evropo. Hladno je in vlažno, polja prekriva megla, temperatura ob 10.30 ne dosega enajstih stopinj.

V Dobovi, lučaj od zelene meje, sta dva sprejemna centra, oba sta prenatrpana. V nekdanji tovarni Beti, kjer naj bi begunci spali v hali, je dober del gostov prenočil na prostem. Sliši se jokanje dojenčka, vsi so za ograjo, pokriti z odejami. Prostovoljci nosijo plastenke vode, odeje in druge predmete, policisti in vojniki v bojni opremi nemo strmijo predse. Pred obema centroma se zadržujejo novinarji, fotografi in snemalci iz različnih držav, v samih centrih pa so begunci naveličani, saj hrane ni veliko, higienske razmere so skromne, sami pa bi radi čim prej zapustili Slovenijo in nadaljevali pot proti Avstriji. Radio poroča, da so Avstrijci zaradi svojih prenatrpanih centrov omejili sprejemanje novih beguncev pri Šentilju, zato tudi v Brežicah in okolici še oklevajo. Kljub vsemu pa so predvsem otroci in mladostniki (predvsem tisti, ki se odpravljajo na avtobuse) veseli, eni igrajo odbojko na pločniku, drugi pozdravljajo skozi okensko šipo avtobusa. Končno so na toplem.

Policijska postaja v Brežicah je obkrožena s policijskimi trakovi, čez katere novinarji ne smejo iti, razmere v tamkajšnjem sprejemnem centru pa menda niso najboljše. 27 od 30 velikih šotorov je konec prejšnjega tedna zgorelo, ostajajo trije, tako da velika večina ljudi prenočuje v mrazu na prostem. Mladenič iz Sirije, ki stopa na avtobus (v upanju, da ga bo ta tokrat le peljal proti Avstriji), zaupa, da so policisti z njim, njegovo sestro in očetom ravnali dobro. Okrog 15. ure odpelje iz Brežic čez reko Savo sedem avtobusov s po 120-130 potniki (slabih tisoč ljudi), v centru naj bi ostajalo še kakih dva tisoč beguncev. To pa malo traja: ob 16.10 pripelje na železniško postajo Dobova vlak iz Slavonije, poln pribežnikov. Dolg dan, podoben prejšnjim, se še ni končal.

Policijska postaja v Brežicah je obkrožena s policijskimi trakovi, čez katere novinarji ne smejo iti, razmere v tamkajšnjem sprejemnem

Med begunci veliko žensk in otrok

FOTODAMJ@N

Vkrncanje na avtobuse

FOTODAMJ@N

Kaj se resnično dogaja z begunci v Sloveniji? O tem pripravljamo posebno prilogo, ki jo bomo objavili v jutrišnji številki s pričevanjem našega novinarja Aljoše Fonde in fotografijami Damjana Balbija, ki sta se včeraj ves dan mudila na Dolenjskem, da bi na kraju samem preverila, kako Slovenija kljubuje nepreglednemu toku migrantov, kdo so ljudje, ki bežijo iz svojih domov, kaj želijo, kako jih sprejemajo domačini in še marsikaj drugega.

STANJE S Hrvaško zdaj bolje sodelujejo

LJUBLJANA - Državni sekretar na ministrstvu za notranje zadeve Boštjan Šefc je na redni novinarski konferenci v zvezi z begunsko krizo poudaril, da je od ponedeljka »sodelovanje s Hrvaško bistveno boljše, ves čas pa usklajevanje poteka tudi na nivoju direktorjev policij«.

To je rezultat nedeljskega minivraha EU na temo begunske krize. Slovenska in hrvaška policija sta se dogovorili, da bosta preizkusili nov sistem prehajanja beguncev čez mejo, ki je vnaprej dogovorjen in organiziran. Tako je na železniško postajo v Dobovi včeraj popoldne prispel vlak z okoli 1100 begunci. Po prihodu so ti izstopili z vagonov in vstopili v prostore, namenjene za oskrbo in popis. Po končanem postopku so vstopili na drug vlak, ki jih je odpeljal v nastanitveni center v Šentilju.

Državni sekretar na ministrstvu za notranje zadeve Boštjan Šefc je prepričan, da bo nov način sprejema bistveno razbremenil prebivalce Dobove, Rigonc in tudi Brežic. Zato upa, da bo sprejem migrantov na tem območju tudi naprej potekal po tem sistemu.

Zelo je obremenjen tudi Šentilj in tudi tam skušajo najti boljše rešitev. Zdaj migranti izstopajo z vlaka kilometer ali dva pred nastanitvenim centrom. S policijo, občino in Slovenskimi železnicami pa se dogovarjajo, da bi vlaki lahko ustavljali bližje, okoli 20 ali 30 metrov od centra, je pojasnil. Tako bi morali zgraditi provizorični peron, a to naj ne bi predstavljalo večje težave.

Poleg policistov na terenu ostajajo številni prostovoljci, pripadniki civilne zaščite, vojniki, na pomoč pa bodo priskočile tudi zasebne varnostne službe ter policisti iz drugih držav EU.

Minister za javno upravo Boris Koprivnikar je v pismu zaprosil javne uslužbenke, naj se pridružijo prostovoljcem in pripadnikom civilne zaščite na terenu. Prvi javni uslužbenki so že priskočili na pomoč, novi prihajajo danes. V pripravi so tudi pogodbe za zaposlitev brezposelnih.

Iz tujine ne prihajajo le policisti, ampak druge države Sloveniji še naprej ponujajo tudi materialno pomoč. Iz Velike Britanije bo po besedah poveljnika civilne zaščite Srečka Šestana prišlo 11.000 odej in 1800 spalnih vreč. Odeje in spalne vreče so ponudili tudi Slovaki, in kot pravi Šestan, bodo vso ponujeno pomoč koristno uporabili.

PROSTOVOLJCI - Izkušnje v slovenskih sprejemnih centrih

V hali, kjer ni stranišč

Kljub težkim razmeram so ljudje prijazni in hvaležni, a na smrt utrujeni in premraženi - Ljudje prispevali tudi marsikaj neprimerne

LJUBLJANA - V sprejemnih centrih po državi je bilo ob poldne skupno 9889 pribežnikov, v namestitvenih centrih pa 4599. Izkušnje, ki jih opisujejo prostovoljci v sprejemnih in namestitvenih centrih, so podobne: mirni, utrujeni in premraženi ljudje. Kar ob odhodu pustijo za sabo - tudi nezaužita hrana, oblačila in rjuhe za enkratno uporabo -, roma v smeti.

Prostovoljec, ki pomaga v sprejemnem centru v industrijski hali Beti v Dobovi, pravi, da je delo prostovoljca »težko fizično delo brez časa za počitek«. V njegovem zadnjem osemurnem turnusu je vse delo opravljalo 10 prostovoljcev.

Po prihodu beguncev so jim razdelili 3500 suhih obrokov hrane. Ko so begunci nadaljevali pot, pa je prostovoljec čakalo čiščenje. »Poberemo vse smeti, tudi puščena oblačila in obutev ter rjuhe za enkratno uporabo. Sledi čiščenje tal in dezinfekcija ter deratizacija prostorov. Nas deset je nabralo za 20 največjih vreč robe, ki je šla v smeti,« je opisal potek dela.

V obroku suhe hrane, ki so jih delili včeraj, je bilo

pol litra vode, jabolko in ribja konzerva, otroci so dobili še piškote, mame pa mleko, je opisal prostovoljec.

V nekdanji industrijski hali ni stranišč. Še iz časov, ko je tovarna delovala, sta dve stranišči, a ti ne delujeta, prav tako ni kemičnih stranišč, razmere v hali opisuje prostovoljec. Begunci so čez noč zaprti v hali in »se morajo znati po svoje«. Tudi zato je v hali močan vonj in pridejo maske, ki jih morajo nositi prostovoljci, še kako prav, še opisuje prostovoljec.

»Ljudje so hvaležni. Ena tretjina je morda takih, ki se ti ne zahvalijo. A razlog za to je, da so na smrt utrujeni in premraženi. Vidiš družine, otroke, starčke, ki so pešali ogromne razdalje, da so prišli do sem. Zgodbi, kot jih lahko prebereš na družbenih omrežjih, o glasnih in nesramnih posameznikih, nisem doživel,« je svojo izkušnjo opisal prostovoljec v Dobovi.

V namestitvenem centru na Vrhniki, ki je bil predviden za okoli 800 ali 900 ljudi, je bilo včeraj dopoldne 1040 migrantov. Rdeči križ je v nekdanjo vrhniško vojašnico dostavil veliko količino oblačil, a pri sortiranju se je izkaza-

lo, da so ljudje za begunce prispevali marsikaj neprimerne - od kopalk, poletnih oblačil in obutve, do plesnih in neuporabnih oblačil. »Tako se ti zgodi, da ko bi moral človeku dati nekaj za obleči, pri polni sobi stvari nimaš kaj prijeti v roke,« opisuje prostovoljka.

Tudi tu je pravilo pri čiščenju iz zdravstvenih razlogov enako: kar ostane v prostorih po odhodu ljudi, gre v smeti, tudi oblačila ali nedotaknjena hrana. Ko prostovoljci končajo s čiščenjem, svoje opravi še čistilni servis.

Pribežniki v vrhniškem namestitvenem centru so mirni, največ je družin in mladoletnih. V sobah je čisto, zunaj pa ne toliko, tudi zato, ker je kemičnih stranišč zelo malo in jih ne utegnejo tako hitro čistiti. Kot pravi prostovoljka, je bilo danes med pribežniki opaziti veliko bolnih in utrujenih.

Kot je za STA še povedal prostovoljec v Dobovi, dobivajo informacije, da se bo sistem registracije spremenil. Pribežnike bodo še brez registracije prepeljali v eno od hal, jih tam popisali in nahranili, nato pa odpeljali dalje v centre. (STA)

DEŽELA - Razprava o avtonomiji spričo predlogov o makroregijah

Serracchiani zagotavlja: Združevanja dežel ne bo

Deželni svet (z desetimi svetniki manj) občutno oklestil stroške

TRST - Deželni svet je včeraj med drugim odobril obračun lanskega poslovanja dežele. Gre v bistvu za formalno obveznost, ki so jo svetniki po poročilu odbornika za finance Francesca Peronija opravili z glasovi večinske koalicije, medtem ko so se svetniki opozicije vzdržali.

Širša je bila podpora odobritvi obračuna deželne sveta (vzdržali so se samo svetniki Gibanja 5 zvezd), za delovanje katerega so v lanskem letu porabili 19.187.250 evrov, kar je občutno manj kot v letu 2013, ko je skupni strošek znašal približno 25,83 milijona evrov. Razlog je predvsem v tem, da je v takratnem obračunu zaobjel tudi strošek za izvedbo deželnih volitev, ki jih lani ni bilo. Lani so prihranili tudi približno 25 odstotkov stroškov za plače deželnih svetnikov (6,32 milijona evrov iz leta prej). Temu je botrovalo zmanjšanje števila svetnikov od 59 na 49, v manjši meri pa krčenje plač. Izdaten ostaja strošek za plačevanje rent nekdanjim deželnim svetnikom, ki znaša 8.784.855 evrov in obilno presega skupno vrednost plač zdajšnjih svetnikov.

Zanimiv je tudi podatek o stroških za delovanje svetniških skupin: v ta namen so lani potrosili nekaj manj kot 373 tisoč evrov, kar 65 odstotkov manj kot leto poprej. Prav zloraba teh sredstev je v prejšnjih letih sprožila vrsto sodnih postopkov.

Deželni svet je soglasno odobril resolucijo v prid evropski mirovni pobudi za rešitev izraelsko-palestinskega konflikta, v popoldanskem delu zasedanja pa je bila pozornost osredotočena na vprašanje deželne posebnosti in avtonomije. Povod za razpravo je bila resolucija opozicijskih svetnikov (prvi podpisnik je bil svetnik NCD Alessandro Colautti), ki so zaskrbljeni zaradi dnevnega reda o makroregijah, ki ga je v senatu predložil senator DS Raffaele Ranucci in ga je Renzijska vlada sprejela kot priporočilo. Predlog odpira pot možnosti združevanja dežel z zmanjšanjem njihovega števila od zdajšnjih 20 na 12. Za Furlanijo Julijsko krajino bi to pomenilo konec posebne avtonomije ter združitve z Venetom. Svetniki desne sredine in Gibanja 5 zvezd so v razpravi opozarjali, da Ranuccijsva pobuda ni osamljena in da prihaja iz Rima vse

več zaskrbljujočih znakov. Kritični so bili do predsednice Serracchianijeve in jo pozvali, naj samostojnost FJK zagovarja ne samo v Trstu ampak tudi kot namestnica državnega tajnika DS.

Predsednica Debora Serracchiani je te očitke zavrnila in poudarila, da vprašanja združevanja dežel ni v rokovniku rimske vlade kot tudi ne Demokratske stranke. Ustavna reforma se ne dotika ustroja dežel, kar zadeva Ranuccijsv dnevni red pa ga vlada ni osvojila v celoti temveč le kot predlog racionalizacije sistema dežel. Pri tem pa ni vlada sprejela nobenih obveznosti glede njihovega števila kot tudi ne glede časovnih rokov racionalizacije.

Razprava je bila dokaj živahna. Tudi nekateri svetniki večine, ki sicer niso soglašali z resolucijo opozicije, so bili zaskrbljeni za obstoj avtonomne dežele FJK. Mauro Travanut je na primer omenil »nesprejemljiv molk« Mattea Renzijske in pozval predsednico Serracchianijevo, naj s svoje visoke funkcije v stranki poseže, zato da se predsednik vlade izjasni.

Svetnik SSK Igor Gabrovec je poudaril, da so razlogi za 'posebnost' FJK in za vse upravno-razvojne priložnosti, ki jih tovrstni status predstavlja, v prisotnosti priznanih in zaščitene narodno-jezikovnih manjšin. Utrjevanje avtonomije gre skozi ovrednotenje tudi interne sodelavebe javnih uprav in izvoljenih organov v javnih upravah, začeni z občinami, ki jim je treba priznati večjo vlogo in dostojanstvo tudi v okviru reforme, ki je ta čas na slepem tiru prav zaradi pomanjkanja spoštovanja in dogovarjanja med deželno upravo in t.i. upravno periferijo. Spremembe k ustavi za enkrat garantirajo status petih Dežel, trend pa je, tako kot javno-politično mnenje v državi, vse prej kot pomirjujoč.

Deželni svetniki so nazadnje z glasovi levosredinske večine zavrnili resolucijo desne sredine predvsem zaradi negoslošanja s predlogom po ustanovitvi nekega trajnega omizja o reformi deželne statuta.

MANJŠINA - Pravna delavnica Skgz

Zaščita naj velja tudi v zdravstvu

Psihopedagoška služba in problem šumnikov

TRST - Na zadnjem srečanju pravno posvetovalne delavnice SKGZ je bilo v obravnavi predvsem vprašanje psihopedagoške službe in pravilnega pisanja imen in priimkov na raznih zdravstvenih potrdilih in dokumentih. Srečanja delavnice so se udeležili tudi predsednica paritetnega odbora Ksenija Dobrila, ravnatelj slovenskega deželne šolskega urada Igor Giacomini in strokovnjak za manjšinska vprašanja Bojan Brezigar. Vsi so izpostavili potrebo, da se dokončno vsebinsko in formalno uredi vprašanje psihopedagoške službe tako na Tržaškem kot tudi na Goriškem, saj je taka služba v slovenskem jeziku v korist najšibkejšega dela manjšinske populacije, ne samo zelo koristna, pač pa neobhodno potrebna.

O tem je tekkel tudi pogovor o srečanju, ki ga je imel prejšnje dni koordinaror delavnice Livio Semolič z deželno odborico Sandro Telesca. Predstavnica deželne vlade je na sestanku zagotovila pozornost do tega vprašanja in potrdila, da bo psihopedagoško službo v slovenskem jeziku vključili v nove programe delovanja tako tržaške kot tudi goriške zdravstvene ustanove, kar bo tudi eksplicitno zahtevala od ravnateljev omenjenih krajevnih ustanov. Nadalje pa bo morala biti služba okrepljena s primernimi strokovnimi profili.

Na srečanju z odborico je Semolič postavil tudi vprašanje pravilnega pisanja imen in priimkov, saj še danes -razen zdravstvenih izkaznic- noben drugi zdravniški dokument ali potrdilo ne vsebuje šumnikov. Semolič je izpostavil dejstvo, da se s tem krši 7. člen zaščitnega zakona, ki jamči pravilno pisanje imen in priimkov v vseh uradnih dokumentih. Odbornica Telesca je obrazložila, da problem

izhaja iz informacijskega sistema, ki ga nudi družba Insiel in pristavila, da se prav v tem času pripravlja reorganizacija celotne informacijske platforme za zdravstvo.

Ob teh informacijah so se člani pravno posvetovalne delavnice strinjali, da bo potrebno sprožiti usklajene naloge na različnih ravneh, zato da se tovrstna odprta vprašanja dokončno rešijo: tako predsednica paritetnega odbora Dobrila kot tudi ravnatelj slovenskega deželne šolskega urada Giacomini bosta dodatno posegla in

Deželna
odbornica
Maria Sandra
Telesca

ARHIV

podkrepi omenjene zahteve v odnosu do deželne uprave. Koordinator delavnice Semolič pa bo kontaktiral predsednika družbe Insiel dr. Puksica in se dogovoril za sestanek, na katerem naj bi poglobili zadevo uporabe šumnikov v deželnem informacijskem sistemu, saj je nesprejemljivo, da naša dežela ni primerno opremljena v tem smislu. V prepričanju, da se bosta tudi dva slovenska deželna svetnika, ki se žal nista mogla udeležiti sestanka pravne delavnice, potrudila za doseg omenjenih ciljev, so bili navzoči mnenja, da se ponovno skliče srečanje pravno posvetovalne delavnice v prvi polovici novembra in takrat preveri konkretne učinke zastavljenega dela in pridobljenih zagotovil.

SMRTNA NESREČA V GORAH

Slovenski aplinist obležal v breznu

38-letni Tomaž Štupar v zahodni steni Montaža

Pogled na Montaž oz. Poliški Špik

ARHIV

TRBIŽ - Zahodna stena Montaža je zahtevala življenje slovenskega alpinista. Gre za 38-letnega Tomaža Štuparja iz okolice Kranjske Gore. Na plezalni podvig se je odpravil sam in ustrezno opremljen, iz še nepojasnjenih razlogov pa mu je na polednem odseku trase spodrsnilo, drsel je kakih 200 metrov, nato pa padel v 100 metrov globoko brezno in bil na mestu mrtev. Alarm je v ponedeljek sprožila družina, ko je spregledala, da se Štupar ni vrnil domov. Iskanje pogrešanega alpinista je bilo zaradi megle in težkih razmer zelo oteženo, kljub temu pa so že ponoči odkrili truplo. V akcijo so se podali člani alpinističnih reševalnih skupin iz Predla in finančnih stražnikov iz vojašnice na Žlebeh. Pri tem so si pomagali kar z dvema helikopterjema. S helikopterja reševalne službe 118 so se trije alpinisti reševalne skupine z vrhovo spustili 60 metrov glo-

boko v zasneženo brezno, kjer je ležalo truplo nesrečenega alpinista. Truplo so namestili na nosila in ga potegnili iz brezna. Akcije se je končala ob 11.15.

Po poročanju tiskovne agencije ANSA je bil Tomaž Štupar izkušen alpinist, ki se je ravnokar vrnil s ture v argentinski gorovje Aconcagua. Na Montaž se je odpravil v okviru priprav na aprilsko ekspedicijo v himalajsko gorovje. Štupar zapušča ženo in tri otroke, stare dvanajst, osem in tri leta.

Po pisanju slovenske spletne strani 24ur.com, ki se sklicuje na strokovnega sodelavca Planinske zveze Slovenije Matjaža Šerkezija, Štupar ni bil profesionalni alpinist.

Montaž je 2753 metrov visok vrh v zahodni skupini Julijskih Alp. Pristno slovensko ime te visoke gore je Špik nad Policami, v rabi pa je tudi ime Poliški Špik. Za Triglavom je drugi najvišji vrh Julijskih Alp.

CAMPOFORMIDO - Smrtno se je ponesrečil 76-letni Franco Tragoni

Umril pod traktorjem

Pokojnik je nekoč bil tudi deželni svetnik KD in predsednik združenja kmetov Coldiretti

VIDEM - Po prepričanju preiskovalcev je 76-letni Franco Tragoni, ki so ga v ponedeljek pozno popoldne našli mrtvega na polju pri kraju Bressa pri Campoformidu, umrl zaradi nenavadne nezgode. Skušal naj bi sam popraviti traktor, ki se je bil ustavil, toda vozilo se je naenkrat začelo premikati in ga je povozilo, pri čemer je Tragoni dobil usodne poškodbe.

Sprva so preiskovalci ugibali, ali ne gre celo za umor. Alarm je sprožila malo po 18. uri železniška policija, ko so jih obvestili o požaru na železniški progi med Vidmom in Benetkami. Na kraj so poslali gasilce, ki so na polju zagledali truplo z raznimi ranami. Ugotovili so, da je priletni človek mrtev. Kakih sto metrov stran so opazili traktor in osebni avtomobil.

Kot so kasneje tudi na podlagi pričevanj svojcev rekonstruirali preiskovalci pod vodstvom podkvestorja Massimiliana Orotolana in državne tožilke Viviane Del Tedesco, naj bi šlo za nesrečo. Tragoni naj bi se kot skoraj vsak dan zjutraj odpravil s traktorjem na delo. Vozilo se je menda ustavilo, zaradi česar je poklical brata, da ga je odpeljal domov. Popoldne se je sam z avtomobilom vrnil na polje z orodjem, da bi popravil traktor. Takrat naj bi se zgodila

Traktor je nazadnje trčil ob železniški nasip in zgorel

MESSAGGERO VENETO

nesreča. Domnevajo, da ga je morda obšla slabost ali da je kakorkoli padel, potem ko je že ponovno pognal motor traktorja. Kmetijsko vozilo naj bi zapeljalo čez njega in mu povzročilo smrtno poškodbo. Traktor naj bi nato peljal dlje, trčil najprej v Tragonijev avto in ga potisnil proti železniškemu nasipu, kjer sta se obe vozili zagostdili med drevjem, na traktorju pa se je nato vnel požar, ki so ga opazili ob železniški progi in obvestili policijo.

Preiskovalci so včeraj nadaljevali z zbiranjem gradiva na prizorišču nesreče, na osnovi zbranih informacij pa izključujejo, da bi šlo za nasilno dejanje oziroma kaj drugega kot nesrečo.

Tragoni je bil v Furlaniji znana osebnost. V prejšnjih desetletjih je bil aktiven v stanovskih organizacijah kmetov in bil med drugim predsednik združenja Coldiretti, aktiven pa je bil tudi v nekdanji stranki Krščanski demokraciji in bil tudi izvoljen v deželni svet.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

KRAJEVNE UPRAVE - Bo notarski akt podpisan v roku do konca meseca?

Medobčinska unija: le še štirje dnevi do ustanovitve

Minus štiri.

Toliko dni manjka do uradne ustanovitve Julijske medobčinske teritorialne unije. Po zakonskih določilih morajo namreč župani sodelujočih občin do konca meseca pri notarju podpisati ustanovni akt, s katerim naj bi formalno zaživela nova krajevna upravna enota.

Vprašljivo pa je, ali se bo to v predvidenem roku tudi res zgodilo.

Kajti: od šestih občin na Tržaškem sta samo dve, tržaška in zgonska, odobrili statut nove unije, ki bo - po določilih - priložen ustanovnemu aktu Julijske medobčinske teritorialne unije. V Devinško-nabrežinski, repentabski, dolinski in miljski občini statut ni prodr.

OBČINA TRST Za ureditev stopnišč 150.000 €

Tržaški občinski odbor je na včerajšnji seji odobril izvršni načrt za ureditev vrste stopnišč v mestu. Projekt je pripravila občinska služba za ceste. Poseg sodi v seznam javnih del za leto 2015, predvideni strošek znaša 150 tisoč evrov. Popravila in ureditve stopnišč so bili potrebni, da bi zagotovili varnost občanov, saj je zob časa stopnišča močno načel, da so postala spolzka in zato nevarna.

V prihodnjih mesecih bodo uredili pet stopnišč: v Ul. Scorsola (med Ul. Virgilio in Ul. Romagna), stopnišče Dublino, stopnišče na Trgu Sansovino (tisto, ki povezuje trg z Ul. Capitolina), stopnišče v Ul. della Tesa (povezuje z Ul. Rigutti) in stopnišče v Ul. Colautti (tisto, ki povezuje Ul. Colautti s Trgom Rosmini).

Po deželnem zakonu o reformi krajevnih uprav bi moral statut odobriti posebni deželni komisar. To bi moral storiti v roku petih dni po drugi zavrntvi statuta.

Ampak: na Repentabu so dokončno zavrnili odobritev statuta unije pred več kot enim mesecem, v Devinu-Nabrežini je bil veto dokončno izrečen 30. septembra. Odtlej je preteklo več kot pet dni, predvidenih za prihod posebnega deželnega komisarja, a o slednjem ni bilo slišati ne duha ne sluha. Podobno je bilo tudi v ostalih dveh občinah, dolinski in miljski, ki še vedno čakata na prihod posebnega deželnega komisarja.

Brez (čeprav vsiljene) odobritve statuta v vseh občin pa bržda ne more priti do podpisa ustanovnega akta nove teritorialne unije na Tržaškem.

Okoliške občine v preteklih dneh in tednih niso prejele z Dežele Furlanije-Julijske krajine nobenega sporočila. Zato ne vedo, kako naj se v takem primeru ravna.

Obveznosti, ki jih nalaga deželni zakon o reformi krajevnih uprav, medtem trkajo vse glasneje na vrata. Po uradni (notarski) ustanovitvi teritorialne unije naj bi imele sodelujoče občine dva meseca ča-

sa (do konca leta) za pripravo prvih aktov, ki naj bi omogočili začetek delovanja Julijske medobčinske teritorialne unije 1. januarja 2016.

Na tržaški občini si sicer sledijo sestanki in srečanja, predvsem za usklajitev prvih zadolžitvev. Te zadevajo predvsem vprašanje osebja, ki naj bi - predvidoma postopoma - prešlo s posameznih občin pod okrilje nove unije. V prvi vrsti ge za osebje knjigovodskih uradov (treba bo pripraviti proračun unije ...), krajevne policije in civilne zaštite. Obenem bo treba poenotiti računalniške sisteme za prenos podatkov.

Dela je - po oceni devinsko-nabrežinskega župana Vladimira Kukanja in dolinskega župana Sandija Kluna - na pretek. Klun se je v ta namen včeraj sestal na tržaški občini s tržaškim občinskim odbornikom za osebje Robertom Treuom. Tudi tržaški občini Dežela ni posredovala nobenega sporočila o ukrepih, ki jih je potrebno sprejeti za začetek delovanja nove unije v predvidenem roku.

Zato se res zastavlja vprašanje, ali bo Julijska medobčinska teritorialna unija notarsko zaživela do konca oktobra, in ali bo shodila prve konkretne korake takoj po novem letu.

M.K.

Devin-Nabrežina: na občinski seji pravilnik o prodaji nepremičnin

Na županstvu v Nabrežini se bo danes ob 8. uri sestal devinsko-nabrežinski občinski svet. Uvodoma bo odbornik za proračun in finance Lorenzo Corigliano poročal o proračunski spremembi in o nakupu manjšinskega lastniškega deleža v družbi Isontina ambiente za oddajo naročil za tako imenovano »domače« izvajanje krajevnih javnih služb za varstvo okolja. Oba sklepa mora potrditi občinska skupščina.

Na dnevnem redu je nadalje sprejetje pravilnika o merilih za določitev denarne upravne kazni na področju krajinskih omejitev v skladu z zakonikom o naravnih dobrinah in krajini, o čemer bo poročal podžupan Massimo Veronese. Odbornik za javna dela bo predstavil spremembo pravilnika o prodaji nepremičnin, medtem

VLADIMIR
KUKANJA

FOTODAMJ@N

ko bo odbornica za socialne zadeve Tatjana Kobau orisala osnutek nove konvencije med občino Devin-Nabrežina in društvom za socialno promocijo Pollicino. Župan Vladimir Kukanja pa bo poročal o postopku za izvolitev predsednika občinske svetniške komisije za prozornost. To komisijo vodijo izmenično predstavni ki desnosredinske opozicije.

ZDRAVJE - Irena Tavčar o rakotvornih mesnih izdelkih v poročilu IARC

Za uravnateženo prehrano

Ob mesu jesti tudi sadje, zelenjavo, kruh, riž idr. - Če v mesecu dni pojemo dve rezini pršuta in štiri klobase, ne bo hudega

Poročilo Mednarodne agencije za raziškave raka (IARC) o tem, da klobase, šunka in predelano ali rdeče mesto lahko povzročijo raka, ni za zdravnico dr. Ireno Tavčar nič novega. Pretežno uživanje takih vrst mesa namreč lahko pripelje do spremembe genetskega sistema pri človeku, kjer celice lahko postanejo rakaste. Zato je pomembna čim bolj uravnatežena prehrana z veliko sadja, zelenjave in ogljikovih hidratov, čeprav si lahko še vedno privoščimo kraški pršut in domače klobase.

Je poročilo IARC prvo, ki opozarja na nevarnosti predelane in rdečega mesa?

Kar bi jaz vedela, ne. Spomnim se, da ko sem še hodila na univerzo (tega je že trideset let), so nam kot dejavnik tveganja za raka na črevesju naštevili meso, pečeno na žaru. Torej mislim, da ni nič novega, da ima pakirano, konzervirano in preveč zažgano meso lahko določene snovi, ki imajo neko latentno nagnjenje k raku, predvsem na črevesju, želodcu in drugje, če so dodatki, ki spreminjajo naše celice. Zdaj so samo malo razbobnala zadevo in bomo videli, kaj bo iz tega.

Katere so snovi, ki prispevajo k višjemu tveganju za nastanek raka?

Zdaj vam jih ne bi znala naštet, ker nisem pogledala točno, za kaj gre. Ne vem, ali gre za kako specifično stvar, ali pa so to običajni konzervansi oz. barvila. Če je to, ni nič novega, gre vedno za snovi, ki smo jih že pred leti imeli na seznamih in so bile označene kot rakotvorne. Te snovi spreminjajo naš genetski sistem, pri čemer se celice ne razmnožujejo več uravnovešeno, ampak nekontrolirano in to pomaga, da se rak razvije. Logično, če imam slabo prehrano, kjer sploh ne jem zelenjave oz. sadja, ampak samo hamburgerje ali klobase, kjer je dosti snovi, ki oksidirajo moje celice, to potem pomaga, da celice spreminijo svoje kontrolirano razmnoževanje in postanejo rakaste. Dobro, jaz ne verjamem, da če enkrat ali dvakrat na teden pojemo rdeče meso ali enkrat v družbi pojemo nekaj čevapčičev ali ražnjičev, bomo zdaj v večji meri obolevali za rakom. Mislim pa, da če je v naši vsakodnevni prehrani samo ali pretežno to in malo drugega, kar naj bi bilo zdravo oz. sadja, zelenjave, primerne količine ogljikovih hidratov (riža, kruha idr.), bo naša prehrana neuravnovešena in zaradi tega bo naše telo plačalo davek, ki bi lahko bil tudi rakasto obolenje.

Torej vedno poudarjate uravnovešeno prehranjevanje.

Da, nič novega, bi rekli. Če mi normalno jemmo uravnovešeno, primerno, predvsem

IRENA TAVČAR

če jemo veliko sadja in zelenjave, ki nas s svojimi vitamini in mineralnimi snovmi ščitijo pred oksidanti, ki v naši krvi proizvajajo veliko stvari, ki nas potem preprosto povedajo »ožgejo« ali zaradi njih »zarjavimo«. Če se želimo pred tem zaščititi, moramo paziti, da jemo dosti takih, ki proizvajajo malo tega kisika, ki se »razjezi« in našo notranjost oksidira. Če pomislimo, koliko stvari je npr. v hrenovki, ki gotovo niso kvalitetne, lahko sami pridejo do zaključka, da ni tako kakovostna hrana. Če pa pojem klobase, ki jih moj stric dela doma, je vse nekaj drugega, ni primerjave.

Torej lahko še vedno zaužijemo rezino kraškega pršuta ali domačo klobaso?

Gotovo. Mislim, da so v nekaterih primerih taka živila celo priporočena, seveda če je npr. pršut primerno pripravljen in ne vsebuje posebnih konzervansov. Če v enem mesecu pojemo dve rezini pršuta in štiri klobase, se ne bo nobenemu zgodilo veliko, tudi srce ne bo trpelo in holesterol se ne bo zvišal. Če primerno zaužijemo katerokoli hrano, nam gotovo ne bo škodovala, seveda če je zdrava. Če je že sama na sebi pokvarjena, potem je logično, da ni primerna.

Ivan Žerjal

Dve rezini pršuta ne škodita zdravju ...

FOTODAMJ@N

V Trstu olimpijske jadralne preizkušnje leta 2024?

Tržaški župan Roberto Cosolini je izrazil veliko zadoščenje za predlog predsednice Dežele FJK Debole Serracchiani, naj Trst gosti olimpijske jadralne preizkušnje leta 2024 v primeru, da bo olimpijska kandidatura Rima uspešna. Trst je mesto morja in vetra, je dejal Cosolini: zgodovina, tradicija in sposobnost organizacije, kot se je to pokazalo med drugim z Barcolano ali zaključno etapo kolesarske dirke po Italiji, dokazujejo, da je Trst idealen kandidat.

Javna dela za obnovo Drevoreda XX. septembra

Tržaška občinska odbornica za urbanistiko Elena Marchigiani in za javna dela Andrea Dapretto sta si včeraj ogledala potek javnih del za obnovo zgornjega dela Drevoreda XX. septembra v bližini gledališča Rossetti v spremstvu ravnatelja Miloša Budina. V tem delu bodo med drugim obnovili talno oblogo pod drevesi, uredili bodo nekatera nova parkirna mesta za invalide, med ulicama Rossetti in Zovenzoni pa bo nastala tudi nova pešcona.

Nova železniška zveza med pristaniščem in Nemčijo

Pristaniška oblast je najavila, da so ustanovili novo železniško zvezo med Trstom in Nemčijo. Terminal za kontejnerje na 7. pomolu, ki ga upravlja družba TMT, je zdaj neposredno povezan s krajem Burghausen (Ktb terminal na Bavarskem), pomembnim središčem za kemično industrijo.

Javno srečanje o kompostiranju

Na sedežu Krožka Verdeazzurro Legambiente (Ul. Donizetti št. 5/a) bo danes ob 19. uri srečanje na temo Kako prihraniti na račun davka Tari s kompostiranjem. Na ta način je namreč mogoče prihraniti do 20%, pravijo pri Legambiente. Govorila bosta Tiziana Cimolino iz združenja Bioest in predsednik tržaške organizacije Legambiente Andrea Wehrenfennig.

Avtomobilist podrl priletno osebo

Na Ul. Marchesetti blizu križišča z Ul. Pasteur je prišlo sinoči nekaj po 20. uri do prometne nesreče, v kateri je bil hudo ranjen 80-letni mož. Po skopih podatkih, ki so bili na razpolago pred zaključkom dela v redakciji, je voznik avtomobila podrl nesrečno priletno osebo. Na kraj nesreče je kmalu prihitel rešilec službe 118. Osebe službe 118 je poškodovanemu možku nudilo prvo pomoč, nato so ga z rešilcem odpeljali v bolnišnico na Katinari, kjer so ga sprejeli na oddelku za oživljanje. Izvide je opravila lokalna policija.

Pesniški večer Cirila Zlobca

V Tržaškem knjižnem središču na Oberdankovem trgu 7 bo danes ob 18. uri pesniški večer, katerega gost bo jubilat, 90-letni starosta slovenskih pesnikov Ciril Zlobec.

SINODA O DRUŽINI

Ivan Žerjal

ivan.zerjal@primorski.eu

Brez velikih sprememb

Kdor je pričakoval epohalne spremembe v cerkvenem nauku o družini, se je uštel. Zaključno poročilo škofovske sinode, ki se je preteklo soboto zaključila v Rimu in je bila posvečena vprašanju družine, ne prinaša velikih novosti, predvsem ne na tistih področjih, ki so bila medijsko najbolj zanimiva, se pravi na področjih istospolnih zvez in odnosa do ločenih in (civilno) ponovno poročenih oseb. To izhaja iz bežnega pregleda 59 strani dolgega zaključnega poročila, ki vsebuje 94 točk, od katerih pa so le tri posvečene vprašanju ločenih in ponovno poročenih oseb, eno pa vprašanju istospolnega nagnjenja oz. sklepanja istospolnih zvez, prav o teh pa so se več mesecev razpisali mediji.

Na najbolj »vročih« področjih sinoda, ki je kot malokatera potekala v soju žarometov velike medijske pozornosti ter ob polemikah in nizkih udarcih, ni vnesla velikih sprememb. Potrdila je nerazvezljivost zakonske zveze med moškim in žensko, pa tudi neosnovanost enačenja istospolnih zvez z »Božjim načrtom o zakonski zvezi in družini«, čeprav sočasno poudarja nasprotovanje vsakršnemu znamenju krivične diskriminacije in potrebo po posebni pozornosti do družin, v katerih živijo osebe z istospolnimi nagnjenji.

Pri vprašanju ločenih in ponovno civilno poročenih oseb pa se kot ključni besedi ponujata »razsodnost« in »integracija«. Gre za razsodnost pri obravnavanju razlogov za ločitev in sklenitev ponovne zveze oz. tega, ali so se osebe v tej situaciji do zadnjega prizadevale rešiti prejšnjo zakonsko zvezo ali pa je le-ta razpadla po njihovi krivdi, pa tudi, ali so novo zvezo sklenile iz potrebe po vzgajanju otrok oz. kako so se obnašale do otrok. Na podlagi te razsodnosti je treba preveriti, katere oblike prepovedi so presežene, saj, opozarja poročilo, ne gre za izobčence, ampak za žive ude Cerkev. Zato gre tudi za integracijo oz. za vključevanje teh oseb v cerkveno in krščansko skupnost, kjer lahko opravljajo različne službe, to pa je po mnenju sinodalnih očetov pomembno predvsem zaradi vzgoje otrok v krščanskem duhu. Kljub velikemu medijskemu pritisku pa v besedilu ni omenjena možnost, da bi ločene osebe, ki so ponovno sklenile civilno zvezo, prejemale obhajilo, razen če ne mislimo, da bi bila ta možnost dopuščena, ko se piše o morebitnem preseganju določenih prepovedi.

Kot že rečeno, pa so to le štiri od 94 točk zaključnega poročila, v katerem se družina obravnava npr. tudi v luči problematik mešanih zakonov, primernih politik za družino, samskosti, prekarnosti, tretjega življenjskega obdobja, vdovstva, oseb s posebnimi potrebami, upoštevanja vseh obdobj življenja, cerkvenega nauka, priprave na zakon idr. Skratka, družino se obravnava na 360 stopinj.

Pa še nekaj: sinoda v soboto ni odločila nič, saj je zaključni dokument le priporočila papežu, ki ima končno pristojnost o tem odločati. Kako se bo odločil, seveda ne vemo, malo verjetno pa je, da pri tem ne bo upošteval dvatisočletne cerkvene tradicije, nauka in predvsem tistega, kar je zapisano v evangelijih in česar ne more spreminjati niti vrhovni poglavar Katoliške cerkve. Je pa jasno nakazal, da je napočil čas usmiljenja, kar pomeni, da se v Cerkvu nihče, ne glede na svoja nagnjenja ali osebno situacijo, ne sme čutiti izločenega ali zaznamovanega. Očitno gre za poskus, kako približati oz. bolje vključiti v Cerkev vse tiste, ki živijo na njenem robu oz. v razmerah, ki so za cerkveni nauk neurejene, pa ne zato, da bi Cerkev prilagodili njihovem stilu življenja, ampak zelo verjetno, da bi te osebe spravili na pot, ki jo Cerkev ima za pravo.

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV - Večer o papežu

Franciška »razstavili« na božje in človeške prafaktorje

Je papež Frančišek Božji mož ali populist? Mnogi mu očitajo, da je retorik, da v njegovih besedah ni konsistentne misli; za mnoge druge pa je to mož, ki je globaliziranemu svetu ponovno približal pristno krščansko misel, ki lahko nagovarja vse ljudi. O tem je tekla razprava na okrogli mizi v Peterlinovi dvorani, ki jo je v ponedeljek priredilo Društvo slovenskih izobražencev. Pogovor je vodil Tomaž Simčič, sodelovali pa so profesor in filozof Igor Škamperle, urednik revije Tretji dan in spletnega portala Časnik Aleš Maver ter profesor na univerzi v Ljubljani, teolog in filozof Edi Kovač. Večer je uvel predsednik društva Sergij Pahor, ki se je spomnil na pokojnega prijatelja Franceta Bučarja, prijatelja, ki je pripomogel k ugledu Drage in društva ter s sabo prinesel svetle misli o demokraciji in svobodi.

Prvi je posegel profesor Edi Kovač, ki se ne strinja z očitki o populizmu. »Mislil, da je zadaj misel, ki izhaja iz eksistence. Papež vrača Cerkev v prve čase krščanstva, ko je najprej živela svoje resnice, dogme pa so bile proklamacija stila življenja. Francišek je prepričan, da je v tem duhovnem življenju visoka intelektualnost, ki pa jo mora vsakdo prositi, naj ga nagovori, razsvetli.« Nadalje je Kovač predstavil papeža Franciška kot jeziuta, ki sledi Descartesovi filozofiji; božja usmiljenost mora iti do konca, če je Bog dober in usmiljen, potem mora sprejeti vse ljudi, do zlikavcev in zapornikov. »Francišek je pri tem zelo dosleden, problem je v tem, da živimo v zmedenem času, v katerem želijo ljudje jasne struktu-

Ponedeljkovemu večeru o papežu Francišku je sledilo res veliko ljudi

FOTODAMJ@N

re, vedeti želijo kaj je prav, in kaj ne. Papež v odgovor pravi, da moramo ljudem zaupati, da bodo prav ravnali, zaupamo pa jim lahko le, če ostro doktrino zamenjamo z osebnim prijateljstvom med sabo in odnosom z Bogom. Če tega ni, potem mora biti močna tudi doktrina.«

Aleš Maver gleda na papeža Franciška s kritično noto. Po eni strani je njegov doprinos k Cerkvu izjemen zgled, saj podira pregrade, v katere je Cerkev ver-

jela dvesto let, in postavlja božjo dobroto v srce kot temelj, iz katerega naj bi vse izhajalo. Maver pa se sprašuje, ali se Francišek pri svojem delovanju ni ujel v past populizma. S svojim skromnim življenjem, ko se vozi z avtobusom ali obuva stare čevlje, se je dal ujeti v medijsko konstrukcijo. »Druga težava je v tem, da se je zaprla možnost razprave o papeževih dejanjih, nasprotno kot prej, ko smo na Benedikta XVI lahko vsi gledali po stra-

ni.« Maver poleg tega trdi, da se je okrog papeža razvil izjemen kult osebnosti: kdo je v središču cerkvenega oznanila, papež, ali kdo drug? Nazadnje je bil kritičen do zunanje politike Svetega Sedeža, saj si marsikdaj zaveže roke pred težavami, ki so na obzorju.

Igor Škamperle je drugačnega mnenja. »Pozitiven znak je, da se ob Francišku odpirajo različni pogledi. Izhajal bi iz tega, da je položaj v svetu danes kompliciran. Papež je sodobnemu človeku v razvitem svetu spet približal vsebino Jezusove vere, kot nekaj v kar je vredno zaupati. To se mi zdi uspeh Svetega očeta.« Škamperle je podal misel, da se pozna, da Francišek ni evropski človek, saj bolj suvereno pristopa k veri, ne boji se socialistov in drugače mislečih, ker ni navajen na strogo polarnost Cerkev, kot jo poznamo pri nas, kjer si lahko le za ali proti. »Papež nastopa bolj mehko, in zdi se mi, da je lahko to za krščansko izročilo samo dobro. V današnjem heterogenem svetu se pač ne da več zapovedati, v kaj naj kdo veruje. Tudi Cerkev tega ne more več zapovedati. Treba je iti do ljudi s sporočilom Evangelija, in pri tem se Francišek trudi.«

Večer se je zaključil z razpravo, v kateri je sodelovalo tudi občinstvo. Beseda je tekla še o položaju kristjanov v Siriji, sekularizaciji, medijski konstrukciji, populizmu ter zunanji politiki Svetega sedeža. (bf)

AKTUALNO - Razsodba državnega sveta glede istospolnih porok v tujini

Samo moški+ženska

Roberto Cosolini

FOTODAMJ@N

Državni svet je včeraj razsodil, da zakonske zveze istospolnih ljudi, ki so se poročili v tujini in so bili vpisani v italijanske matične knjige, niso veljavne. Župani, ki so vpisali istospolne poroke v register zvez - med njimi tudi tržaški župan Roberto Cosolini - so po mnenju državnega sveta tolmačili zakonodajo preveč elastično. V Italiji primanjkuje namreč glavni pogoji, saj je poroka v tej državi po zakonu mogoča samo med osebama, ki sta različnega spola. Temu je državni svet dodal, da noben evropski zakon ne more prevladati nad itali-

jansko zakonodajo oziroma ne more veljati v Italiji, če je v nasprotju z državno zakonodajo.

Odločitev sodišča je izzvala takojšnje polemike. Na eni strani je svoj stališča zagovarjal notranji minister Angelino Alfano. Ta je bil tisti, ki je pred časom prek okrožnice naročil prefektom, naj prekličejo oz. razveljavijo županove ukrepe. Toda Deželno upravno sodišče Furlanije-Juljske krajine, ki je obravnavalo nek primer v Vidmu, je razsodilo, da vpisovanje istospolnih zakonskih zvez v italijanske matične knjige ni v skladu z zakoni ter da župani za to niso pristojni, a obenem je razsodilo, da ni naloga prefektov, da te ukrepe razveljavijo in da mora o tem odločati državno tožilstvo.

Do tega je nazadnje tudi prišlo in Alfano je izrazil zadoščenje, rekoč da je bila njegova prvotna odločitev osnovana. Na drugi strani so mnogi župani, kot sta rimski Ignazio Marino ali milanski Giuliano Pisapia, ki sta vpisala v register zvez mnoge istospolne pare, postali tarča napadov Alfano in njegovih somišljenikov. Med župani je tudi tržaški Roberto Cosolini. Ta je letos vpisal v register zvez kar dva para, in sicer Viviane Magnarin in Susan Harrison, ki sta se novembra lani poročili v Londonu, ter 50-letnega Corrada Canullija in 44-letnega Slovaka Luboša Dzura, ki sta se januarja poročila v New Yorku. Župana Cosolinija smo včeraj za izjavo iskali ves popoldan in do večera, prek njegove tiskovne predstavnice in nato (na njeno spodbudo) neposredno prek telefona, a mobitel je vselej brnel v prazno ...

A.G.

Viviane Magnarin in Susan Harrison sta se poročili novembra lani v Londonu, tržaški župan Cosolini pa ju je vpisal v register zvez

ŠOLA - V petek SSŠ prireja srečanje o »Dobri šoli«

V petek se bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Franciška 20 ob 18. uri govorilo o italijanski šolski reformi oz. zakonu o t.i. »Dobri šoli«. Srečanje, ki je v tem času izredno aktualno tudi zaradi nedavnega odloka, ki bi moral določila reforme prilagoditi potrebam slovenske šole, prireja Sindikat slovenske šole, poleg predstavnikov le-tega pa je napovedana prisotnost tudi slovenske poslanke Demokratske stranke Tamare Blažina in predsednice Institucionalnega paritetnega odbora za vprašanja slovenske manjšine v Italiji Ksenije Dobrila.

EXPO - Kontovelec Evgen Ban o šestmesečni izkušnji pri slovenskem paviljonu v Milanu

Dogajanju vlil življenjsko energijo

Kdor je v preteklih mesecih obiskal svetovno razstavo Expo v Milanu in se med 144 državami zaustavil tudi pri paviljonu Slovenije, ga je nedvomno opazil ali pa vsaj slišal. Koga? Energičnega Kontovelca Evgena Bana vendar, pravega animatorja in povezovalca vseh dogodkov pri Slovencih. Njegov glas je v različnih jezikih skorajda vsak dan že od prvomajskega odprtega vabil mimoidoče, naj se le približajo in spoznajo mali biser, ki meji z Italijo.

Tvoja izkušnja na milanskem Expu se počasi izteka. Kako bi jo ocenil?

Zame je bila to enkratna izkušnja, gotovo ena najlepših tako s poklicnega kot osebnega vidika. Profesionalno je bila zame, ki že dolgo delam z mediji - kot voditelj in animator na televiziji ali radiu - pravi Disneyland, kjer je bilo vsak dan polno ljudi in polno zanimivih dogodkov; skratka ena najboljših profesionalnih dogodivščin v življenju, vključno s tistimi, ki sem jih že doživel kot televizijski voditelj tu v Milanu. Pa tudi z osebnega vidika. Večji del uspeha slovenskega paviljona gre pripisati odličnemu timu: paviljon lahko računa na kakih 30 sodelavcev, kar je v primerjavi z ostalimi paviljoni zelo malo, a vendar gre za dobro in povsem uigrano ekipo pod vodstvom generalne komisarke Jerneje Lampret. Tako da lahko potrdim, da je bila slovenska zgodba na Expu povsem uspešna. Trud in denar, ki ga je v svetovno razstavo vložila Slovenija, se je že obrestoval, saj je uspeh nad vsakim pričakovanjem.

Ali drži, da ni bilo načrtovano, da boš tam ostal vseh šest mesecev Expa?

Tako je. Pri tem sem imel tudi malo sreče. Verjamem namreč, da se stvari ne zgodijo naključno in da je bilo konec koncev pisano v zvezdah, da bom jaz tu na Expu. Dolgo sem o tem sanjal: živel sem namreč v Milanu in vedel, da bo mesto gostilo Expo. Absolutno bom moral zraven, sem takrat mislil, potem pa sem se vrnil v Trst in se nekoliko oddaljil od te ideje. Naposled pa sem po zaslugi Slovenije le uresničil te svoje sanje.

Kako je do tega prišlo?

Zgodilo se je, da me je direktor milanske podružnice Slovenske turistične organizacije Gorazd Skrt povabil k sodelovanju pri predstavitvenem dogodku Slovenije v objektu Expo Gate. Nekatere slovenske regije, ki so se morale predstaviti v paviljonu, so namreč razmišljale o potrebi po povezovalcu njihovih vsebin. Tako se je pripetilo, da so me izbrali malo zaradi uspeha v Expo Gate, malo zaradi dobrega glasu s strani SDGZ in ZSSDI. Prvotno naj bi povezoval predstavitvene dogodke Obalno-kraške regije in Goriške regije. To pa je bilo maja meseca, ko je bil Expo prazen, slovenski paviljon pa še potreben nadgradnje. Ljudi ni bilo veliko, tako da so si Lampretova in kolegice Spirita zamislile lik stalnega moderatorja za slovenski paviljon - se pravi glas, ki kliče in vabi k obisku paviljona. In tako so mi ponudili večmesečno sodelovanje.

In kako je dejansko potekalo tvoje delo oz. kakšen je bil tvoj običajen dan pri slovenskem paviljonu?

Dneve v Milanu bi razdelil v dve kategoriji: tiste, v katerih so nastopale posamezne regije s pevskeimi zbori, pihalnimi orkestri, kuharji, umetniki, plesalci in glasbeniki na primer in pri katerih sem bil stalno zraven. Izkazalo se je, da so moje izkušnje na področju televizije in radia koristne, saj sem koordiniral, oblikoval in režiral nastope: zamislil sem si začetne špiče in animacije, da bi nadgradil te nastope, ker včasih je bilo tako, da smo imeli zanimive kuharje, ampak so bili malo skriti, tako da je bilo treba ljudi šele privabiti zraven. Ko regij ni bilo, pa je bilo vsekakor treba obogatiti dinamiko paviljona, tako da sem podaljšal svoje plesne animacije in po-

Evgen Ban odštevava dneve bivanja na Expu

FOTODAMJ@N

stavil na noge 25 minutni šov, ki se začne s plesnimi animacijami in zaključí z nagrajno igro in džingli. Poskrbel pa sem tudi za lekcije slovenskega jezika za tiste, ki čakajo v vrsti pred slovenskim paviljonom. Od avgusta namreč se namreč tudi pred slovenskim paviljonom ustvarja dolga vrsta obiskovalcev. Tem osamljenim in utrujenim dušam ponujam lekcije slovenskega jezika v 4 minutah, saj vsake 4 minute vstopi v paviljon nova skupina.

In kaj jih učiš?

To so interaktivne lekcije: najprej je na vrsti dobrodošlica z začetnim »dober dan« ter nadaljnji »prosim«, »hvala« in »na svidenje«. Poslušalci morajo uganiti, kaj te besede sploh pomenijo, jih za mano ponoviti ter se nazadnje posloviti z »na svidenje«. Nato se posvetimo besedi »love«, ki jo imamo v imenu Slovenije, se pravi ljubezni. Kako se reče »ljubim te«, jih poučim, nato poiščem par, ki si pred mikrofonom tudi potrdi ljubezen; na koncu jih vprašam, ali jih morebiti zanima, kako se po slovensko reče »ali bi se rad poročil z mano.« No, naletel sem na dva fanta, ki sta pred slovenskim paviljonom

vprašala dekle za roko. Saj ne vem, če je šlo zares ... Potem se učimo, kako naročiti pijačo v slovenščini, kako se pozdravimo, in podobno.

Ob sobotah pa smo prirejali velike glasbene dogodke, žurke z DJ-ji, tako da nas je sam Corriere della sera uvrstil med štiri najbolj zabavne paviljone na Expu, kar se movie tiče. Še včeraj (v ponedeljek, op.av.) smo poskrbeli za nagrajevanje z žurko za svetovno nogometno prvenstvo Expa, ki se ga je med paviljoni udeležilo 64 skupin z več kot 1000 igralci. Sam sem moderiral in bil MC - se pravi vokalist, ki bodri ljudi, da se boljše počutijo oz. da padejo »v filing« z glasbo. Zgodilo pa se je tudi, da sem celo vrtel glasbo. Seveda pa smo poskrbeli tudi za uradne nastope, ko je Slovenija gostila politične vrhove: za predsednika Pahorja smo postavili 15-minutni šov na primer; podobno smo režirali predstavitvene dogodke slovenskih podjetij.

Poleti smo lahko po radiu sledili tvojim namigom za obisk paviljonov Expa. Kateri ti je bil najbolj všeč in zakaj? Kateri pa najmanj?

K sreči sem bil tam že od vsega začetka, tako da sem si maja in junija ogledal po dva paviljona na dan in tako videl dejansko vse. Moj najljubši je bil nedvomno tisti iz Kazahstana, pred katerim moraš danes čakati do 8 ur. Združuje namreč super nastop, odlične tehnološke izdelke in smisel za šov. Razdeljen je na 3 sklope: v prvi dvorani slediš zgodbi o državi, ki jo umetnica pripoveduje s pomočjo peska, v drugi so interaktivnosti, tako da lahko piješ fermentirano kobilje mleko, spoznaš njihova ogromna jabolka ali jezero, ki je skoraj umrlo, a so ga rešili. Na koncu pa je še dvorana 4D, s projiciranjem na kupolo, sama dvorana pa se giblje levo desno, tako da obiskovalec leti nad Kazahstanom. Fantastično! Glede najslabšega pa tako, vsebine nekaterih paviljonov so izredno skromne, čisto brez veze.

Kaj ti bo najbolj ostalo od te izkušnje?

Ogromno je tega. Spoznal sem veliko zanimivih ljudi in navezal prijateljstva, srečal sem se s slovenskim prvim ministrom Cerarjem oz. predsednikom Pahorjem. Še in še bi lahko našteval. Na Expu sem spoznal Slovenijo z drugačnega zornega kota, zlasti profesionalnega: po bliže sem spoznal slovenske podjetnike, veliko talentov in sposobnih ljudi ter slišal marsikatero zanimivo zgodbo. Če bo Slovenija ponudila tem osebam možnost, da se izkažejo, ne bo skrbi za prihodnost.

Si se sploh kdaj vračal domov k družini?

K sreči sem imel avgusta dva tedna počitnic. Med slabimi platmi tega dela je nedvomno ta, da si daleč od družine. Sicer pa so me oni nekajkrat obiskali na Expu in otroci so uživali, sam pa sem se vračal enkrat mesečno.

Expo bo v kratkem zaprl vrata. Se vračaš v Trst in ti bomo lahko prisluhnili spet na radijskih valovih ali imaš že druge načrte?

Domov se bom vrnil šele 8. novembra. Najprej moram pet dni v London, kjer bom na sloviti Svetovni turistični borzi povezoval srečanje, na katerem se bo s svojo turistično ponudbo predstavljala Slovenija. Potem se bom vrnil domov, kjer bom seveda spet sodeloval z Radiom TS A in po novem tudi z ZSSDI.

Sara Sternad

Pobude ob 40. obletnici smrti Pier Paola Pasolinija

V kavarni San Marco bo ob 40. obletnici smrti znanega pisatelja, pesnika in režiserja Pier Paola Pasolinija **danes ob 17.30** javno srečanje z branjem njegovih del. Pobudo prireja Krožek tržaških bralcev. Srečanje bosta uvedla Maria Irene Cimmino in Roberto Scarciglia, odlomke iz Pasolinijevih del pa bodo brali Paolo Massaria, Elia Dal Maso, Francesco della Noce, Maria Irene Cimmino in Gaetano Buccì. Združenje Tina Modotti pa bo ob tej priložnosti v Ljudskem domu na Pončani predvajalo filma Teorema in Porcile. Film Teorema bodo predvajali **danes ob 20.30**, film Porcile 11. novembra. V Ljudskem domu bodo **jutri ob 20.30** tudi predstavili knjigo Accattone-L'esordio di Pier Paolo Pasolini Luciana De Giustija in Roberta Chiesia. Predstavitve prireja krožek Chaplin.

Zgodba kostnice v Redipulji

V državni knjižnici Stelio Crise na Trgu Papa Giovanni XXIII 6 bodo **danes ob 17. uri** predstavili knjigo Gaetana Data Redipuglia: il Sacratio e la memoria della Grande guerra (1938-1993), ki je izšla pri deželnem inštitutu za zgodovino odporniškega gibanja v FJK (IRSML). Gre za zgodbo kostnice v Redipulji oz. zgodbo o prvi svetovni vojni. Avtor se bo pogovarjal s predsednico inštituta Annamario Vinci in docentom Gurijem Schwarzem.

Fotografska razstava v deželni palači

V Deželni palači na Trgu Oberdan 6 bodo **danes ob 13.30** odprli fotografsko razstavo Istanti visivi Claudia Tutija. Dogodek se vključuje v festival Trieste Photo Days 2015.

O istrskem eksodusu

V Mednarodnem domu žena (Ul. Pisoni 3) bodo **danes ob 17.30** predstavili knjigo istrske avtorice Carmen Ceppa Un esodo - Storia minima di una grande famiglia istriana. Z avtorico se bo pogovarjala zgodovinarica Silva Bon.

Brezplačni seminar o ženskem blagostanju

Današnji hitri življenjski ritmi in skrb za usklajevanje dela in družine izredno bremenijo ženske, ki vse bolj zanemarijajo same sebe. Psihologinja Ingrid Bersenda vabi torej vse ženske, naj si vzamejo čas zase in se udeležijo brezplačnega seminarja o blagostanju, **jutri ob 16.30** v Ulici Canova 15. Ker so mesta omejena, velja svojo udeležbo potrditi po elektronski pošti info@psicologo.trieste.it ali tel.3207431637.

Nabirka omogočila obnovo poškodovanega vodnjaka

Deželna skupina mladih italijanskega sklada za okolje FAI in tržaška delegacija FAI sta septembra začeli nabirko, s katero so lahko občani pomagali popraviti Neptunov vodnjak, ki so ga poškodovali vandali. Tržačani so s prostovoljnimi prispevili dokazali, da njihova kulturna dediščina pri srcu. **Danes ob 10. uri** pri Neptunovem vodnjaku na Borznem trgu slovesno predali namenu obnovljeni steber, ob prisotnosti tržaškega občinskega odbornika Andree Dapretta ter predstavnic Fai Barbare Candotti in Laure Paris.

Poklon Antoninu Dvořáku

V Avditoriju Hiše glasbe (Ul. dei Capitelli 3) bo **jutri ob 18.30** konferenca, pravzaprav koncert posvečen češkemu skladatelju Antoninu Dvořáku. O njem bo spregovoril maestro Stefano Sacher, zapela pa bo sopranistka Mojca Milic ob klavirski spremljavi Jana Grbca.

MILAN - »Bival« je v paviljonu nevladne organizacije KIP

Konj Marco zapustil Expo

Srečanja Rezgetati planetu - Obiskovalci pustili v njegovem trebuhu na stotine sporočil

Slavni plavi konj Marco Cavallo, ki je od leta 1973 simbol psihiatrične revolucije Franca Basaglie oziroma boja za pravice duševnih bolnikov, se je poslovil od milanske svetovne razstave Expo. Tam je namreč že več mesecev »bival« v paviljonu nevladne organizacije KIP International School, kjer so potekala srečanja pod naslovom Nitrre al pianeta (Rezgetati planetu) posvečena duševnemu zdravju, ki jih je prirejal tržaško združenje Marco Cavallo. Slovo je bilo nadvse pristrčno, saj so organizatorji prebrali več stotin sporočil, ki so jih obiskovalci Expa pustili v konjskem trebuhu: nekateri so konju voščili dobro pot, drugi so si zaželeli, da bi jih družba sprejela take, kot so, tretji pa so kar sanjali o tem, da bi postali konji kot je Marco Cavallo.

Pred vrnitvijo v Trst, se bo Marco Cavallo ustavil še v Brescii pri zadruzi Clarabella.

Zadnji dan Marca Cavalla na Expu

BOLJUNEC - Preteklo nedeljo v organizaciji KRU.T

Starosta mali princ za čim bolj srečno življenje

»Prireditev Starosta mali princ se je porodila iz zamisli, da bi moral vsak posameznik vseskozi živeti čim bolj srečno in ustvarjalno, kar je mogoče samo v družbi, kjer so generacije dejansko med seboj povezane, solidarne in razumevalne.« S to mislijo je Pierina Furlan, predsednica Krožka za kulturno, športno in podporno udejstvovanje – KRU.T uvedla petnajsto izvedbo koncertne revije Starosta mali princ, ki je bila preteklo nedeljo popoldne v gledališču Prešeren v Boljuncu.

Prireditev, ki poteka vsako leto izmenično na območju Gorice, Nove Gorice, Trsta in Kopra, omogoča druženje pripadnikov tretjega življenjskega obdobja. Dogodek je sad sodelovanja Krožka KRU.T, Društva slovenskih upokojencev v Trstu, Društva slovenskih upokojencev za Goriško, Pokrajinske zveze društev upokojencev Severne Primorske in Pokrajinske zveze društev upokojencev Južne Primorske. Ob letošnjem dogodku je sodelovalo tudi KD Prešeren iz Boljunca.

Letošnji dogodek, ki ga je uvedel OPZ Venturini od Domja (dir. Suzana Žerjal), so oblikovali ŽePZ Društva slovenskih upokojencev za Goriško (dir. Tanja Pelicon), MoPZ Venturini od Domja (dir. Ivan Tavčar), ŽePZ Pristan Univerze za 3. življenjsko obdobje Koper (dir. Miran Rustja) ter MoPZ Slavec Solkan (dir. Eliana Humar). Vsak zbor je zapel po tri pesmi v skladu z letošnjim posvetilom revije: 70. obletnici osvoboditve in 100. obletnici začetka bojev na soški fronti. Nastopila je tudi učenka Glasbene matice Valentina Jogan, recitacije in povezovanje so pa organizatorji zaupali Jasmini Gruden. Vsi nastopajoči so na koncu zapeli skupno Vstajenje Primorske.

Druženje se je sicer začelo že v jutranjih urah, ko se je skupina zbrala na bazovski gmajni, kjer je po poklonu junakom in polaganju venca spregovoril

Pierina Furlan

FOTODAMJ@N

Ženski pevski zbor Društva slovenskih upokojencev za Goriško

FOTODAMJ@N

Nastop otroškega
pevskega zbora
Venturini od
Domja, ki ga vodi
Suzana Žerjal

FOTODAMJ@N

Milan Pahor. Sledil je obisk Naravoslovnega didaktičnega centra v Bazovici, kjer je prisotne sprejela članica Deželne gozdarske službe Anastazija Purič. Popoldne je svojo razlago dopolnila v naravi, ko je pospremila skupino na krajši sprehod v okolico Sprejemnega centra Naravnega rezervata doline Glinščice v Boljuncu.

Pierina Furlan je na odru boljunskega gledališča, kjer se je zaključilo celodnevno druženje, tako utemeljila izhodišča za pripranje koncerta: »Živimo v dolgoživi družbi, v kateri se življenjske razmere hitro spreminjajo. Zagotavljanje kakovosti, aktivnega in zdravega staranja je ključnega pomena za blaginjo celotne populacije.« (mlis)

DEVIN - Danes izročitev

Društvo @uxilia za priseljence

Dobrodelno društvo @uxilia bo danes ob 14.30 v Devinu izročilo slovenskemu Karitasu in Rdečemu križu iz Celja 400 kg materiala za pomoč migrantom, s pomočjo študentov iz Mednarodne gimnazije v Devinu, s katero sodeluje že nekaj let.

Društvo @uxilia, ki se že vrsto let ukvarja z dobrodelnimi akcijami po svetu, zbira material za potrebne osebe in ga s tovornjaki pripelje naravnost do cilja (v zadnjih treh letih v Sirijo, Ukrajino, Srbijo in v razne kraje v deželi FJK). Pred dvema tednoma je Rdečemu križu v Postojno pripeljalo 150 kg materiala za migrante, z jutrišnjo predajo bo s tem obnovilo svojo pomoč sosednji državi. V zavojih bodo tako tople obleke, odeje, čevlji, pa tudi vse potrebno za otroke in dojenčke. S tem sodelovanjem želi društvo @uxilia utrditi stike s slovenskimi dobrodelnimi organizacijami v tej težki situaciji, ki je prizadela celotno Slovenijo.

Pomoč tabornikom Rodu modrega vala

Taborniki Rodu modrega vala so se pridružili akciji Rdečega križa Slovenije pri zbiranju pomoči za migrante.

Material bodo zbirali danes in jutri v sodelovanju z društvom Tabor v prostorih Prosvednega doma na Opčinah, od 18. do 21. ure. Iz Rdečega križa so sporočili, da je zaloga oblek polna. Potrebni pa so: hrana (tuna v konzervi, žitno-sadne ploščice, mleko v prahu, suho sadje, kašice za otroke, mleko v paketih 0,25l, voda po 0,5l), higienski vložki, plenice, zobne paste, zobne ščetke, papirnati robčki. Zbrani material bodo odpeljali v zbirni center Rdečega križa v Sežano.

SKGZ podpira akcijo in pobudo tabornikov RMV ter vpljudno spodbuja vse, da se jim pridružijo.

GLASBENA MATICA - Danes

Podelitev štipendije Gojmirja Demšarja

Preteklo sredo bi dolgoletni ravnatelj Glasbene matice, glasbeni pedagog in pianist Gojmir Demšar praznoval stoti rojstni dan. Doma iz Monokroga na Dolenjskem, je diplomiral iz klavirja v Trstu, kjer je bil ravnatelj Glasbene matice od leta 1949 do leta 1976, v dolgem obdobju, ki ga je zaznamoval bistveni razvoj pedagoške in koncertne dejavnosti šole.

Obletnica je postala priložnost za lepo pobudo, ki bo nagradila nadarjenega učenca šole s štipendijo. Glasbena matica in družina Demšar bosta priredila danes ob 18.30 na seдеž šole podelitev nagrade v spomin na zaslužnega glasbenika.

Na slovesnosti bo ravnatelj šole Bogdan Kralj prehodil življenjsko in umetniško zgodbo Gojmirja Demšarja, Tomaž Simčič bo spregovoril o lastni izkušnji kot Demšarjev učenec, predsednica Milena Padovan pa bo utemeljila razloge za ustanovitev tovrstne nagrade. Štipendija je namenjena izključno pianistom Glasbene matice, z upoštevanjem vseh sedežev na deželnem ozemlju. Nagrajenca je izbral ožji odbor profesorjev šole.

Gojmir Demšar

ARHIV

Včeraj danes

Danes, SREDA, 28. oktobra 2015

SIMON

Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob 16.59 - Dolžina dneva 10.21 - Luna vzide ob 17.59 in zatone ob 8.42.

Jutri, ČETRTEK, 29. oktobra 2015

IDA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20 stopinj C, zračni tlak 1020,0 mb ustaljen, vlaga 53-odstotna, veter 12 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 17,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 26. oktobra, do nedelje, 1. novembra 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Oširek Sonnino 4 - 040 660438, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731- samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Oširek Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731- samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Sv. Ivana 5 - 040 631304.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržajških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko l. 2015/16. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno bivališče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po dodiplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih. Vloge do 20. novembra v Ul. Ginnaštica 72. Pogoji razpisa na www.sklad-toncic.org.

Mali oglasi

DVO SOBNO STANOVANJE, delno opremljeno, damo v najem v Štivanu. Cena 370,00 evrov mesečno (plus splošni stroški in ogrevanje). Tel. št. 348-4462664.

NA OPČINAH prodam stanovanje: kuhinja, dnevna soba, dve spalni sobi, dve kopalnici, balkon, pokrito parkirno mesto, klet, 70 kv.m. Tel. št. 334-3944089.

ODDAJAMO V NAJEM stanovanje na Proseku, 55 kv.m.: dve sobi, kuhinja, kopalnica, balkon, samostojno ogrevanje in parkirišče. Tel. št.: 040-225320 in 333-1129574.

PRODAJAM DVODNEVNO VSTOPNICO na Expo po polovični ceni. Tel. št. 349-0934409.

PRODAM hišo z vrtom v Prebenegu z razgledom na morje. Tel. št.: 331-7114399.

ZANESLJIV MOŠKI išče katerokoli resno delo, tudi za razne urnike in dneve. Tel. št. 327-7409432.

ZANESLJIVA IN IZKUŠENA gospa išče delo kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št. 333-6644567 (v večernih urah).

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

Loterija 27. oktobra 2015

Bari	86	67	65	83	77
Cagliari	73	65	72	9	7
Firenze	88	35	31	86	85
Genova	84	72	26	37	35
Milan	44	37	24	33	35
Neapelj	45	79	14	76	50
Palermo	19	56	81	65	41
Rim	31	86	52	15	41
Turin	80	60	72	89	45
Benetke	26	46	18	1	61
Nazionale	73	84	67	15	90

Super Enalotto št. 129

13 15 48 50 74 83 jolly 84	
Nagradni sklad	24.070.629,89 €
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €
2 dobitnika s 5 točkami	94.658,87 €
556 dobitnikov s 4 točkami	342,77 €
19.979 dobitnikov s 3 točkami	19,01 €

Superstar

50

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
2 dobitnika s 4 točkami	34.277,00 €
108 dobitnikov s 3 točkami	1.901,00 €
1.777 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
10.509 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
20.464 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

**PODELITEV NAGRADE
»GOJMIRO DEMŠAR«**

ob 100-letnici njegovega rojstva

v sredo, 28. oktobra 2015, ob 18.30

**na sedežu Glasbene matice v Trstu
ul. Montorsino 2**

V LJUDNO VABLJENI

Kino

AMBASCIATORI - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »Crimson Peak«.

ARISTON - 16.00, 21.00 »Viva la sposa«; 18.00 »Mozart's Don Giovanni«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 20.00 »Les Amours Imaginaires«; 18.00, 21.45 »The Wolfpack«.

FELLINI - 16.30, 18.45, 21.00 »Lo stagista inaspettato«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.05, 20.10, 22.00 »The Walk«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Woman in Gold«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Dheepan - Una nuova vita«.

KOPER - PLANET TUŠ - 20.10 »Everest 3D«; 20.30 »Hotel Transilvanija 2«; 12.30, 14.30, 16.30, 18.20 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.)«; 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.20 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.) 3D«; 13.00, 18.40 »Jem in Hologrami«; 16.40, 20.20 »Kuhar na robu«; 15.40 »Legenda«; 18.00 »Marsovec«; 20.50 »Marsovec 3D«; 12.00 »Minioni«; 13.40 »Pan: Potovanje v deželo Nije«; 15.50 »Pan: Potovanje v deželo Nije 3D«; 13.00, 14.00, 14.55 »Rabbit«; 16.00 »Utrip ljubezni«; 17.50, 21.10 »Črna maša«; 18.10, 21.00 »Škrlatni vrh«.

NAZIONALE - 16.15, 20.00, 22.10 »Suburra«; 16.40, 20.20 »Inside Out«; 18.00, 21.45 »Maze Runner - La fuga«; 18.30, 21.00 »Sopravvissuto - The Martian«; 16.45, 18.15 »Hotel Transilvanija 2«; 20.10, 22.00 »Dark Places - Nei luoghi oscuri«; 16.15, 18.00, 19.50, 22.10 »Io che amo solo te«; 16.15, 18.45 »Game Therapy«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.45, 19.10, 22.05 »Fantozzi«; 18.50 »Suburra«; 16.25, 19.05, 21.45 »Maze Runner - La fuga«; 16.40 »Hotel Transilvania 2«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Game Therapy«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Io che amo solo te«; 16.30, 19.10, 21.50 »Crimson Peak«; 16.30, 19.05, 21.40 »The Walk«; 21.35 »Lo stagista inaspettato«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 20.00, 22.15 »Crimson Peak«; Dvorana 2: 17.30 »Hotel Transilvania 2«; 19.50, 22.10 »Lo stagista inaspettato«; Dvorana 3: 17.30, 22.10 »The Walk«; 19.45 »The Walk 3D«; Dvorana 4: 17.45, 20.00 »Woman in Gold«; 22.10 »Maze Runner - La fuga«; Dvorana 5: 19.45 »Suburra«; 17.50, 22.15 »Game Therapy«.

Izleti

SPDT vabi v nedeljo, 8. novembra, na Martinovanje. Zbirališče ob 9.00 v Gropadi, pred sedežem SKD Skala. Pohodu po okolici Gropade sledi prijateljsko druženje. Prijave do ponedeljka, 2. novembra, na tel. št. 040-220155 (Livio), 040-413025 (Marinka) ali pri odbornikih planinskega društva.

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, organizira v nedeljo, 8. novembra, 3. brezplačni vodeni izlet ciklusa »Jesen v dolini Glinščice 2015: Med gozdovi in gmajnam na Kokoši«. Trajanje prib. 3 ure. Namenjeno družinam in otrokom starejšim od 8 let. Zbirališče ob 9. uri pri cerkvi na Pesku. In-

fo in prijave do petka, 6. novembra: info@riservavalrosandra-glinscica.it ali na tel. št. 040-8329237 (od pon. do pet., 9.00-13.00).

MARTINOVANJE - DSMO organizira 8. novembra ogled Goriških Brd. Avtobus odpelje iz avtobusne postaje v Miljah ob 8. uri. Info in vpis na tel. št. 347-3438878 (ga. Marina).

KRU.T - nadaljuje se vpisovanje na izlet od 5. do 8. decembra v predpraznično Prago, mesto, ki obiskovalca vsakič očara in prevzame s svojo razkošno in bogato arhitekturo. Program in prijave v Ul. Cicerone 8 (2. nad.), tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

GLASBENA MATICA vabi na podelitev nagrade »Gojmir Demšar« ob njegovi 100-letnici rojstva, ki bo danes, 28. oktobra, ob 18.30 na sedežu Glasbene matice v Trstu, Ul. Montorsino 2.

TABORNIK RMV, v sodelovanju s SKD Tabor, bomo danes, 28. in v četrtek, 29. oktobra, od 18. do 21. ure v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah zbirali humanitarno pomoč za migrante v sklopu humanitarne akcije Rdečega križa Slovenije. Zaloga oblek je zaenkrat polna, potrebni material je: hrana (tuna v konzervi, žitno-sadne ploščice, mleko v prahu, suho sadje, kašice za otroke, mleko v paketih 0,25l, voda po 0,5l), higienski vložki, plenice, zobne paste, zobne ščetke, papirnati robčki.

UČITELJICE IN UČENCI OŠ S. GRUDNA V ŠEMPOLAJU sporočamo, da bomo ob priliki »Vhtica« obiskali vaščane danes, 28. oktobra, v popoldanskih urah.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestel v četrtek, 29. oktobra, ob 20. uri na svojem sedežu na Proseku št. 159.

TRŽAŠKA POKRAJINSKA ZDRUŽENJA VZPI-ANPI, ANED IN ANPIA bodo v četrtek, 29. oktobra, polagala vence na tržaške spomenike in obeležja padlim v NOB. Zbirališče ob 14. uri pred obeležjem v Ul. Massimo D'Azeglio, z zaključkom polaganja venca v Rižarni ob 16. uri.

V BARKOVLJAH, na domačem pokopališču, bodo v četrtek, 29. oktobra, ob 15. uri predstavniki Republike Slovenije, SKD Barkovlje in Zveze Partizanov položili vence na spomenik padlih.

OBČINA ZGONIK se bo ob dnevu mrtvih poklonila spominu padlih v odporišnem gibanju in NOB s polaganjem vencev na spomenike in grobove v petek, 30. oktobra: 12.00 Proseško pokopališče; 12.20 Proseška postaja - spomenik; 18.00 Zgonik - zbirališče; 18.15 Repnič - spominska plošča; 18.30 Briščiki - hiša spomenik; 18.45 Gabrovec - vaški spomenik; 19.00 Samatorca - vaški spomenik; 19.15 Salež - vaški spomenik; 19.30 Zgonik - vaški in občinski spomenik. Pri spomenikih bo v popoldanskih urah nastopil Mopz Rdeča zvezda.

OTROCI COŠ P. TOMAŽIČ IN OV E. KRALJ iz Trebč se bodo poklonili spominu padlim v petek, 30. oktobra, ob 15.30 pri spomeniku na vaškem trgu. Vabljeni!

PILATES - Vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca sporočata, da bo vadba ob torkih, od 19.30 do 20.30 v telovadnici NSŠ S. Gregorčič v Dolini. Vabljen stare in nove tečajnice.

POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA na Proseku - Rajonski svet za Zahodni Kras in vaške organizacije prirejajo »The cooking show« z razstavo in pokušinjo fanclav z dušo, ki bo v soboto, 7. novembra, ob 18. uri v Kulturnem domu na Proseku. Vabimo vaščane in vaščanke, ki želijo razstavljati njihove dobrote, da se prijavijo v uradu Rajonskega sveta na Proseku št. 159 ali na tel. št. 040-225956 do 30. oktobra.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS prireja fotografski in likovni natečaj »Pričevanja«. Izdelke je treba oddati najkasneje do 30. oktobra na sedežu I. Okraja Občine Trst - Zahodni Kras

(Prosek št. 159). Izdelki bodo razstavljeni v okviru praznovanj sv. Martina. Info v tajništvu rajonskega sveta, pravilnik je na: <http://primacircoscruzione.comune.trieste.it/presentazione-del-concorso-testimonianze-pricevanja/>.

SPDT vabi člane in prijatelje, da se udeležijo polaganja venca v dolini Glinščice. Zbor v petek, 30. oktobra, ob 14.00 pred pokopališčem v Boljuncu.

SVETNIKI RAJONSKEGA SVETA za Zahodni Kras bodo polagali vence v petek, 30. oktobra: ob 15.30 pokopališče na Proseku; ob 15.45 pokopališče na Kontovelu; ob 16.00 avstro-ogrsko pokopališče; ob 16.15 pokopališče v Križu.

UČENCI IN UČITELJICE OŠ F. MILČINSKEGA se bomo poklonili padlim pri spomeniku v Lonjerju v petek, 30. oktobra, ob 11. uri. Vabljeni.

UČENCI OŠ A. SIRKA in malčki vrtca J. Košute iz Križa sporočajo, da se bodo poklonili spominu padlih v petek, 30. oktobra, ob 10. uri na pokopališču.

»QIGONG« KITAJSKA VADBA Z ENERGIJO - DSMO obvešča, da poteka vadba ob petkih, 19.15-20.30 v dvorani ACLI, Ul. Frausin 9, Milje. V teku je vpis za dodaten urnik ob torkih, 18.00-19.15. Info na tel. št. 340-3010299 (Letizija).

JOGA - SKD F. PREŠEREN iz Boljunca obvešča, da se tečaji joge vršijo ob sredah v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu: začetniki 17.15-18.45, nadaljevalni tečaj 19.00-20.30.

NŠK obvešča, da bo v soboto, 31. oktobra, Oddelek za mlade bralce v Narodnem domu odprt od 9.30 do 12.30 s pravljničnim utrinkom ob 11.00. Vabljeni!

ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca vabi na svečanost ob Dnevu preminulih v nedeljo, 1. novembra, ob 10.30 s polaganjem vencev k spomeniku padlim v NOB v Istrski ul. 192. Sodeluje ŽePZ Ivan Grbec, vodi Silvana Dobrila ob harmonikarski spremljavi Silvana Kralja; v soboto, 31. oktobra, bodo člani odbora od 15. ure dalje polagali rože k spomenikom padlim na Vojaškem pokopališču in zatem na glavnem pokopališču pri Sv. Ani.

POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA na Proseku - Rajonski svet za Zahodni Kras vabi proseške in kontovelske proizvajalce, da se udeležijo pokušine vin, ki bo 11. novembra na dvorišču rajonskega sveta. Razstavljalci naj se javijo v tajništvu do 31. oktobra ali na tel. št. 040-225956.

SDD JAKA ŠTOKA vabi dijake, da se pridružijo višješolski skupini, ki jo vodi Gregor Geč. Vaje so ob ponedeljkih, od 19.00 do 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Info na tel. št. 338-3277407.

SKAVTI SZSO, volčiči in volkuljice (8-11 let) v Bregu in mestu: Džunglo želimo deliti s teboj. Pridruži se nam in lovi skupaj z Akelo, Bagiro, Balujem in Kačo Kaa. Sestanki ob sobotah, od 15.30 do 17.00 v Boljuncu in Škednju. Vpisujemo otroke 3., 4. in 5. razreda OŠ. Tel. št. 331-9716473, kobe.karmen@gmail.com - Akela (Karmen), 00386-41223410 Baloo (Damjan); tel. 339-4321709 ali purger@libero.it.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da se vadba za razgibanje s Sandro vrši ob torkih, od 9. do 10. ure v društveni dvorani. Vabljeni.

STARŠI SKUPAJ: ponovno začenjamo aktivnosti namenjene otrokom s posebnimi težavami. Individualno fizioterapijo izvaja fizioterapevtka Majda Grbec, skupinsko in individualno muzikoterapijo pa Sara Hoban. Info in prijave ob petkih, od 15. do 19. ure na tel. št. 040-360324.

SVETOIVANČANI se bomo v nedeljo, 1. novembra, ob 11. uri zbrali pred spominsko ploščo na našem Narodnem domu, da počastimo spomin na padle rojake.

UPRAVA OBČINE DEVIN NABREŽINA bo v nedeljo, 1. novembra, položila vence pred spomenike padlim: 8.30

Županstvo, 8.40 Slivno, 8.50 Medja vas, 9.00 Štivan, 9.15 Devin, 9.30 Selsjan, 9.35 Vižovlje, 9.40 Cerovlje, 9.45 Mavhinje, 9.50 Prečnik, 10.00 Trnovca, 10.10 Praprot, 10.15 Šempolaj, 10.35 Križ, 10.45 Nabrežina.

V BARKOVLJAH bo po stari navadi blagoslov grobov v nedeljo, 1. novembra, ob 14.30.

VZPI - ANPI Opčine, Bani, Ferlugi, Piščanci: Zbirališče v Prosvetnem domu na Opčinah v nedeljo, 1. novembra, ob 9.30. Najprej bomo počastili padle v NOB pri spomeniku na Dunajski cesti nato na pokopališču. Delegacija bo istočasno položila vence pri spomeniku 71. talcev, P. Tomažiča in tovarišev, Rozalije Kocjan in 5 kurirk ter 4 tovarišev. Sodelujejo Dunja Sosič, taborniki in skavti. Poje MoPZ Tabor pod vodstvom Davida Žerjala.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad zaprt 2. in 3. novembra. V sredo, 4. novembra, bo deloval po običajnem urniku (pon.-pet. 9.00-13.00, ob torkih in sredah 14.00-17.00).

AŠD SK BRDINA prireja sejem rabljene smučarske opreme v domu Brdina na Opčinah. Urnik: četrtek, 5. novembra, 18.00-21.00 zbiranje opreme; petek, 6. novembra, 18.00-21.00; sobota, 7. novembra, 16.00-21.00; nedelja, 8. novembra, 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2016. Tel. št. 347-5292058, info@skbrdina.org ali www.skbrdina.org.

BIVŠI DIJAKI 3.A, 3.B IN 3.C RAZREDA, ki so obiskovali N.S.Š. Srečka Kosovela na Opčinah v š.l. 1982/83, pozor! Prišel je čas, da se spet srečamo v soboto, 14. novembra, ob 19. uri v Sežani. Prijave in info do 5. novembra na tel. št.: 346-2197404 (Ivo).

GLASBENA MATICA prireja slovesno otvoritev š.l. 2015/16 z nagrajevanjem najboljših učencev in podelitvijo spričeval učencem, ki so opravili izpit na podlagi konvencije z videmskim konservatorijem v petek, 6. novembra, ob 18.30 v razstavnih dvoranah ZKB na Opčinah. Vljudno vabljeni.

KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja v četrtek, 12. in 19. novembra, od 18. ure dalje tečaj za predjedi. Vodila bo Nerina Ferfoglia. Info na tel. 040-415797 ali 331-1255035.

40-LETNIKI S TRŽAŠKEGA, združite se! Če na tvojem rojstnem listu je zapisana letnica 1975 in če si pozabil, kdo so tvoji sovrstniki, pridi na večerjo, ki bo v petek, 27. novembra, ob 19.30 v restavraciji v Repnu. Potrditev prisotnosti najkasneje do 20. novembra na 40letniki@gmail.com (napiši svoje ime in tel. št.).

35 - LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28. novembra, v Repnu. Informacije na tel. št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718 (Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

Prireditve

SKD VIGRED vabi danes, 28. oktobra, ob 20. uri v Štalco v Šempolaju na otvoritev razstave »Prva svetovna vojna 1914 - 1918 Rdeči križ« z nastopom dua Martina Feri in Aljoša Saksida.

TS360 vabi na Oberdankov trg 7 danes, 28. oktobra, ob 18. uri na pesniški večer, gost bo letošnji jubilarant Ciril Zlobec. Predstavili bodo tudi njegovo zadnjo pesniško zbirko »Ljubezen, čudež duše in telesa«.

TS360, založbi ZTT in Mladika vabijo na Oberdankov trg danes, 28. oktobra, ob 10. uri na Kavos knjigo »Skrivnosti lepote 2. Knjiga za vsako žensko«. Gost srečanja bo vizažist in lepotni strokovnjak Evgen Gec.

ZVEZA LEVICE (SKP IN KSI) vabi v četrtek, 29. oktobra, ob 18.30 na pokrajinski sedež SKP, Ul. Tarabocchia 3, na javno skupščino na temo »Občinske volitve 2016: levica je tu«.

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE Skupina Fortunato Paviš, Ul. Mazzini 30 (1. nad.), organizira srečanja na temo »Človekova biografija - Od samote do skupnosti živeč v svobodi«: 1. del v petek, 30. oktobra, ob 20. uri »Pot v

samoto«; 2. del v soboto, 31. oktobra, ob 17.30 »Pot k skupnosti«. Predava prof. Michele Podogno.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na ponovitev igre Komika zla (avtor Matjaž Briški, režija Gregor Geč), ki bo v petek, 30. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu Prosek Kontovel.

SEKCIJA ANPI-VZPI Naselje sv. Sergija, Sv. Ana, Kolonkovec vabi v petek, 30. oktobra, ob 18. uri v Ljudski dom Palmiro Togliatti, Ul. Di Peco 14, na predstavitev knjige Cime irredente (Dramatična zgodovinsko alpinistična dogodivščina). V nizu srečanj o nacionalizmu jo bo predstavil avtor Livio Isaak Sirovich.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi v društveni bar n' G'rici na ogled razstave starih fotografij o trgatvi »B'ndima amb't«.

VZPI-ANPI vabi v petek, 30. oktobra, ob 17. uri v Palačo Gopcevih. V okviru razstave »Partizani neke druge Evrope« bo Franco Cecotti razpravljal z zgodovinarjem Jožetom Pirjevercem na temo: Osvobodilni boj na meji med Italijo in Jugoslavijo.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave Nataše Peric v gostilni v Zgoniku »Poezija kontrastov«. Zaprto ob sredah.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave v gostilni pri Ferlugih. Avtor Marko Cividari, tema »Pregovori o hrani«. Zaprto ob torkih.

Prispevki

Popravek: V spomin na Radota Šibelio daruje Delka Batič 50,00 evrov za nabrežinsko cerkev.

V spomin na dragega strica prof. Ivana Vidava darujeta Jasna in Nataša Rauber 100,00 evrov za Sklad Sergija Tončiča.

Po dolgi bolezni nas je zapustila naša draga

Grozdana Ravbar vd. Cesar

Žalostno vest sporoča

hči Nadia

Od nje se bomo poslovili v petek, 30. oktobra, od 10. do 11. ure v ulici Costalunga, kjer bo tudi ob 11.30 sledil pogrebni obred. Pokop bo ob 12. uri na pokopališču v Zgoniku.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Repnič, 28. oktobra 2015

Pogrebno podjetje Alabarda

28.10.2014 **28.10.2015**

V spomin ob obletnici smrti

Maksa Suarda

Vsi, ki te imamo radi

28.10.2005 **28.10.2015**

Akademski kipar in slikar

Jože Pohlen

Še vedno živiš v naših spominih

sin Dalibor in hčerka Doris z družinama

ŠOLSTVO - Obisk dijakov 1. razreda nižje srednje šole sv. Ciril in Metod

Na Katinari tudi bolnišnica za lastovke

V spremstvu ljubitelja narave, gospo-
da Pina Rudeža, fotografa Primorskega
dnevnika Damjana Balbija in prof. Sanje Si-
rec smo učenci prvega razreda Nižje sred-
nje šole sv. Cirila in Metoda obiskali bolniš-
nico za lastovke na Katinari. Vsi poznamo
pregovor, da prva lastovka še ne prinese pom-
ladi ali pa pregovor, da kjer lastovke gnez-
dijo, so dobri ljudje doma. Vrača menijo, da
nam njihova moč pomaga preseči iluzije in
nam povrne upanje na novo življenje in v ve-
ro nove začetke.

»Ko se te ljubke ptice povrnejo na kraj
svojega gnezdenja, se narava zdravi iz zim-
skega sna. Vse vrste lastovk so pri nas zava-
rovane. Zavarovana so tudi njihova gnezda,
kar pomeni, da jih je prepovedano odstran-
jevati in uničevati. Vrste kot so mestna la-
stovka, hudournik, šmarnica in domači vra-
bec pogosto gnezdijo na zunanjih fasadah
stavb, zato se pod njihovimi gnezdi nabira-
jo iztrebki mladičev. Če vas to moti, lahko 70-
80 centimetrov pod gnezdom namestite va-
rovalno polico, ki prestreza iztrebke ptic.«

»Tudi v primeru naštetih izjem pos-
skrbimo, da gnezda NE odstranjujemo v ča-
su, ko lastovke gnezdijo, torej spomladi in
poleti. Lastovke imajo samo eno gnezdo, sa-
mo en dom in če jim ga ljudje uničijo, so po-
polnoma izgubljene, zbolijo in jih moramo
nujno zdraviti...«, nam je povedala duša za-
vetišča in bolnišnice za lastovke Liberi do vo-
lare 2012 onlus dr. Silvana Di Mauro. Kme-
čka lastovka je že stoletja ptica, ki jo ljudje
po vsej Evropi spomladi najbolj pričakuje-
jo. S svojo zgodnjo vrnitvijo namreč na-
znanja ponovni prihod pomladi in s tem to-
plejšo polovico leta. Prepoznamo jo po
značilnem, globoko vrezanem škarjastem
repu, temno modro obarvanem hrbtu in be-
li trebušni strani telesa. Za odrasle osebe
je značilen še rdeče obrazno perje. Kmečka
lastovka je vrsta, ki je z gnezditvijo močno
vezana na človeka in njegova prebivališča.
Gnezdi namreč v vaseh in mestih, predvsem
v hlevih in gospodarskih poslopih. Pri nas
je splošno razširjena gnezdilka, vendar je
njeno število v upadanju.

Mestna lastovka je poleg kmečke naj-
bolj pogosta lastovka pri nas. Tudi mestna la-
stovka je vsaj deloma vezana na človeška pre-
bivališča, vendar v nasprotju s kmečko pra-
viloma gnezdi le na zunanjih površinah stavb.
Gnezda mestne lastovke lahko najdemo tu-
di na nekaterih drugih objektih, kot so mo-
stovi in viadukti. Njeno gnezdo je podobno
tistemu od kmečke lastovke, vendar pa je le-
to z blatom obloženo tudi od zgoraj, zato de-
luje, kot bi imelo streho. Dostop v notranjost
je tako mogoč le skozi majhno vhodno od-
prtino.

Mestno lastovko v letu od kmečke la-
stovke ločimo po tem, da ima zelo blago škar-
jast rep. Med evropskimi lastovkami ima edi-
na povsem belo obarvano trtico. Pri nas je
pogosta gnezdilka in poletna vrsta.

**Če smo našli oslabeledo, poškodova-
no ali bolno lastovko!**

Oslabeledo, poškodovano ali bolno pti-
co najprej umirimo v temnem zračnem pro-
storu. Najbolje je, da ptico položimo v kar-
tonasto škatlo z odprtini za zračenje, v ka-
tero damo tudi večji kos starega blaga za bolj-
šo oporo, in ji priskrbimo nujno veterinar-
sko pomoč.

**Nujna veterinarska pomoč poško-
dovanih ali bolnih lastovk se izvaja v ve-
terinarskih ambulantah. Vse informacije
posredujejo:**

1. Pokrajina Trst, okoljska ozemeljska
policija (tel. 040/3798456); podjetje Maia
(tel. 800531009); združenje Liberi di volare
(tel. 345/5273513); veterinar dr. Stefano Pe-
saro (tel. 333/4782159); veterinarska klinika
Campo Marzio.

»Ob najdbi ptice se vedno dobro pre-
pričajte, da ne gre le za speljanega mladi-
ča, ki je še vedno v oskrbi svojih staršev,
ali za ptico, ki je v šoku in potrebuje le ne-

Levo dijaki ob dr.
Silvani Di Mauro ob
lastovko v roki;
desno umetno
gnezdece za
lastovke v
zavetišču na
Katinari

FOTODAMI@N

kaj časa, da si opomore«, je povedala Sil-
vana Di Mauro.

Odločili smo se, da bomo pomagali.
Kako? Z nabiranjem denarja. Udeležili se bo-
mo ustvarjalnih delavnic, ki jih prireja zave-
tišče in bolnišnica za lastovke Liberi do vo-
lare onlus. Postavili bomo na šolo opore za
gnezda...

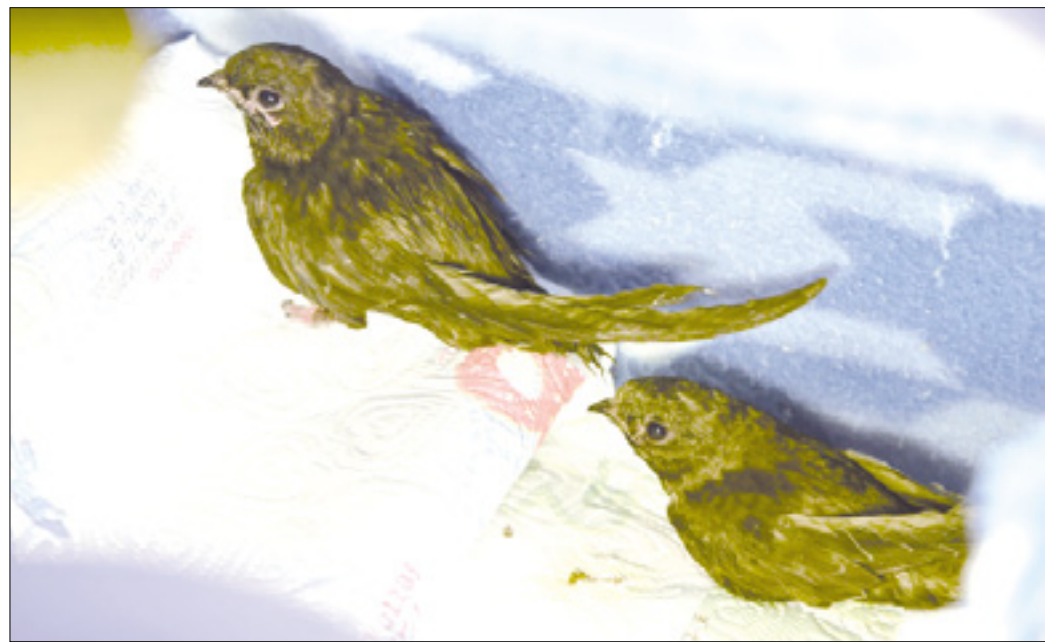
Vez človeka ni bila še z nobeno skupi-
no živih bitij tako trajna, raznolika in polna
simbolov, mitov ter ne nazadnje strokovne-
ga vedenja in znanja kot prav vez s pticami.
Že od prvih zapisov človeštva so predstavljale
po eni strani simbol vojne, po drugi pa mi-
ru in ljubezni. Bile so objekt umetnosti in šte-
vilnih znanstvenih raziskav.

Ptice so naši zavezniki, narava je naš
prijatelj. Čas je, da jo kot takšno tudi sprej-
memo, ji prisluhnemo in zanjo tudi nekaj stor-
imo, saj bomo tako naredili največ tudi za
nas same.

**Učenci prvega razreda Nižje srednje
šole sv. Cirila in Metoda**

Mladi lastovki na
»zdravljenju« v
bolnišnici na
Katinari

FOTODAMI@N

MILJE - Dejavnost Društva Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga

Srečanja na šoli Bubnič

Raziskovalki SLORI-ja Zaira Vidau in Norina Bogatec ter psihologinja Suzana Pertot s starši o šoli in zanimanju za slovenski jezik

Med dejavnosti Društva Slo-
vencev miljske občine Kiljan Ferluga
sodi tudi letos okrepitev sodelovanja
z osnovno šolo Albina Bubniča in
vrtcem Mavrica v Miljah. Ob naraš-
čajočem številu vpisanih otrok je tu-
di v miljskem šolskem centru v po-
rastu število otrok iz mešanih zaka-
nov oziroma iz popolnoma neslo-
venskih družin. Z namenom, da po-
nudi DSMO predvsem neslovenskim
staršem otrok, ki obiskujejo sloven-

ski šolski center v Miljah, možnost,
da spoznajo izzive slovenske šole, se
je društvo odločilo, da skupaj s Slo-
venskim raziskovalnim inštitutom in
ob pokroviteljstvu šolskega ravnatel-
jstva ponudi niz srečanj z izve-
denkami.

Na prvem srečanju z razisko-
valko pri SLORI-ju Zairo Vidau so
starši izvedeli osnovne informacije o
slovenski narodni skupnosti v Italiji.
Odkrivali so pojem manjšinskih prav-
ic in možnosti javne rabe slovenšči-
ne zunaj šolskega ali družinskega
okolja.

Sledilo je
srečanje s Susan-
no Pertot, psiho-
loginjo in psiho-
terapevto, avtorico
priročnika
za starše Dvoje-
zično otroštvo.
Navodila za upo-
rabo. Na sreča-
nju z naslovom
V kolikih jezikih
se lahko igramo,
pogovarjamo,
učimo ... ? je te-
kla beseda o raz-
voju večjezičnega
otroka. Udele-
ženci so v obliki
razgovora ob-
ravnavali
otrokov jezikov-

Del udeležencev srečanja na šoli Bubnič v Miljah

vni razvoj v večjezičnem okolju ter
vlogo, ki jo pri tem odigravata dru-
žina in okolje. Pertotova je izhajala iz
primerov resničnih izkušenj in go-
vornih situacij.

Na zadnjem srečanju sredi okt-
obra so se poslušalci srečali z Nori-
no Bogatec. Med srečanjem je trža-
ška raziskovalka razložila, kako na-
raščanje zanimanja za učenje slo-
venskega jezika in spoznavanje slo-
venske kulture pri neslovenskih dru-
žinah prinaša izboljšanje medkulturnih
odnosov na narodnostno mešanem
območju. Omenila je tudi za-
skrbujoč pojav kulturno in jezikov-

vno heterogenih razredov, ki negati-
vno vpliva na znanje in rabo sloven-
ščine in kako se v takem kontekstu iz-
kažejo kot nepogrešljivi dodatni di-
daktični prijem in inovativnost.

Starši so izrazili zadovoljstvo s
ponujenimi informacijami in željo, da
bi se srečanja ponovila oziroma da bi
tovrstna srečanja postala del šolske
ponudbe ob vpisovanju otrok v šol-
ski center. Norina Bogatec je dru-
štveno pobudo označila kot primer
dobre prakse. DSMO si ob zaključku
niza srečanj prav tako nada, da bi
se ta poskus razvil v bolj strukturirano
in organizirano dejavnost.

Srečanje z Zairo Vidau

KINOATELJE - Nagrada Darko Bratina - poklon viziji 2015

Režiser Villi Hermann, človek in cineast z meje

Nagrado bodo letos podelili italijansko govorečemu ustvarjalcu iz Švice

GORICA - Politika, družba, migracije, zgodovina in odnos do naših prednikov, italijanski jezik, umetnost in fotografija so teme, ki zaznamujejo štiridesetletno filmsko kariero švicarskega režiserja in producenta Villija Hermann, kateremu bo Kinoateljje letos podelili nagrado Darko Bratina - poklon viziji. Nagradjenca so včeraj predstavili v Hiši filma, kjer bo 26. novembra tudi slavnostna podelitev nagrade. Ob tej priložnosti bodo pri Kinoateljju priredili monografski festival Hermannovih filmov, ki bo med 24. in 30. novembrom obiskal kar sedem lokacij: ob Gorici še Novo Gorico, Trst, Videm, Špeter, Izolo in Ljubljano.

Kot je poudarila Mateja Zorn, se pri Kinoateljju veselijo, da je letošnji dobitnik nagrade italijansko govoreči avtor švicarskega prostora Willi Hermann, saj gledalce nagovarja z vsebinami, ki jih dobro poznamo tudi Slovenci v Italiji. Hermann živi v italijanskem kantonu Ticino, skrb za ohranitev kulturne in jezikovne identitete mu nista tuji, prav tako ne meje, ki so zaznamovale tudi njegovo življenje. V svojih skoraj 40 igranih in dokumentarnih filmih je posebno pozornost posvetil tudi migraciji in delavskemu razredu. »Pogled Villija Hermann odkriva sotočja med mikrokozmosom Ticinskega kantona – to je kraj jezikovnega in kulturnega pretapljanja, ki je hkrati odmaknjen od zgodovinskega dogajanja in vanj vključen – in omamnim makrokozmosom sveta. Križanje med lokal-

Švicarski režiser
in producent
Villi Hermann

MERKER

no in globalno dimenzijo sveta pa kaže, kako sta obe lepljavi ene in iste podobe,« so med drugim zapisali v utemeljitvi nagrade, ki jo podeljujejo v spomin na v Gorici rojenega sociologa, politika in filmskega kritika Darka Bratina.

Villi Hermann, rojen leta 1941 v Luzernu, je študiral umetnost in film v rojstnem mestu in v Londonu. Njegove filme so vrteli na najpomembnejših evropskih filmskih festivalih - v Berlinu, Benetkah, Locarnu. Na slednjem je leta 1977 osvojil srebrnega leoparda s filmom *San Gottardo*, v katerem je fikcijo zlil z dokumentarnim

gradivom. Sledili so celovečerec *Matlosa* (z Omerom Antonuttijem in Flavio Bucci-jem), intimistični *Nedolžnost* (*Innocenza*) in noir *Bankomatt*. V 90. letih je ustanovil svojo produkcijsko hišo Imago Film, s katero se je vrnil k prvi ljubezni - dokumentarcem. Med najnovejšimi je *Od nekdaj do nikoder* (*From Somewhere to Nowhere*, 2009), v katerem se je ponovno lotil vprašanja migracije, tokrat kitajske, na relaciji podeželje - vlemesto, pojava, ki zadeva okrog 200 milijonov ljudi. V zadnjih letih se Hermann posveča tudi produkciji filmov mladih režiserjev iz Ticina. (pd)

NAGRADA BRATINA - Nekaj novosti

»Nadaljevati moramo poslanstvo Kinoateljjeja«

GORICA - »Širjenje slovenske filmske kulture v italijanski prostor je tako rekoč zapisano v Kinoateljjevem DNK. To poslanstvo moramo nadaljevati,« je ob robu včerajšnje razglasitve zmagovalca nagrade Darko Bratina - poklon viziji 2015 dejala Nadja Velušček, avtorica številnih dokumentarnih filmov in članica goriškega filmskega zavoda. Zato ne čudi, da so se pri Kinoateljju letos odločili tudi za niz slovenskih filmskih večerov. Prvi je bil na sporedu že sinoči, ko so v Hiši filma predvajali *Doberdob - roman upornika* Martina Turka. V sodelovanju s Slovenskim filmskim centrom pa bodo v prihodnjih dneh gostili tudi tri premjenske nagrade Darko Bratina.

Prva bo 2. novembra na vrsti prva nagradjenka Maja Weiss, ki bo predstavila dokumentarec o znameniti *Cesti bratstva in enotnosti* (1999) ter najnovejši *Banditenkinder - slovenskemu narodu ukradeni otroci*. 13. novembra bodo v Gorici go-

stili Jana Cvitkoviča s filmi *Kruh in mleko* (2001), *Totalni Gambit* (2010) in *Sto psov* (2011), 3. decembra pa bosta na vrsti filma Karpa Godine *Umetni raj* in *Divjad*.

Pri Kinoateljju so medtem izvedli tudi izobraževalni projekt ob stoletnici soške fronte *Otroci otrokom*, pri katerem so sodelovale nekatere slovenske šole iz Doberdoba, Gorice, Špetra in Trsta. Izhodišče projekta je bil dokumentarni film *Ni so letele ptice*, ki sta ga med še živimi pričami leta 1999 posneli Nadja Velušček in Anja Medved. Mladi so s pomočjo mentorjev pripravili štiri videoposlanice miru. Vse gradivo je dostopno tako na devedeju kot na prenovljeni spletni strani www.kinoateljje.it. »Mladi so sami dognali, da nas zgodovina in spomin žal nista naučila dovolj,« je še dejala Nadja Velušček. »Tudi sto let kasneje govorimo o begunstvu, pred našimi očmi se dogajajo podobne grozote, na katere bi morali odreagirati.« (pd)

Mateja Zorn (levo) in Nadja Velušček na sedežu Kinoateljjeja

BUMBACA

CONTRADA - Za začetek sezone Cancun

Komedija o različnih poteh, ki jih lahko ubere življenje

TRST - Prva abonmajška predstava je verjetno najvidnejši znak, da se v mestu začnjenja redna gledališka sezona: v Trstu ga je v petek, 23. oktobra, dalo gledališče La Contrada z uprizoritvijo komedije uspešnega katalonskega dramatika Jordija Galceràna *Cancun*. V bistvu nepomembna, a po svoje prelomna izbira tržaškega gledališča s sedežem v Ulici Ghirlandaio, da se prvič od ustanovitve ne predstavi z delom v narečju, je odzela otvoritvenemu večeru nekoliko prazničnega pridiha, ki je ob takih priložnostih običajno. Poleg tega ni šlo za vsedrjavno premiero, saj je predstava gostovala v raznih mestih v okviru krajše turnee; zaradi vsega tega so se Contradini abonenti zbrali v dvorani v vzdušju umirjenega pričakovanja prijetne zabave, ki so jo sicer tudi dobili, saj predstava nudi precej izvirnih komičnih trenutkov, predvsem po zaslugi besedila, saj postavitvi manjka izdatnejši odmerik razposajene poskočnosti. Kakorkoli že, predstava spada med pobude, ki jih gledališče La Contrada namenja splošnemu italijanskemu občinstvu in v katerih zlasti zadnja leta njegova specifičnost izstopa bolj medlo kot v tistih, ki so mišljene za krajevne gledalce in imajo v sebi več drznejših elementov - tako v resnejših kot tudi v izrazito lahkotnih komedijskih postavitvah.

Katalonec Jordi Galcerà, ki v Španiji žanje uspehe s postavitvami tako v materinščini kot v kastiljščini, zna kot marsikateri sodobni španski avtor posrečeno združiti močno naravnost k zabavnosti, takšno, ki ima v sebi tudi dobro mero burkaških značilnosti, z ostro zašiljeno satiro in ironijo, ki se brez strahu lotevata tudi drznejših tem, kakršne bi lahko užalile nežnejše duše. La Contrada, ki se tokrat drugič loteva Galcerànovih besedil, raje poudarja to drugo, resnejšo Galcerànovo plat: v dobro postavljeni predstavi *Grönholmova metoda* je denimo z rezko osvetljuje in posledično s črnim humorjem izpostavlja cinizem velikih podjetij pri izbiri uslužbencev. Slovenski gledalci pa se verjetno spominjajo, da je Slovensko stalno gledališče v postavitvi Galcerànove *Burundange*, ki med drugimi vnaša dramatično temo terorizma in organizacije ETA, posrečeno ubralo pot lahkega razposajenosti.

Kakorkoli že, izbira režiserja Marca Mattolinija, da v svoji odčitavi komedije *Cancun* zabriše burkaške elemente, odvzema delu dobršen del porogljive hudomušnosti, čemur je botrovala tudi odločitev, da ne poudari absurdnosti izhodiščne zamisli, kako protagonisti, a ne prav vsi, nezavedno prestopijo v alternativno življenje, kakršnega bi imeli, če eden od njih ne bi v preteklosti storil čisto majčkenega dejanja. Poročena para sta namreč na božičnih počitnicah v mehiškem letovišču; zaradi preveč popitega šampanjca ena od soproj prizna, da je pred petindvajsetimi leti z zvijačo poskrbela, da je dobila partnerja, ki je bil navidezno namenjen prijateljici. Za nekatere se tako uresniči druga življenjska usoda: neskladje med različnimi spomini je vir številnih komičnih zapletov.

V igralski zasedbi sta bolj prepričljiva moška igralca Blas Roca Rey in zlasti Giancarlo Ratti, a tudi Nicoletta Della Corte se je dobro vživela v svojo vlogo, medtem ko Mariangela D'Abbraccio daje vtis, da ni našla pravega sozvočja s svojo junakinjo, pa tudi njene obleke niso najbolj izbrane, medtem ko so kostumi ostalih veliko primernejši. Pri oblikovanju predstave so sodelovali kostumograf Andrea Stanisci, scenograf Francesco Fassone, skladatelj Luca Pirozzi in mojster osvetlitve Bruno Guastini. Besedilo sta prevedla in priredila Ilaria Panichi in Pino Pierno.

Komedija Cancun bo na sporedu v Bobbiovi dvorani do nedelje, 1. novembra. (bov)

007 - V Londonu svetovna premiera, od 5. novembra tudi pri nas

James Bond se vrača

V vlogi agenta 007 je ponovno nastopil Daniel Craig, ob njem pa Monica Bellucci (desno) in Lea Seydoux

ANSA

LONDON - Najsлавnejši vohun v službi njenega veličanstva James Bond se je na velika platna vrnil s filmom *Spectre*. To je že 24. film iz franšize o agentu 007. Film je režiral Mendes, v vlogi Bonda je četrtič nastopil Britanec Daniel Craig, ki je slavnega agenta upodobil že v filmih *Casino Royale*, *Kvantum sočutja* in *Skyfall*. Film na spored italijanskih in slovenskih kinematografov prihaja 5. novembra.

»Nerad se gledam na velikem platnu, vlogo Jamesa Bonda pa obožujem,« je na ponedeljkovi svetovni premieri v londonski Royal Albert Hall dejal Craig. Premiere so se udeležili tudi člani britanske kraljeve družine princ William, njegova soproga Kate in brat Harry. Poleg Craiga sta na rdeči preprogi blesteli Monica Bellucci, ki je z 51 leti doslej najstarejše Bondovo dekle, in Lea Seydoux. »Izjemno je biti del tradicije,« je dejala italijanska igralka, ki je v filmu upodobila Lucio Sciarra, vdovo slavnega kriminalca. »To so sanje, ki so postale resničnost,« pa je dejala Seydouxova, ki je v filmu z igrala kot Madeleine Swann, psihologinja in hči G. Whitea, sovražnika agenta 007 v filmih *Casino Royale* in *Kvantum sočutja*. Režiser Mendes pa je povedal, da so med snemanjem (v Veliki Britaniji, Avstriji, Italiji, Mehiki in Maroku) »potili krvavi pot. Zelo, ze-

lo sem vznemirjen, občutim pa tudi olajšanje.«

V filmu *Spectre* se Bond zaradi skrivnostnega sporočila iz preteklosti poda na skrivno misijo v Mehiko, pot pa ga nazadnje pripelje v Rim, kjer spozna Lucio Sciarro, lepo in nedotakljivo vdovo razvpitega zločinca. Spusti se tudi v nekaj spektakularnih voženj po rimskih ulicah, ki bi se za agenta 007 skoraj tragično končale ... Vtihotapi se na skrivno srečanje, kjer odkrije nevarno organizacijo Spectre. Max Denbigh, novi vodja oddelka za državno varnost v Londonu, se medtem sprašuje o upravičenosti Bondovih dejanj in o tem, ali je MI6, ki ga vodi M, sploh še potreben. Bond se na skrivaj obrne na Money Penny in Q-ja, da bi mu pomagala najti Madeleine Swann, hčer dolgoletnega sovražnika G. Whitea, ki utegne imeti ključ do razkritja organizacije Spectre. Ko se Bond začne približevati jedru organizacije, odkrije vez med sabo in sovražnikom, ki ga išče.

Filmska franšiza o agentu 007 je ena najdalgotrajnejših v zgodovini filma, saj traja že več kot 50 let. V njej so se tekom let pojavila nekatera izmed največjih igralskih imen vseh časov, franšiza pa je prepoznavna tudi po pesmih, ki spremljajo filme. Za *Spectre* je nosilno pesem z naslovom *Writing's on the Wall* posnel britanski zvezdnik in dobitnik štirih grammyjev Sam Smith. (STA)

DOBERDOB - Zataknilo se je pri tehničnem pregledu

Novi del šolske stavbe še vedno ni vseljiv

Doberdobska občinska uprava in vodstvo Večstopenske šole Doberdob sta v prejšnjih tednih doživela še eno hladno prho. Novi del stavbe nižje srednje šole v Doberdobu, katerega gradnja se je spremenila v neskončno nadaljevanje - če že ne v pravo nočno moro doberdobskih upraviteljev -, ni prestal tehničnih pregledov, ki jih je občina zaupala zunanjemu podjetju. Prizidek s tremi učilnicami, ki bi nižješolcem in učnemu osebju omogočil boljše pogoje dela, torej še vedno ni vseljiv.

»Problem rešujemo, vendar ne verjamem, da se bo šola lahko vselila v nove prostore v tekočem letu,« pravi župan Fabio Vizintin, ki mu problem nižje srednje šole dela preglavice že od prejšnjega mandata, ko je na mestu odbornika za šolstvo nasledil Luiso Gergolet. Tehnični pregled je opravilo podjetje Romanelli, ki je po županovih besedah ugotovilo več nepravilnosti. »S stavbo ni nič narobe, problem je toplotna centrala na dvorišču šole, s katero je povezan tudi protipožarni sistem. »Hiška« ni bila zgrajena po predvidenih standardih, zato jo bo potrebno popraviti,« pojasnjuje Vizintin.

Občina je na upravitelje podjetja SB Impianti, ki del očitno ni izvedlo, kot bi moralo, že naslovila pismo, s katerim jih je seznanila s pomanjkljivostmi in zahtevala, da v teku dveh mesecev popravijo škodo. »Odzvati bi se morali do 12. oktobra, a odgovora nismo dobili. Zato smo sklenili, da bomo zadržali 20 tisoč evrov kavcije in s tem denarjem plačali drugo podjetje, ki bo lahko dokončalo dela. Naši uradi so že sprožili postopek,« pravi doberdobski župan in pristavlja: »V primeru, da bodo stroški preseгли višino kavcije, bomo račune naslovili na podjetje SB Impianti, ki jih bo moralo poravnati.« Po Vizintinovi besedah občina preverja pri direktorju del, ali bi lahko šola začela uporabljati učilnice

Stavba nižje
srednje šole
v Doberdobu

BUMBACA

tudi pred zaključkom omenjenih popravil, na stalno vselitev učencev pa bo verjetno treba čakati še več mesecev.

»Tej problematiki pobliže sledimo že od vsega začetka. Upravi smo pred kakim letom tudi predlagali, naj v proračunu rezervira nekaj sredstev, s katerimi bi lahko v primeru zapletov krila morebitna dodatna dela na šolskem poslopiju,« pravi svetnik Liste za Doberdob Marko Jarc in pristavlja, da so se v doberdobski občini pri dokončanju javnih del že večkrat pojavile težave. »Problem je po našem mnenju predvsem nadzor v fazi izročitve in upravljanja del, ki je bil morda nekoliko pomanjkljiv. Večini smo na razpolago, da zadevo skupaj prediskutiramo na prihodnji seji občinskega sveta in preverimo, katere so možne rešitve. V interesu vseh je namreč, da se problem čim prej reši,« je zaključil Jarc. (Ale)

ŠTEVERJAN - Izbirajo izvajalca del V obnovljeni šoli tudi civilna zaščita

Števerjanska osnovna šola

BUMBACA

Občina Števerjan je v prejšnjih tednih sprožila postopek za izbiro podjetja, ki mu bo zaupala ureditev novega sedeža civilne zaštite. Prostovoljci bodo sedež dobili v stavbi slovenske osnovne šole Alojz Gradnik, ob kateri bodo zgradili tudi manjšo garažo za vozilo in opremo, ki jo uporabljajo prostovoljci. Sklep o »sobivanju« med učenci in prostovoljci v istem poslopiju je že lani sprejela števerjanska občinska uprava, ki je za potrebe civilne zaštite sprva nameravala zgraditi nov objekt, zaradi pomanjkanja sredstev pa se je naposled odločila drugače.

Tehnični urad števerjanske občine je že objavil obvestilo o začetku postopka, ki se bo zaključil z imenovanjem izvajalca del. Na dražbo bodo povabili pet podjetij, zmagalo pa bo tisto, ki bo vložilo najugodnejšo ponudbo. Na voljo je 180.000 evrov, ki jih je dežela

Furlanija Julijska krajina števerjanski občini namenila že pred leti.

Števerjanska ekipa civilne zaštite bo svoj sedež dobila v levem oz. zgornjem delu stavbe osnovne šole Alojza Gradnika, ki ga bo občina v prihodnjih mesecih obnovila, ta dela pa bo zaupala drugemu izvajalcu. Ravno včeraj je tehnična komisija števerjanske občine ocenila ponudbe gradbenih podjetij, ki so se prijavila na razpis za izvedbo obnovitvenih del, za katera ima občina na voljo še dodatnih 250.000 evrov. »Dejala bodo stekla v prihodnjih mesecih,« je povedala županja Franka Padovan. Poskrbeli bodo za zamenjavo žlebov, obnovo teras, sanacijo strehe in za druga vzdrževalna dela, nato pa bodo stavbo v celoti prepletkali. Del notranjih prostorov bo kot omenjeno na voljo za potrebe civilne zaštite, ki zdaj nima sedeža. (Ale)

RONKE - Javna dela Pokrajina bo zgradila krožišče

Po večletnih obljubah naj bi se v Ronkah v doglednem času začela gradnja novega krožišča, ki ga bodo zgradili med Ulico redipuglia in povezovalno cesto, ki pelje proti avtocesti A4 in ronškemu letališču. Pokrajina Gorica je namreč razpisala javno dražbo za izbiro izvajalca del, ki bo izbran na podlagi najugodnejše ponudbe. Če ji bodo omejitve pakta stabilnosti to omogočile, bo pokrajina izvajalca izbrala pred koncem leta, nato pa bodo stekla dela, ki bodo predvidoma trajala šest mesecev. Gradbena dela so vredna 499.000 evrov; križišče bo zagotovilo večjo varnost udeležencev v prometu, pomembno pa je tudi v luči izgradnje ronškega intermodalnega pola.

ROMANS Spodletela goljufija

Poskusil je s »starim trikom« vzvratnega ogledala, prevara pa mu ni uspela. Tako se je 31-letni F.F. znašel na poveljstvu karabinerjev iz Gradišča, ki so ga včeraj ovadili zaradi poskusa goljufije.

Moški, ki je po rodu s Sicilije in nima stalnega bivališča, je 2. oktobra dopoldne krožil z avtomobilom po Romansu. Zapeljal je ob bok drugemu avtomobilu, v katerem je sedel moški, in ga skušal prepričati, da mu je razbil vzvratno ogledalo. F.F. je od neznanca zahteval, naj nemudoma poravnata škodo, ki naj bi mu jo povzročil. Moški mu ni verjel, zato je 31-letnik skušal pobegniti, naletel pa je na karabinerje iz Gradišča, ki so ga prijeli in ovadili.

O takih in drugačnih goljufijah ter zaščiti pred tatovi bo nočjo govoril v večnamenski dvorani v Marianu, kjer karabinerji prirejajo javno srečanje z občani. Začelo se bo ob 18.30. (Ale)

Protifašistični shod

Ob desničarskem shodu, ki ga proti sprejemanju beguncev prireja gibanje Fiamma Nazionale in Forza nuova in bo potekal na Trgu sv. Antona, bo v soboto popoldne v goriškem mestnem središču ponovno tudi protifašistični shod. Obvestilo je bilo včeraj objavljeno na Facebook strani »23 maggio: via i fascisti da Gorizia«, ki je nastala ob priložnosti množičnih majskih manifestacij v priredbi gibanja CasaPound in protifašističnih gibanj. Protifašisti se bodo v soboto, 31. oktobra, ob 15.30 zbrali na trgu pred goriškim županstvom, kjer bodo delili letake in izrazili svoje nasprotovanje »rasističnim provokacijam«. Z organizacijo protifašističnega shoda pa tokrat niso soglašale vse levičarske sile. »O tem smo razpravljali, mnogi smo mnenja, da protimanifestacije tokrat nima smisla prirejati, saj se bo shoda gibanje Fiamma nazionale in Forza nuova predvidoma udeležila le peščica ljudi. Za protimanifestacijo se ogreva predvsem skupina iz Vidma. Nam se zdi, da bi bilo tokrat morda bolj primerno prirediti kakšno kulturno pobudo na temo begunske krize, saj smo že maja pokazali, da zmoremo organizirati množičen sprevod,« meni goriški pokrajinski tajnik SKP Roberto Criscitiello. (Ale)

Tudi Manifesto o Gorici

Po dnevniku Corriere della Sera je o problemu prebežnikov v Gorici in »džungli na Soči« poročal tudi časnik il Manifesto. Včeraj je izšel članek novinarja Ernesta Milanesija, ki zlasti za goriškega župana in prefektinjo ni imel lepih besed. »V goriškem bivaku se zrcali naša črna duša,« piše Milanesi, ki je opisal tudi delo prostovoljcev. Članek si lahko preberete na spletni strani ilmanifesto.info/gorizia-in-trincea-contro-i-migranti/.

Vozilo na streho

Na regionalni cesti Ajdovščina-Dobravlj je se včeraj zgodila prometna nesreča, v kateri se je lažje poškodovala 64-letna voznica. Ženska je z avtomobilom peljala iz smeri Dobravlj proti naselju Cesta. Na ravnem delu vozišča je zapeljala na nasprotni vozič in nato trčila v kamnit podporni zid ob cesti. Pri tem se je njeno vozilo prevrnilo na streho in obstalo na sredini vozišča. Voznico so reševalci odpeljali na zdravljenje v šempetrsko bolnišnico. Policisti pa so ji zaradi kršitve prometne zakonodaje izdali plačilni nalog. (km)

Kulturni večer in pregledi

V dvorani Della Torre na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici bo danes ob 17. uri kulturni večer v spomin na mafaldo Davilla. Srečanje, ki se bo začelo ob 17. uri, prireja združenje Andos v okviru svetovnega meseca boja proti raku na dojkah. Nastopila bo skupina Freevoices, predstavili pa bodo tudi knjigo o jagodičevju in sadju. V okviru »rožnatega oktobra« bodo v četrtek, 29. oktobra, med 9. in 13. uro v kirurški ambulanti goriške bolnišnice v 2. nadstropju izvajali tudi brezplačne preglede dojk. Najava in zdravniška napotnica nista potrebni. Na Trgu Falcone e Borsellino v Trzinu pa je do 6. novembra na razpolago avtodom, ki opravlja mamografije.

ŠTANDREŽ - 50-letnica župnijskega doma in prosvetnega društva

Na potezi so mladi

Mladi pod spominsko ploščo msgr. Jožefa Žorža (desno) ter publika in nastopajoči v župnijskem domu

BUMBACA

Mladi morajo skrbeti za prihodnost in nadaljevati z delom, ki so ga pred njim opravljali njihovi predniki, s tem da ne pozabijo na lastne korenine in na preteklost. Ta je bila nekako vezna nit tridnevnega praznovanja ob 50-letnici ustanovitve štandreškega župnijskega doma Anton Gregorčič in z njim povezanega prosvetnega društva.

Po petkovih predstavitvi publikacije o društvenem delovanju, ki jo je uredil kulturni delavec Damjan Paulin, in odprtju dokumentarne razstave, so v soboto zvečer v Štandrežu priredili bogat glasbeno-gledališki večer. Pred tem pa je na oder stopila trojica kulturnikov, ki so v tem obdobju močno zaznamovali delovanje društva. Najprej sta spregovorila

la prvi predsednik društva Marjan Brescia in sedanjí predsednik Marko Braini, nato pa je slavnostni govor imel Damjan Paulin. Orisal je pot, ki jo je društvo prehodilo in ki jo bodo mladi nadaljevali. Na odru so se nato izmenično zvrstili igralci dramske skupine in člani društvenega zbora, ki so skupaj uprizorili tri izseke gledaliških predstav iz preteklosti, zbor pa je z glasbeno spremljavo popestril dogajanje. V kulturni program je bila vključena tudi skupina mladih društvenih članov, ki je »kapljala« v predstavo in spraševala starejše člane, naj še podrobneje orišejo delovanje in anekdote društvenega življenja. Večer se je tako zaključil s sporočilom mladim, naj prevzamejo odgovornost in ob podpo-

ri izkušenih članov nadaljujejo društveno »pustolovščino«.

Za sam nastanek prosvetnega društva Štandrež je bil pred petdesetimi leti med najbolj zaslužnimi msgr. Jožef Žorž, ki je bil ob duhovniškem poklicu vsestranski kulturni delavec in je leta 1965 dal zgraditi župnijski dom ter ustanovil društvo. Tako so v nedeljo po maši za pokojne kulturne delavce na pročelju župnijske dvorane odkrili spominsko ploščo msgr. Žoržu v zahvalo. Ploščo je blagoslovil župnik Karel Bolčina, odkril pa jo je Dušan Brajnik, najstarejši član prosvetnega društva.

Mladi in nekoliko manj mladi člani oz. članice društva so nato bili protagonisti večernega kulturnega programa. Najprej je skupinica odraslih domačink pred

kavo spregovorila o spominih, ko so skupaj doraščale v okviru društva in se udeleževale najrazličnejših dejavnosti, med katerimi so omenile tudi številne obiske koč sv. Jožefa v Žabnicah. Sledil je nastop otroškega zbora, ki ga vodi Lucrezia Bogaro, nato pa so zavrteli dokumentarni film

s pričevanji starejših domačinov, ki so ga v Štandrežu posneli pred desetimi leti. Mladi so nato tudi sklenili kulturni večer, sedaj pa jih čaka pomembna naloga, saj bodo morali v naslednjih letih nadaljevati s poslanstvom društva, ki ima na ramenih že bogato, 50-letno kulturno tradicijo. (av)

GORICA - Jutri Pod lipami ljubljanski nadškof

Na Srečanju pod lipami, ki bo jutri v Kulturnem centru Lojze Bratuž, pričakujejo zelo uglednega gosta. V Gorico tokrat prihaja ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore, ki se je kot edini predstavnik slovenske Cerkve pred nekaj dnevi vrnil s tritedenske škofovske sinode o družini, ki je potekala v Vatikanu.

V ospredju pogovora, ki ga bo sta vodila goriška zakonca Katja Tomšič in Ivo Cotič, bo zaključni dokument, ki so ga odobrili v soboto zvečer v Vatikanu, pa tudi splošne problematike, ki so vezane na družinsko tematiko, zakonsko zvezo in vzgojo otrok in mladih. Govor bo tudi o tem, kako Cerkve na tem področju odgovarja izzivom današnjega časa.

»Srečanje z uglednim slovenskim cerkvenim dostojanstvenikom bo seveda tudi priložnost za pogovor o številnih drugih vsebinah, s katerimi se sooča slovenska Cerkve, od vernosti slovenskega človeka do duhovnih poldnevi, stanja duha na Slovenskem, odnosa družbe, medijev in politike do Cerkve ... Govor bo tudi o zahtodni civilizaciji in begunski tragediji, solidarnosti, ki je za Cerkve temeljna vrednota, delovanju Karitasa in misijonskih središč po svetu. Iztočnic za pogovor ne bo manjkalo, kot vsakokrat, ko pride v goste odlični sogovornik,« pravijo organizatorji.

Nadškof Stanislav Zore bo prišel v Gorico že v popoldanskih urah. Na sedežu goriške nadškofije se bo srečal z goriškim nadškofom Radelem, v Gorici pa bo tudi maševal in sicer ob 18.30 v cerkvi v Štandrežu. Srečanje pod lipami, ki ga prireja Kulturni center Lojze Bratuž in Krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič, bo ob 20. uri v komorni dvorani goriškega hrama.

GORICA - Učenci Dijaškega doma posneli tri dokumentarce

Pridi, gremo na izlet!

Nastali so v sklopu projekta Skupaj rastemo - Predstavili jih bodo jutri v Kinemaxu

Na vprašanje, kako spodbujati ohranjanje kulturne dediščine v sodobnem in tehnološkem svetu, so v Dijaškem domu Simon Gregorčič v Gorici odgovorili s projektom *Skupaj rastemo*, ki ga je finančno podprla dežela Furlanija Julijska krajina. V sklopu pobude so gojenci Dijaškega doma posneli tri mladinske dokumentarne filme *Pridi, gremo na izlet!*, ki pripovedujejo o kulturni dediščini Slovencev v goriški, tržaški in videmski pokrajini. Svoje delo bodo predstavili v kinodvorani Kinemax na Trstniku v Gorici jutri, 29. oktobra, ob 18. uri. Vstop je prost.

Projekt *Skupaj rastemo* jasno izpostavlja dejstvo, da sodi kulturna dediščina med najpomembnejše sodobne dejavnike razvoja identitete prostora in ljudi v njem, neprekinjenost s prejšnjimi generacijami pa je predpogoj za spoštovanje kulturne raznolikosti človeške ustvarjalnosti. V tem kontekstu je temeljnega pomena vprašanje, kako prenašati znanje in tradicije na mlajše generacije.

»Vprašanje, ki je seveda še pomembnejše v okolju, kot je tisto, v katerem živimo Slovenci v Italiji, saj se dotika vprašanja iden-

titete,« menijo v Dijaškem domu. »Čeprav slovenski otroci v Italiji obiskujejo šole s slovenskim učnim jezikom, v resnici živijo predvsem v stiku z italijansko »pop« kulturo, ki danes vse bolj oponaša ameriški življenjski slog. To je razvidno iz njihovega načina življenja in razmišljanja. V šoli sicer spoznavajo in dojemajo slovensko stvarnost,

zgodovino in literaturo, vendar večinoma gledajo italijansko televizijo, poslušajo italijanski radio, uporabljajo italijanski jezik na socialnih omrežjih in še bi lahko naštevali,« navajajo nosilci projekta.

Kulturno in zgodovinsko dediščino pa je treba mladim predstaviti na sodoben in privlačen način. »Dijaški dom je omenjeni projekt izvedel predvsem zato, da bi spodbudil zanimanje na področju ohranjanja kulturne dediščine Slovencev v Italiji, predvsem med mladostniki, tako v Italiji kot tudi v Sloveniji, kjer na splošno zelo malo poznajo kulturno dediščino slovenske skupnosti na italijanski strani meje. Projekt nadaljuje podobne pobude iz preteklosti, saj je poglobljajanje znanja slovenske kulture in jezika že veliko let primarni cilj Dijaškega doma. Odločili smo se za snemanje filma, saj je med mladimi tak način izražanja zelo priljubljen,« pravijo pobudniki. Pri snemanju je sodelovalo več srednješolcev, režijo je podpisala Andreja Benedetič, sodelovalo pa je tudi podjetje Videopro iz Nove Gorice. Kdor bo jutrišnjo priložnost zamudil, naj ne skrbi, saj bo iz projekta nastal dve deli, ki ga bodo kot učni pripomoček razdelili vsem slovenskim šolam in knjižnicam v Italiji ter nekaterim zavodom in knjižnicam v Sloveniji. (av)

Skupini udeležencev med snemanjem v Trstu

Smeš brez meja na Vrhu

Na kmetiji Rubijski grad na Vrhu bo jutri, 29. oktobra, kabaretni večer Smeš brez meja. Nastopil bo Alesio Colautti, ki ohranja tradicijo italijanskega komičnega gledališča, predvsem pa dediščino tržaškega komika Livia Cecchelina. Za uvod bo poskrbela ženska vokalna skupina Danica, večer se bo začel ob 20.30. Vstopnina znaša 5 evrov. Srečanje prireja goriški Kulturni dom, združenje Terzo teatro in društvo Danica.

(Kvant)avtorska sabotaža

Na terasi novogoriškega SNG se bo jutri odvijala druga (kvant)avtorska sabotaža jesenskega sklopa, ki bo ponudila preplet ženskih glasov v spremljavi akustične kitare. Nastopila bosta pevka Severa Gjurić in kitarist Dejan Lapanja, za dinamično uverturo bo poskrbela mlada Novogoričanka Beti Strgar, ki bo s pomočjo Žiže in Martine Gerben predstavila svoj prvi samostojni glasbeni projekt Undisclosed. Vstopnice so v prodaji pri blagajni gledališča. (km)

Darovi minevanja

V okviru cikla Potohodci bo novogoriški Kulturni dom drevi ob 19. uri gostil večer, poimenovan Darovi minevanja. Oblikovala ga bo Mance Košir z gosti. Koširjeva v imenjski knjižni uspešnici Darovi minevanja s sedmimi dopisovalci osvetljuje naše predstave in izkušnje o smrti. V novo serijo družabnih večerov Potohodci, ki jo je Kulturni dom Nova Gorica začel v tej sezoni, so na pogovor poleg Mance Košir povabljeni še trije soavtorji knjige, ki lahko o tej temi suvereno spregovorijo iz lastnih strokovnih in osebnih izkušenj: Ksenija Malia Leban, Janko Bohak in Tina Košir Mazi. Glasbena gostja bo Ivana Kočvar z indijsko flavto bansuri in Tamara Paravan, koordinatorka Slovenskega društva Hospic za Severno Primorsko. (km)

GORIŠKA - Kampanja za cepljenje proti gripi se bo začela 9. novembra

Število cepljenih upada

Tako na državni kot na lokalni ravni se število cepljenih oseb zmanjšuje iz leta v leto. O tem se je v zadnjih tednih v Italiji veliko govorilo, saj se tudi veliko staršev iz najrazličnejših razlogov odloča, da otrok ne bo cepilo. V goriški pokrajini so v lanskem letu zabeležili 6-odstotni upad cepljenih proti sezonski gripi, ki spadajo v t.i. rizične skupine (osebe s 65 in več leti, kronični bolniki, zaposleni v javnih službah primarnega interesa itd. - za katere je cepljenje brezplačno), saj so cepili le 45,2 odstotka teh oseb, medtem ko so jih leta 2013 cepili 51,8 odstotka.

Prav zaradi tega upada pridobiva kampanja za cepljenje proti sezonski gripi še večjo težo v primerjavi s preteklostjo. Na Goriškem, tako kot v celi deželi Furlaniji Julijski krajini, se bo kampanja začela v ponedeljek, 9. novembra. Tako kot vsako leto je kampanja namenjena predvsem rizičnim skupinam ljudi oz. zlasti tistim, ki bi jim obolenje povzročilo resne težave ali jim celo ogrozilo življenje. Naj omenimo, da je lani v Italiji 160 oseb umrlo zaradi gripe, v večini primerov pa je šlo za ljudi, ki so bili starejši od 65 let. V deželi FJK so med drugim leta 2014 zabeležili kar 30 hudih obolenj zaradi gripe med sta-

rejšimi ljudmi, ki niso bili cepljeni.

»Lani smo na Goriškem in na splošno v celi Italiji zabeležili velik upad števila cepljenih ljudi. To se je zgodilo pretežno iz dveh razlogov. Najprej zaradi negativne reklame, ki so jo nekateri sprožili proti cepljenju. V zadnjem obdobju se na splošno cepi manj starejših oseb, saj so te prepričane, da so pri 65 letih še vedno zelo mlade in da zaradi tega ne tvegajo,« pravi pokrajinska podpredsednica združenja splošnih zdravnikov FIMMG Adriana Fasiolo. Fasiolova se med drugim ne strinja s starši, ki svojih otrok ne peljejo na cepljenje. »Če se virusi zelo malo širijo, gre zasluga predvsem cepljenju. Tega pa se žal marsikdo ne zaveda. Zaradi tega svetujem vsem starejšim osebam in kroničnim bolnikom, naj se obrnejo do zdravstvenega podjetja ali do zdravnika in naj zaprosijo za cepivo,« zaključuje Adriana Fasiolo.

Najbolj primerno obdobje za cepljenje gre od začetka novembra do poznega decembra, saj se virusi najbolj razpasejo v januarju in februarju, zaščita pred okužbo pa se razvije po dveh tednih od cepljenja in traja okrog šest mesecev. Okužba se širi preko sline kot posledica kašljanja ali kihanja, a tudi

preko dotika rok, ki so prišle v stik z izločki dihal. Prav zaradi tega k preventivi veliko prispeva redno umivanje rok.

»Veliko mladih staršev sploh ne ve, v kolikšni meri je cepljenje izboljšalo naša življenja. Svetovna organizacija za zdravstvo OMS narekuje, da bi bilo treba cepiti 85% oseb, drugače tvegamo, da bo zlahka prišlo do okužb,« je poziv deželne odbornice za zdravstvo Marie Sandre Telesca. (av)

Cepivo proti gripi prodajajo tudi v goriških lekarnah

BUMBACA

DOBOVO - 150.000 evrov vredna naložba

Gasilski dom so obnovili, župan je bil za novogradnjo

V Goriških Brdih so se v minulih dneh razveselili obnovljenega gasilskega doma, ki se ponaja z novo streho, fasado in izolacijo. Obnovili pa so tudi dotrajano elektroinštalacijo, sanitarne prostore in ogrevanje. Slednje je še kako pomembno, saj doslej garažni prostori niso bili ogrevani, pripetilo pa se je že, da so gasilci na intervencijo prišli z zamrznjeno vodo v cisterni.

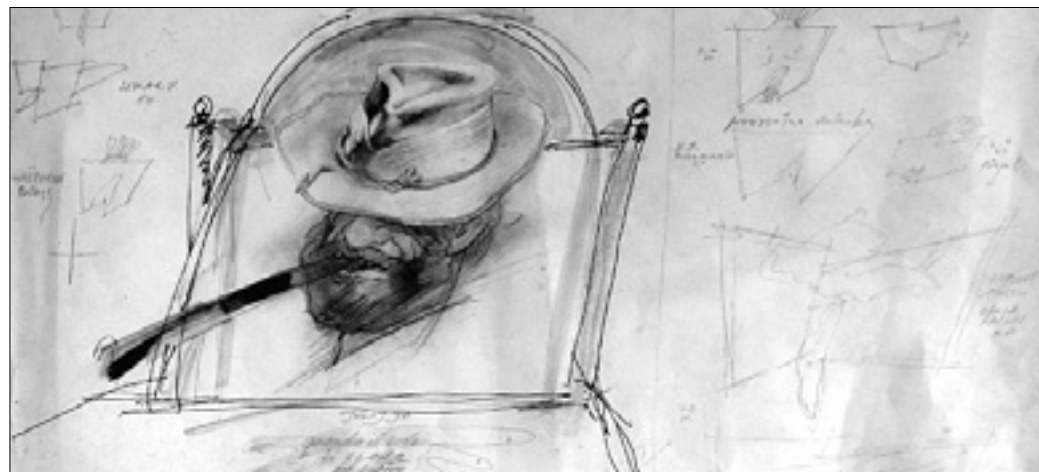
V Brdih so sicer najprej razmišljali o gradnji novega gasilskega doma na drugi lokaciji, za kar so že pripravljali načrte, a je nato prevladala ideja o obnovi obstoječega objekta. »Zagotovo sem na to investicijo ponosen, sam pa sem to zadevo drugače načrtoval in za Brda bi bilo zagotovo bolj sprejemljivo kot to, kar se je zgodilo,« je pred odprtjem obnovljenega gasilskega doma komentiral briški župan Franc Mužič. Sam se je zavzemal za novogradnjo pri agrari na Dobrovem. »Gotovo bi gasilski dom bolj ustrezal v tistem okolju kot pa na sedanji lokaciji, kjer je bolj utesnjen. Na novi lokaciji bi lahko zgradili sodobnejši objekt v primernejših gabaritih, tudi za gasilce bi bila ta varianta zagotovo boljša. Obstoječi dom je bil namreč zgrajen pred šestdesetimi leti, prostori so takšni, kot so bili takrat načrtovani, za tedanje tehnično opremo in vozila. Toda zadeve so se odvale tako kot so se. Vsekakor sem ponosen na investicijo. Objekt je sedaj postal lep in soliden,« dodaja župan. Obnova je veljala okrog 150.000 evrov. (km)

NOVA GORICA - Dveletni projekt o delu umetnika Slavka Furlana

Iščejo lastnike Slavčevih del

Pripravljajo pregledno monografijo in razstavo, ki bo na ogled v več galerijah na Goriškem

Skica - avtoportret (desno), na kateri je Slavc okrog svojega avtoportreta sam skiciral določena dela. Spodnjo fotografijo je v Idriji posnel Nande Rupnik; sliko, ki je sedaj v stavbi MONG, je Furlan naslikal za dr. Felca

Leta 2007 se je zaključila življenjska pot akademskega slikarja Slavka Furlana Slavca iz Šempetra pri Gorici. V javnosti je poznan predvsem kot grafični oblikovalec ovitkov plošč in gledaliških plakatov, kot portretist, slikar in risar ter tudi kot kontradiktorna osebnost robateža z občutljivo umetniško dušo. Po Slavčevi smrti so nekateri posamezniki povezali v iniciativo, ki želi popisati številna njegova dela, razpršena na vse konce Slovenije in v Italijo. To jesen je namreč v pripravi pregledna monografija vseh umetniških ključnih del, kateri bodo sledile razstave v več galerijah na Goriškem, tudi v galeriji Kulturnega doma Gorica.

»V jeseni in čez zimo bomo opravili fotografiranje ključnih del za katalog. Zato še vedno po Primorskem in v zamejstvu iščemo razpršene lastnike Furlanovih del. V ta namen smo odprli facebook stran Slavko Furlan - Pittur vagante 2015/2016, kjer nas lastniki lahko kontaktirajo, prav tako na email naslov pitturvagante@gmail.com,« pojasnjuje David Kožuh, zunanji sodelavec novogoriškega Kulturnega doma, ki v tem projektu skrbi za koordiniranje in raziskovanje Furlanovega opusa. Kulturni dom se je iniciativi namreč uradno pridružil lani, potem ko je bil o Slavčevem življenju in ustvarjanju posnet dokumentarni film avtorja Bojana Maraža.

V sodelovanju s Kulturnim domom Nova Gorica, Goriškim muzejem, Kulturnim domom Gorica ter novogoriškim Slovenskim narodnim gledališčem, kot rečeno nastaja pregledna razstava, ob kateri bo iz-

šla monografija Slavčevih del. Vsi se namreč strinjajo, da si umetnik zasluži svoje mesto znotraj slovenske umetnostne zgodovine. Na razstavi bodo Slavčeva dela tudi prvič strokovno ovrednotena. »V letošnjem letu smo k sodelovanju povabili tri izjemne strokovnjake, ki bodo prispevali osrednje tekste za pregledno monografijo: Andrej Medved iz Kopra, je prispeval pregledni tekst o delu Slavka Furlana, dr. Sarival Sosič iz Ljubljane se je ukvarjal z erotiko v Slavčevem opusu. Tretji tekst, ki bo prav tako dokončan v letošnjem letu, pa bo prispevala dr. Cvetka Požar, ki se bo posvetila analizi produkcije

plakatov Slavka Furlana (pretežno za gledališče v Novi Gorici). Tekst bo prispeval tudi Jože Dolmark, z risbo pa se bo ukvarjala Klavdija Figelj,« opisuje Kožuh nastajajočo vsebino monografije.

Slikar in grafični oblikovalec Slavko Furlan (1952 - 2007) je leta 1978 končal Akademijo likovnih umetnosti v Benetkah pri profesorju Carmellu Zottiju. Živel in delal je doma v Šempetru. Med Furlanova njegova vidnejša dela uvrščajo oblikovanje naslovnice za enega najbolj znanih albumov slovenske rock zasedbe Buldožerji, »Plju ni istini u oči«. (km)

Z leve Pavšič, Klanjšček in Peterin

BUMBACA

GORICA - PLAKETE SKGZ Priznanje Klanjščku

Na goriškem sedežu SKGZ v prostorih KBcentra na Verdijevem korzu sta v ponedeljek, 26. oktobra, deželni predsednik krovne organizacije Rudi Pavšič in njen pokrajinski predsednik David Peterin izročila plaketo SKGZ za življenjsko delo likovniku Vladimirju Klanjščku.

»Vladimir Klanjšček, doma iz Števerjana, je eden najbolj razpoznavnih slovenskih slikarjev na Goriškem. S slikarstvom se je spo-

gledoval že v mladih letih. Prvič je svoja dela predstavil v Trstu leta 1962. Od takrat je imel okrog osemdeset razstav, sodeloval pa je na več kot sto skupinskih razstavah in drugi slikarskih pobudah v Italiji, Sloveniji, Avstriji in na Hrvaškem. Večina njegovih del odraža navezanost na rodna Brda in Kras,« piše v utemeljitvi.

Klanjšček pa je vodstvo SKGZ počastil, s tem da je krovni organizaciji daroval svojo sliko z naslovom *Satje*, sicer akril na platnu, ki je bila do pred kratkim razstavljena v gradu Dobrovo. (av)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

Gledališče

»**ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN**« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 8. novembra ob 17. uri »Vse zastoni!« (Dario Fo), nastopa Koroški Deželni Teater - Slovenj Gradec. 13. decembra ob 17. uri »Sleparja v križu« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba« (Ray Cooney), nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«, NAGRADA MACE-DONIO: ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici 30. oktobra »L'uomo, la bestia e la virtù (Pirandello)«, nastopa gledališka skupina Teatro Armathan iz Verone; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: danes, 28. oktobra, ob 20.15 »Darovi minevanja«, Manca Košir z gosti Ksenijo M. Leban, Jankom Bohakom in Tino K. Mazi; informacije po tel. 003865-3354013, več na www.kulturnidom-ng.si.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: 3. in 4. novembra bo gledališka predstava »Wonder Woman. Reading su donne, denaro e super poteri«, igrayo Antonella Questa, Giuliana Musso in Marta Cuscunà. Informacije pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: 28. in 29. oktobra ob 20. uri »Krvava gora« (Gregor Brazel). 29. oktobra ob 20.30 na terasi SNG 3. KvantAvtorska sabotaža v Novi Gorici. Nastopajo Severa Gjurić, Dejan Lapanja in Beti Strgar z glasbenih projektom »Undisclosed«; informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-si.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.15 »Crimson Peak« (prepovedan mladim pod 14. letom). Dvorana 2: 18.10 - 20.10 - 22.10 »Io che amo solo te«. Dvorana 3: 17.30 - 19.50 »Woman in Gold«; 21.45 »Suburra.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 20.00 - 22.15 »Crimson Peak« (prepovedan mladim pod 14. letom). Dvorana 2: 17.30 »Hotel Transylvania 2«; 19.50 - 22.10 »Lo stagista inaspettato«.

Dvorana 3: 17.30 - 22.10 »The Walk«; 19.45 »The Walk« (digital 3D). Dvorana 4: 17.45 - 20.00 »Woman in Gold«; 22.10 »Maze Runner - La fuga«.

Dvorana 5: 19.45 »Suburra«; 17.50 - 22.15 »Game Therapy«.

Razstave

V GORICI: na sedežu alincev ANA v Ul. Morelli 24 bo v petek, 30. oktobra, ob 18. uri odprtje razstave Posoškega fotografskega krožka na temo favne flore in zgodovine Kalvarije, ki so jo uredili Antonio Fabris, Carlo Tavagnutti in Lucio Tudor. Razstava bo na ogled od 2. do 13. novembra 10.00-12.00 in 17.00-19.00; vstop prost.

V GORICI: na sedežu kulturnega združenja Prologo v Ascolijevi ulici v Gorici poteka niz likovnih dogodkov pod naslovom »Al fine lo spirito fa quello che vuole«. Na ogled je samostojna razstava Ignazia Doliacha iz Krmina; do 31. oktobra ob delavnikih 17.00-19.30..

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) 2 bo v četrtek, 29. oktobra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Soldati. Quando la storia si racconta con le caserme«; na ogled bo ob sobotah 15.30-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00, 15.30-19.00; vstop prost.

V BENEŠKI PALAČI v Ul. Sant'Ambrogio v Tržiču je na ogled slikarska razstava v počastitev spomina na Franca Rocca z naslovom »Il segno il suono; do 30. oktobra od ponedeljka do petka 16.00-19.00, ob sobotah 10.00-12.00, 16.00-19.00, ob nedeljah 10.00-12.00; vstop prost.

RAZSTAVA ROBERTA CANTARUTTI-JA »La mia casa è il fiume« je na ogled v galeriji studiofaganel na Drev. XXIV Maggio v Gorici in v Kinemaxu, v Hiši Filma, na Travniku do 31. oktobra; v galeriji studiofaganel ob torkih in četrtek 9.30-13.00, 16.00-19.30, ob sredo, petkih in sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30; v Kinemaxu ob odprtju kinodvorane.

V MEDIATEKI UGO CASIRAGHI v Gorici je na ogled skupinska fotografska razstava »Arti e mestieri a Gorizia« članov Posoškega fotografskega krožka iz Gorice; do 6. novembra.

Koncerti

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 6. novembra ob 20.45 koncert »Arie d'opera e Romanze italiane da salotto«, nastopajo sopran Daniela Donaggio, pianist Fabrizio Malaman, recitira Francesco Cevaro; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

Izleti

»**SOBOTE V AVTOBUSU**« ob literarnih srečanjih »Knjiga ob 18.03«: 31. oktobra ob 10.03 »Rdeči Kras. Vsi odtenki med Cerovljami in Medjevasjo«, vodila bosta Paolo Pizzamus in Alessandra Tribuson. Odhod s Trga Martiri Libertà d'Italia v Gorici, rezervacije od ponedeljka do četrta 9.00-12.00, 14.00-16.00, ob petkih 9.00-12.00, tel. 331-7696985, info@illibrodel1803.it.

POKRAJINA GORICA organizira v sodelovanju s pokrajinskim prevoznim podjetjem APT in združenjem Pro Loco iz Foljana-Redipulje avtobusne izlete na temo zgodovine prve svetovne vojne: 1. novembra bodo izletniki obiskali avstro-ogrsko pokopališče v Foljanu, Bračan in Oslavje. 29. novembra in 13. decembra »Itinerarij Kras 2014+«, ogled zasebnega muzeja prve svetovne vojne v Martinščini in Debele Grize ter muzeja na prostem in obnovljenega topniškega rova. 5. decembra bo izlet na Vrh in vzpetino Monte sei Busi. Zbirališče bo pred železniško postajo v Foljanu-Redipulji ob 9. uri, povratek je predviden ob 12.30. Cena vozovnice znaša 5 evrov, obvezna je najava; informacije po tel. 0481-91697, carso2014@provincia.gorizia.it; več na www.carso2014.it.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgovini jestvin v Doberdobu, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Šolske vesti

»**ŠOLA ZA STARŠE**« s priljubljenim norveškim pedagogom Godijem Kellerjem bo potekala 3. in 6. novembra med 17. in 20. uro v Galeriji Ars v Katoliški knjigarni na Travniku 25 v Gorici. S svojimi izkušnjami, toplino in duhovitostjo bo staršem pomagal razumeti, kaj se dogaja z njihovimi otroki, opremil pa jih bo tudi s potrebnim zaupanjem vase, da jim bodo znali pristopiti naproti in odpravili kakšno vzgojno zagato. Prijave in informacije na drustvo.lampyris@gmail.com ali po tel. 347-7300222 (Michela) ali tel. 00386-41760671 (Suzana). Prirejata društvo za razvoj waldorfske pedagogike Lampyris in Združenje staršev otroškega vrtca Pikapolonica iz Pevme.

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA STARŠE v Dijaškem domu v Gorici od 9. novembra: začetniški (35 ur) ob ponedeljkih in četrtek 17.15-18.30 in nadaljevalni (35 ur) ob ponedeljkih in četrtek 18.30-19.45. Informacije in vpisovanje po tel. 0481-533495 do 30. oktobra.

Obvestila

DELEGACIJA REPUBLIKE SLOVENIJE, ki jo sestavlja poslanec Državnega zbora Marko Ferluga, skupaj z generalno konzulko RS iz Trsta, Ingrid Sernaš in konzulko Eliško Kersnič Zmavc ter načelnico Upravne enote Nova Gorica, Bojano Kompare, bo položila vence 1. novembra v Viscu ob 8.45, v Gonarsu ob 9.30 in v Gorici ob 13. uri na spomenik padlim borcem na pokopališču in ob 13.15 na grobnico na pokopališču in nato na grob Lojzeta Bratuža.

OBČINA ŠTEVERJAN obvešča, da bo polaganje vencev 1. novembra potekalo pred števerjanskim spomenikom na Trgu Svobode po koncu mase, ki se bo začela ob 9. uri, in ob 11.15 pred spomenikom padlim na Jazbinah.

PODGORSKA SECIJA VZPI-ANPI IN SKRD A. PAGLAVEC iz Podgore vabita na svečanost polaganja vencev k spomeniku padlim v narodno-osvobodilni borbi v nedeljo, 1. novembra, ob 10. uri s sledečim programom: pozdrav predstavnika VZPI-ANPI, polaganje vencev s strani borčevskih organizacij in krajevnega društva, recitacije ter nastop pevskih zborov iz Šempetra in Podgore.

SKUPINA GORIŠKIH SLOVENCEV se bo v nedeljo, 1. novembra, kot vsako leto ob 11.30 na goriškem pokopališču poklonila pokojnim slovenskim kulturnikom s prižigom sveče in kratko molitvijo. Zbirno mesto ob 11.30 pred glavnimi vrati na goriškem mestnem pokopališču.

SSO IN SKGZ bosta skupno polagala vence v nedeljo, 1. novembra, ob 9.30 v Gonarsu in ob 13. uri na goriškem mestnem pokopališču: obe grobnici partizanov in grob Lojzeta Bratuža.

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI bo v nedeljo, 1. novembra, polagala vence ob 9.30 v Gonarsu in ob 13. uri na goriškem mestnem pokopališču.

OBČINA RONKE obvešča, da bodo v spomin na pokojne v soboto, 31. oktobra, ob 10.30 startali s trga pred občinsko stavbo in polagali vence na spomenikih in spominskih tablah na občinskem teritoriju.

GORIŠKA POKRAJINA je objavila razpis za koriščenje prispevka za sanacijo azbestnih kritin, cevi in talnih oblog. Namenjen je zasebnikom, ki bodo s prispevkom pokrajine lahko krili do 50 odstotkov stroškov; prispevek bo največ znašal 1500 evrov. Prošnje je

treba vložiti do 30. oktobra, računa za opravljeno delo pa do 30. novembra; več na spletni strani pokrajine www.provincia.gorizia.it.

MEDIATEKA UGO CASIRAGHI IN KINEMAX GORICA vabita v soboto, 31. oktobra, na brezplačno ustvarjalno delavnico za otroke na temo svetilk ob 15. uri v mediateki, ob 16.15 bo projekcija filma »Hotel Transylvania 2« v Kinemaxu. Rezervacije po tel. 0481-534604 ali segreteria@mediateca.go.it. Udeleženci bodo imeli prijetno presenečenje.

PREDSTAVNIKI ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE se bodo ob Dnevu spomina na mrtve, poklonili vojnim žrtvam pri spomenikih v Gonarsu in Viscu. Polaganje vencev bo v soboto, 31. oktobra, ob 15. uri v Gonarsu, nato pa v Viscu.

OBČINA DOBERDOB bo 1. novembra polagala cvetje k spomenikom padlim v NOB ter umrlim italijanskim in avstro-ogrskim vojakom v prvi svetovni vojni: v Jamljah ob 10.45 pri grobnici padlih avstrijskih vojakov v prvi svetovni vojni in ob 11. uri pred spomenikom padlim v NOB; pred spomenikom padlim v prvi svetovni vojni pri Bonetih ob 11.15; pred spomenikom padlim v NOB na Palkišču ob 11.30; pred madžarsko kapelico pri Vižintinih ob 11.45; pred spomenikom padlim v NOB na Poljanah ob 12. uri; pred spomenikom padlim v NOB v Doberdobu ob 12.20. Predstavniki občin Nova Gorica, Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba in Združenja borcev bodo skupno z občinsko upravo položili venec na spomenik na Poljanah in na spomenik v Doberdobu.

OBČINA SOVODNJE bo položila venec k spomenikom padlim ob spominski svečanosti 1. novembra na Vrh u z odhodom izpred sedeža centra Danica ob 9.30, v Gabrjah ob 10.00, na Peči ob 10.20, v Rupih ob 10.35, v Sovodnjah ob 11.15 pri spomeniku, kjer bo osrednja slovesnost in daljši program ob 50-letnici spomenika.

VZPI - ANPI ŠTANDREŽ vabi na komemoracijo padlim v NOB v nedeljo, 1. novembra, ob 10.45 pri Domu A. Budal nato ob 11.15 pri spomeniku. Nastopala bo Vokalna skupina Sraka, glavni govornik bo Andrea Bellavite.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 7. novembra, v Eda centru v Novi Gorici. Odhod ob 17. uri iz Doberdoba, nato z običajnimi postanki v Jamljah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču in pri lekarni, v Podgori pri telovadnici, pri vagi in na trgu Medaglie d'oro/na Gorišču. Srečanje bo ob 18. uri v restavraciji Eda centra. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

Prireditve

DIJAŠKI DOM GORICA v sodelovanju s Kinoateljejem vabi na predstavitev mladinskih dokumentarnih filmov »Pridi, gremo na izlet!« v četrtek, 29. oktobra, ob 18. uri v Kinemaxu v Gorici. Filmi, ki so jih posneli učenci Dijaškega doma iz Gorice, pripovedujejo o kulturni dediščini Slovencev v tržaški, goriški in videmski pokrajini in so nastali v kontekstu projekta »Skupaj rastemo«, ki ga je financirala Dežela.

V LOKANDI DEVETAK na Vrh u da danes, 28. oktobra, ob 20. uri degustacijsko-glasbeni večer v sodelovanju s podjetjem Wine & Beer z naslovom »Rdeče, zvečer!« Večer bo tudi glasbeno obarvan z nastopom skupine Mauro&Davide Musica. Obvezna je rezervacija.

V NOVI GORICI: V knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja v Novi Gorici: danes, 28. oktobra, ob 18. uri bo zadnja sredina čajanka v sezoni bralne akcije »Primorci beremo«.

Poklepetali bodo o knjigah: Miriam Drev »Nemir«, Nataša Konc Lorenzutti »Kava pri dišečem jasmínu«, Meta Osredkar »Umor v Šmihelski vasi«, Jelka Ovaska »Lovke«, Zlatka Rakovec-Felser »Na valovih sreče in pogube - kraljica Barbara Celjska«, Andrej Volčič »Tudi drevo ima svoje srce«, Aleksander Peršolja »Bilke v krogu«; več na www.ng.sik.si.

»**KNJIGA OB 18.03**« v dvorani APT železniške postaje v Gorici: 29. oktobra bo Carlo Mastelloni predstavil svojo knjigo »Il sintomo« ob pogovoru z Robertom Covazem; več na www.illibrodel1803.it.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič vabita na novo »Srečanje pod lipami« v četrtek, 29. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Gost večera bo ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore, ki bo spregovoril o slovenski Cerkvi in vernosti ter o sinodi o družini. Večer bosta vodila zakonca Katja Tomsič in Ivo Cotič.

OBČINA RONKE v sodelovanju z občinsko knjižnico prireja v avditoriju v Ronkah niz prireditev z naslovom »Autunno da sfogliare e da ascoltare«: v četrtek, 29. oktobra, ob 20.30 bo nastopil mladi pianist Jacopo Feresin; v petek, 30. oktobra, ob 18.30 bo srečanje z Anno Mario Sanguineti, ki bo predstavila svojo knjigo »La fresca aria della giovinezza«; od 29. oktobra do 20. novembra bo razstavljala svoje fotografije Katia Bonaventura.

V GORICI: na sedežu goriškega CAI-a v Ul. Rossini 13 bo v četrtek, 29. oktobra, ob 21. uri predstavitev knjige »La Grande Guerra a piedi« novinarja Nicolòja Giralidija. Avtorja in knjigo bo predstavil Elio Candussi; vstop prost.

V KULTURNEM DOMU V GORICI: bo v četrtek, 29. oktobra, ob 18. uri predstavitev knjige Vilija Prinčiča »V Brucku taborišču«. O knjigi in begunski problematiki bo spregovorila zgodovinarica dr. Petra Svoljšak, s pesmijo pa bo večer popestril MoPZ Jezero iz Doberdoba. Pobuda v priredbi Založništva Tržaškega tiska in Kulturnega doma Gorica.

AVSENKOVE MELODIJE - AŠKD KREMENJAK vabi v petek, 30. oktobra, ob 20.30 v večnamenski kulturni center v Jamljah na predstavitev in ogled dokumentarnega filma »Spomin - Naših 60 let ob Avsenikovih melodijah«, v produkciji slovenskega TV programa RAI, ob prisotnosti avtorja Aleksija Jercoga. Sodeloval bo vokalni tercet Kresnice. Častna gostja večera bo Jožica Svete dolgoletna pevka Ansambla bratov Avsenik.

VZPI VRH IN KD DANICA prirejata večer z naslovom »Spomini na vojno« v centru Danica na Vrh u ob 20. uri: 5. novembra bosta o prvi svetovni vojni predavala Mario Mantini in David Erik Pipan, ki bosta osvetlila predvsem dogodke, ki so vezani na fronto linijo, ki je tekla skozi Vrh in ki so prizadeli domače prebivalstvo. Večer se bo zaključil z družabnostjo.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Ernesto Falcone v kapeli pokopališča, sledila bo upepelitev.

DANES V PEVMI: 9.00, Boris Simcic (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V LOČNIKU: 10.10, Bruno Grattoni (iz goriške splošne bolnišnice ob 10. uri) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Francesco Viola, blagoslov v kapeli bolnišnice, pokop na pokopališču v Škocjanu.

DANES V MARIANU: 10.30, Vittoria Sartori por. Bregant (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi v Coroni, sledila bo upepelitev.

DANES V ROMANSU: 14.30, Tullio Cabas (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

NAŠ TRENUTEK

Kdo zavira
volitve v slovenski
manjšini?

ACE MERMOLJA

V nedeljo, 20. okt. je članek v Primorskem dnevniku zapisal, da sem na kongresu SKGZ polemiziral z deželnim svetnikom DS in delegatom Stefanom Ukmarjem. V resnici sem polemiziral z nekaterimi idejami, ki se leta in leta vračajo v javno razpravo, ne da bi se nato dogodilo karkoli. Te ideje so za las podobne budističnim molilnim mlinčkom, ki jih (ideje) nekateri Slovenci zelo ljubijo. Svetnik Stefano Ukmar pa je svoje misli natančneje obrazložil v članku v PD iz dne 21. oktobra 2015.

Niti tokrat ne bom polemiziral, vendar bi izpostavil nekaj aspektov, ki sem jih tudi na omenjenem Kongresu SKGZ.

Prišel bi z volitvami v manjšini. O njih je govor vsaj dvajset let, čeprav se ni dogodilo nič. Navajam po spominu, saj ne pišem raziskave. Vsekakor so bili nekateri predlogi mišljeni povsem resno, druge pa je navdahnila zgolj polemika proti določeni organizaciji (navadno SKGZ) ali stranki (navadno levi). Volitve je npr. zagovarjal Boris Gombač, ko je bil predsednik "tretje krovne" SGPPZ. Z levece je leta 1994 prof. Ivan Verč napisal v reviji Pretoki članek o "prečnem manifestu". Zagovarjal je "parlament" dejansko izvoljenih predstavnikov in ga utemeljil z vzroki, ki jih poslušamo ali beremo še danes. Ponudil je argumente za nadaljnjih dvajset let, saj nekaterim odmanjka domiselnost...

Konec devetdesetih let (1999) je takratna odbornica prve deželne vlade pod zastavo Forza Italije Federica Seganti predlagala osnutek o nekaki Zvezi Slovencev v FJK. Spominjam se sestankov in dvomov. Dežela bi bila pobudnik volitev, osnutek je predvideval vpis volilcev v posebni seznam in nakazane so bile tudi pristojnosti izvoljenega vodstva. Slovenske komponente so osnutek odklonile, vendar zgodbe ni bilo konec, vsaj izven institucionalnih okvirov ne.

Med raznimi pobudami bi omenil peticijo deželnemu svetu, ki jo je v imenu društva Edinost poslal Samo Pahor (v letih 2006 in 2008). Pozneje sta se na besedilo Sama Pahorja naslonila deželna svetnika Igor Kocijančič in Igor Gabrovec (leta 2011) in predlagala volitve v manjšini. Pobude nista izpeljala, morda pa je bilo težje kot danes, ko je na deželni vladi leva sredina z vsedržno podtajnico Demokratske Stranke Deboro Seracchiani na čelu. Stefano Ukmar je del te večine. Vsekakor je bilo glede volitev v manjšini izdelanih več stališč. Oproščam se za morebitne napake v datumih in če nisem omenil vseh, ki so se izrekli za volitve, ne morem pa obiti načelnega privoljenja tako SSO kot SKGZ.

Osebnostno in izolirano ostajam glede volitev skeptičen iz več razlogov. Omenil bi le dva. Najprej se sprašujem, če so manjšinske volitve na "bazi" res tako občutena potreba. Bi šlo na volitve napovedanih 10.000 Slovencev? Kakih 800 nas vendar ne sme biti... Nadalje, če so vsi za, kdo je skriti zaviralec? Sta to SKGZ in SSO? Je to sama SKGZ? So morda to stranke, ki navzven zagovarjajo volitve, v resnici pa se bojijo znatrajmanjšinske konfrontacije? Skratka, ne znam si razlagati dvajset let neplodnih besed. Imam pa predlog, ki lahko razreši vprašanje volitev ali pa razkrije, kdo je resnično zanje in kdo jim v podzemlju nasprotuje. Predlog je lahko spodbuda za Stefana Ukmarja, Igorja Gabrovca in vse, tudi italijanske svetnike, ki bi podprli predlog za volitve.

Ponovno nisem polemichen. Opozarjam pa na realno možnost, da dežela FJK sprejme ustrezne zakonske norme za izvedbo volitev in volitve tudi omogoči. Menim namreč, da se vsi strinjajo, da ni so možne volitve, ki bi slonele na zgolj medmanjšinskem dogovoru in bi jih iz-

vedli na zgolj društveni in povsem poljubni ravni. Z dobro voljo pa se vse lahko uredi. Deželni zakon FJK za Slovence v svojem desetem členu obvezuje predsednika deželnega sveta, da vsaj enkrat v mandatu skliče deželno konferenco o zaščiti manjšine. Na konferenco mora povabiti zelo široko pahljačo predstavnikov Slovencev, ki gre od civilne do politične družbe (izvoljeni predstavniki).

Ni nujno, da je konferenca samo enkrat v vsem mandatu in niti to, da se odvija v zadnjem dnevu predpisanega roka, ki je šest mesecev pred zapadlostjo deželnega sveta. V tem okviru bi lahko predsednik deželnega sveta sklical konferenco neke do konca februarja prihodnjega leta. Lahko bi jo naslovil "Za volitve predstavništva slovenske manjšine", prisotni delegati pa bi lahko oblikovali zakonski osnutek, ki bi ga v zaključni fazi odobril Deželni svet. Osnutek bi na konferenci volilo dovolj reprezentativno slovensko predstavništvo. Prisotni bi lahko osnutek tudi odbili ali se izrekli proti volitvam. Tako bi vsaj vedeli, kdo dejansko podpira demokratično izvoljeno predstavništvo in kdo ga ovira. Samoumevno je, da bi se podpisani, kljub skepsi, udeležili volitev in navijali za kandidata (ali kandidate), ki bi se mi zdel najprimernejši. Pred koncem spomladi ali v začetku jeseni bi lahko volitve izvedli. Konec koncev je tudi demokratizacija manjšine, ki jo po mnenju nekaterih vodi gerontokratska oligarhija, terapevtska in torej za zdravje zaščitna.

Pridajam še opombo. Izdelati dober osnutek ni lahko. Kar nekaj konkretnega dela pa je bilo že opravljenega. Pisni osnutki bi se lahko naslonili na že izdelano gradivo ter ga morebitno dopolnili, ostalo je politika in ne tehnika. Deželna svetnika Stefano Ukmar in Igor Gabrovec, ki sta sredi "arene", bi lahko vzpodbujala iter za takšno konferenco. Zunanji dovoljenj ne potrebujeta, saj bi sama konferenca "razkrila karte" in morebitnega okultnega zaviralca.

Za zaključek bi omenil v Ukmarjevi strugi kofljivo vprašanje Stadiona 1. maj. Če nočemo slepomišiti, bi bilo potrebno objekte porušiti in zgraditi na novo. V nedeljo po kongresu SKGZ sem pristojnosti predstaviti knjižnice, ki jo je ZTT izdalo prav na temo in o pomenu Stadiona 1. maj: danes in včeraj. Priznam, da je na dogodek legla neka sivina, ki jo izpuhtevajo obrabljene in vlažne hiše.

Stari in novi predsednik SKGZ Rudin Pavšič je večkrat naglasil, da je nov 1. maj v manjšini prioriteta. Ukmar in mnogi drugi govorijo in pišejo (včasih površno in netočno) o bogati SKGZ. Tako je bilo nekoč, ali vsaj zdelo se je, da je tako. Na sami predstavitvi so pisci knjige omenili nekdanji razkošen natečaj za izdelavo načrta za temeljito obnovo Stadiona. Mislim, da je takrat med mnogimi arhitekti natečaj zmagal pokojni Marko Hreščak. Bledo se spominjam sprejetega načrta, saj so bili načrti razstavljeni, in zdel se mi je faraonski. Danes bi se zadovoljili z mnogo skromnejšo, a vendar temeljito in obnovno Stadiona. (verjetno bi bilo ceneje vse postaviti na novo).

Najti investitorje pa ne bo enostavno, ni pa niti nemogoče, saj je to dokazalo Tržaško knjižno središče, ki je nastalo iz zasebnih (Lokar) in javnih (Slovenija) sredstev. Investicija je bila vsekakor manj zahtevna. Dvomim pa, da je rešitev nove investicije v tem, da sklada Tržaške matice in Trinka prodata svojo imovino in izkupiček vložita v obnovo Stadiona. Mislim, da bi v vsej tej bogatiji, ki jo omenja Ukmar, namesto stadiona jedli kisle kumarice z Gavrilovič paštetjo, stadion pa bi se podiral nadaljnjih deset let. Potrebno bo sestaviti bolj domiselni finančno-politični "inženiring" za doseg cilja.

JEZIK NA OBROBJU

Veseli moramo biti vsakega spominskega zapisa o delu in življenju v naših krajih v prvih letih po zadnji vojni. Kdo danes sploh še ve, da smo imeli v tistih letih tudi v mestu več kulturnih društev? Kje so danes učenci naših prvih povojnih razredov, ko so bile učilnice povsod premajhne zanje? Ni minil še niti mesec, odkar vemo, da je bila slovenska osnovna šola prva povojna leta tudi v Trzinu.

Ko danes beremo spomine o nekdanjih prosvetnih društvih ali tudi o šolah, marsikdaj ne vemo, kako so bile organizirane. Kaj je enorazrednica in kaj dvorazrednica? Kaj je dvorazredni ali večrazredni oddelek, ki se ga je oprijelo ime večrazrednica? Ta vprašanja smo si postavili tudi, ko smo brali spominski zapis o povojni osnovni šoli v Trzinu, ki jo je vodil učitelj Danilo Daneu.

Nazivi šol so se večkrat spreminili, zato moramo pri imenih upoštevati čas, o katerem govorimo. Če se prav spominjam, sem o tem že enkrat pisala, vendar sem upoštevala začetek obveznih šol iz časov, ko so nastajale; bilo je še v letih pred prvo svetovno vojno, v Avstro-Ogrskem cesarstvu, ko je v marsikaterem dokumentu namesto podpisa še stal okoren križ, ker je bil podpisnik nepismen.

V 19. stoletju so se oblasti zavestno odločile, da je treba odpraviti nepismenost in naučiti otroke pisati in brati. Začele so se ustanovljati enorazredne šole tudi v zelo majhnih krajih, kjer so v enem skupnem razredu združili vse otroke tistega kraja, imenovali so se enorazrednice. Taka šola je imela samo eno učilnico (včasih kar v najemu) in enega učitelja. Prva leta je poučeval vse otroke predvsem pisati in brati. Temu so sprva pravili kar napol po nemško, da se učijo buhštaborirati, t.j. črkovati. Ko so z leti prihajali novi šolarji, je moral učitelj prilagoditi pouk različnim stopnjam znanja. Ko so se najmlajši učili pisati in brati, so starejši kaj prepisovali ali pisali obnove. Skupno je ostalo petje, telovadba in ročna dela.

Ko so bili v enorazrednicah preveč otrok, so se razširile v dvorazrednice. Imele so dva učitelja in dve učilnici. V eni so bili združeni otroci prvega in drugega razreda, v drugi pa tretjega, četrtega in petega razreda. Dvorazrednicam so sledile večrazrednice v večjih krajih, kjer je bilo več učilnic in več učiteljev.

Ko so po prvi vojni nove oblasti začele ukinkjati eno- in dvorazrednice, ni bilo mogoče takoj odpraviti združenih razredov, izginila

pa so imena nekdanjih šol. Združena dva razreda (npr. prvi in drugi) sta dobila ime dvorazredni oddelek; združeni trije (od tretjega do petega razreda) pa trirazredni oddelek. Take šole z dvema oddelkoma so se pozneje preimenovali v dvoletne šole. V teh je bil pouk na višji stopnji (npr. dvoletna trgovska šola, po petletni osnovni).

Iz časopisnega poročila izvem, da je slovenska šola v Trzinu kmalu začela hirati. Razrede so morali združevati. Zadnje leto 1954/1955 so bili v večrazrednici samo še trije učenci. V Sloveniji (oz. prvi Jugoslaviji) bi bil to večrazredni oddelek, z enim samim učiteljem v eni učilnici. Pod Avstro-Ogrsko je bila večrazrednica šola z več samostojnimi razredi, v katerih je imel vsak razred svojega učitelja: za razumevanje organiziranosti pouka in šol v različnih dobah se ne moremo zanašati na njihova imena, upoštevati moramo tudi čas, o katerem govorimo. *Lejla Rehar Sancin*

PISMO UREDNIŠTVU

Zgodovina se ponavlja!

Letos poteka 60-letnica videmskih sporazumih. V Gorici je potekala razprava, na kateri je sodeloval tudi profesor Pirjevec, vsi so bili enotni v tem, da so bili ti sporazumi velika pridobitev za zamejske Slovence, kot sem tudi bral v Primorskih novicah. Moram priznati, da sem se tudi jaz veselil, saj sem, hvala tem sporazumom, lahko zahajal preko meje obiskat mojo edino živečo nono, ki sem jo imel kot otrok tako rad.

A kaj so ti sporazumi za kmetovalce na Krasu pomenili? Pravo razdejanje! Po avtonomnem računu so začeli kmetijske proizvode izvažati iz bivše Jugoslavije k nam in tako so se vsi kmetijski proizvodi ocenili za 50%. Tako je proizvajalcem predvsem vino ostajalo po kleteh, saj gostilničarji so točili istrsko vino, prihajalo je tudi z Brd in Krasa. Takrat je bilo opuščanih največ vinogradov, posebno v Nabrežini, Križu, Proseku in Kontovelu, a tudi po drugih vaseh ni bilo nič bolje, saj kmetje niso imeli komu prodati svojih pridelkov. Z živino je bilo še slabše, saj noben mesar ni več kupoval od kmetov s tržaškega Krasa. Začeli so prihajati kupci iz okolice Padove, mi smo jih pravili Tombolani, ker so bili iz vasi Tombolo. Ti ljudje so bili arogantni, vedno so hodili po hlevih s palicami, zbadali so živino in ponujali zelo nizke cene, da so kmetje začeli zapirati svoje hleve. Takrat smo zgubili največ hlevov v vaseh Trebče, Padriče, Bazovica, a tudi po vaseh zahodnega Krasa se je množično opuščalo živinorejo.

Torej za propad dela kmetijstva na našem Krasu, se moremo zahvaliti prav videmskim sporazumom in bivši Jugoslaviji. Mogoče se profesor Pirjevec ne bo strinjal z mano, a to so dejstva.

Kaj se dogaja sedaj po 60 letih? Ista zgodba ali še slabša! Takrat so nam pravili, da so vse skuhati v Beogradu in Ljubljani je nedolžna, ker ni nič vedela. Sedaj nam pravijo, da so skuhati vse v Bruslju in oni niso nič vedeli. Boris Lisjak je tudi v našem časopisu priznaval, da smo veliki prijatelji, da nam hočejo vse dobro in da nas »ljubijo« z dušo in

srcem. A ni povedal, da so hodili s figo v žepu na naše prireditve terana, vabili smo jih tudi v grad Devin na prireditve Morje in vitovska in tudi več gostinskih lokalov na Tržaškem je prirejalo pokušnje njihovega vina. A hodili so iskat kupce, ki pri nas kupujejo teran, saj so dobro vedeli, da bomo kmalu izgubili ime tega vina. Nič me ne bi presenetilo, da bi izgubili tudi ime vitovska.

Torej tudi pogreb je končan, kot so objavile Primorske novice v nedeljo 18. 10. 2015. Državna sekretarka gospa Tanja Strniša je na vinskem sejmu v Ljubljani dejala: »Za nas je postopek zaključen.«!!!

Marjan Colja pa pravi: »Naš cilj mora biti tudi onemogočiti nelegalno konkurenco. Zaščita je potrebna tudi zato, da preprečimo opuščanje vinogradov na Krasu.« Kaj niste vedno trdili, da je Kras eden in isti!!

Potem časopis nadaljuje: »Čezmejni teran je za zdaj preveč tvegan projekt. Na etiketah svojih steklenic teran označujejo kraški pridelovalci na italijanski strani. Naši jim pri tem nekako gledajo skozi prste. Toda zaščito je uveljavila Slovenija in po zdajšnjih določilih izjeme ne more biti. To je nazadnje ugotovila tudi Italija in, kot rečeno kmetijsko ministrstvo je pred kratkim označbo teran v Italiji prepovedalo. To bi moralo storiti že zdavnaj, ali gre za navezo s Hrvaško ugrabijo Kraševci.«

Naveza s Hrvaško je postavljena ali nam vrnete ime teran ali ne boste imeli izhoda na odprto morje in ne boste izvažali vašega »globalno« znanega Tarantona na svetovne trge.

P.S. S tem pismom, sem zaključil mojo borbo z mlino na veter, kot ugotavljate - neuspešno. A eno prošnjo imam za vas, dragi bralci Primorskega dnevnika, pomagajte dobiti novo ime za teran na našem delu Krasa.

Danilo Lupinc

LJUBLJANA
Pri organizaciji
srečanja
tudi SDGZ

Preteklo soboto smo v našem dnevniku objavili članek Slovenske tiskovne agencije o predstavitvi dvajsetih slovenskih živilskih podjetij najpomembnejšim italijanskim trgovskim verigam. Pri obravnavi tiskovnega poročila agencije Spirit je izostal odstavek, v katerem je agencija Spirit izpostavila vlogo Slovenskega deželnega gospodarskega Zdrženja pri organizaciji tega srečanja. Naj povemo še, da je šlo za nadaljevanje pobud, ki jih je Združenje soorganiziralo letos poleti v okviru milanskega Expa, ko je prišlo do srečanja med Ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS Židanom, državnim sekretarjem na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo RS Cantaruttijem in Agencijo Spirit ter italijanskimi trgovskimi velikani Coop Nordest, Coop Food Italia, Vega in So.Ge.Mi.

Kvadrat in krog,
kocka in krogla

SEŽANA - V mali galeriji Mira Kranjca v Kosovelovem domu v Sežani so odprli 15. regijsko razstavo primorskih likovnih ustvarjalcev, ki jo je pripravila sežanska izpostava javnega sklada za kulturne dejavnosti v sodelovanju z ostalimi javnimi skladi na območju Južne Primorske.

Tema letošnjega razpisa so bili Kvadrat in krog, kocka in krogla. Komisija je prejela dela več kot 40 ustvarjalcev. Selektorka Petra Paravan pa je izbrala za regijsko razstavo 21 del. Domačemu občinstvu se predstavljajo tudi štirje kraški ustvarjalci: Radovan Gregorčič, Dajana Čok, Vesna Jogan in Ana Hanzel. Pri razpisu 5. državne tematske razstave so se likovniki osredotočili na format kroga in kvadrata v slikarstvu in krogle in kocke v kiparstvu. »Regijska razstava izbranih del prikazuje abstraktne in figuralne podobe, večinoma na kvadratnem nosilcu ali kocki s preigravanjem oblik kroga in kvadrata. Format v veliki meri pogojuje vsebino in likovni izraz, saj ustvarjalce spodbuja k načinu razmišljanja, da razvidne okrogle in kvadratne oblike smiselno razporejajo in ustvarjajo dela v duhu abstrakcije, nadrealizma, konstruktivizma itd.,« je v katalogu, ki spremlja regijske razstave, zapisala umet.zgodovinarica Petra Paravan. Regijska razstava se bo od 12. do 26. novembra selila v Sončnega dvorano v Izolo in od 11. do 31. decembra pa v Pretorsko palačo v Koprno.(OK)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Mugerli ostaja v Bakuju

BAKU - Azerbajdžanska kolesarska ekipa Synergy Baku Cycling Project je za eno leto podaljšala sodelovanje s 34-letnim Primorcem (doma iz Šempetra pri Novi Gorici) Matejem Mugerlijem, leta 2014 državnim prvakom v cestni dirki. Mugerli je na zmagovalnih stopničkah v sezoni 2015 za Azerbajdžance stal 11-krat. Poleg njega je podaljšal še grški veteran Ioanis Tamaridis. »Zelo se veselim nove sezone, že sem začel s pripravami. Po prvem ekipnem sestanku decembra bomo vedeli, kakšni so načrti,« je povedal Mugerli.

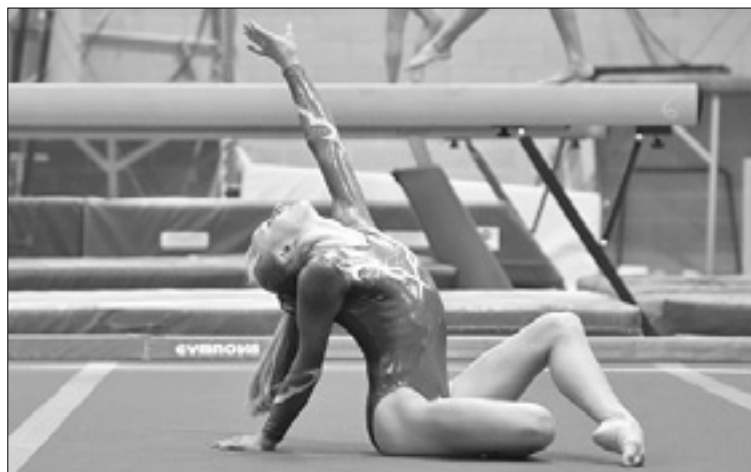

Sagan cilja na klasike

POREČ - Svetovni prvak Peter Sagan bo v sezoni 2016 najprej ciljil na klasike, zlasti dirko po Flandriji in Pariz-Roubaix, sledil pa bo nastop na dirki po Franciji. Glede nastopa na Ol v Rio pa slovaški šampion še ni sprejel končne odločitve, saj naj bi bila proga bolj primerna za hribolazce. Kolesarji ekipe Tinkoff Saxo na čelu s svetovnim prvakom iz Richmonda Saganom in serijskim zmagovalcem največjih etapnih dirk Špancem Albertom Contadorjem se te dni mudijo v hrvaškem Poreču.

ŠPORTNA GIMNASTIKA - Finale ekip za ženske na svetovnem prvenstvu v Glasgowu

Solidno 7. mesto

Tržaška »azzurra« Tea Ugrin

FOTODAMJ@N

GLASGOW - Zmagale so favoritkinje. Ameriške telovadke so osvojile prvo zlato odličje na svetovnem prvenstvu v športni gimnastiki. V finalu ekip so Američanke, najboljše so bile že v kvalifikacijah, zbrale 181,338 točke ter za 5,174 točke premagale srebrne Kitajke in za 8,958 točke bronaste Britanke, za katere je to prva kolajna na ekipnih tekmah na SP.

Močno pomlajena Italija, pri kateri je pomembno vlogo prispevala 17-letna tržaška Slovenka Tea Ugrin (članica tržaškega kluba Artistica 81), je SP končala na solidnem 7. mestu. Ugrinova je včeraj nastopila samo na enem orodju, dvovišinski bradlji. Zbrala je 13.800 točke. Solidno, kot so tudi ocenili italijanski komentatorji, med katerimi je bil tudi nekdanji olimpijski prvak v gimnastiki Igor Cassina. Predsednik državne zveze Riccardo

Agabio je takole ocenil nastop »azzurra«: »Sedmo mesto je zelo soliden rezultat. Nastopili smo z zelo mlado reprezentanco. Danes (včeraj op. av.) pa smo bili tudi brez izkušene Vannesse Ferrari. Morijeva in Marianijeva sta naredila kako napakico. Kljub temu smo lahko zadovoljni. Od šestouvrščne Kanade nas je ločila le desetinka točke. Naše punce lahko še veliko napredujejo. Tudi na olimpijskih igrah se lahko izkažejo.«

Ugrinova bo jutri nastopila še v finalu posameznic (namesto Ferrarijeve). Tekmovala bo na vseh orodjih. Neposredni prenos bo od 19.40 dalje na kanalu Raisport 1.

Vrstni red: 1. ZDA 181.338; 2. Kitajska 176.164; 3. Velika Britanija 172.380; 4. Rusija 171.964; 5. Japonska 169.887; 6. Kanada 167.697; 7. Italija 167.597; 8. Nizozemska 162.730.

TENIS - Wta Finals Za polfinale Šarapova ter Pennetta

SINGAPUR - Ruska teniška igralka Marija Šarapova je na zaključnem WTA turnirju v Singapuru prišla do druge zmage v rdeči skupini. S 6:4 in 6:4 je ugnala Romunko Simono Halep in tako prišla na prag uvrstitve v polfinale. Italijanka Flavia Pennetta je za svojo prvo zmago premagala Poljakinjo Agnieszko Radwansko s 7:6 (5) in 6:4; slednja je še brez zmage. V tretjem krogu skupine, ki bo jutri, se bodo pomerile vodilna Šarapova in Pennetta ter Halepova in Radwanska.

ALPSKO SMUČANJE

Slovenke iščejo finančna sredstva

LJUBLJANA - Slovenska ženska ekipa v svetovnem pokalu v alpskem smučanju se je odločila za zbiralo akcijo na spletu, namen pa je pridobiti sredstva za fizioterapevtsko pomoč. Ana Drev, Katarina Lavtar, Maruša Ferk, Vanja Brodnik, Ana Bucik in Tina Robnik so se za pomoč obrnile na navijače, sredstva pa zbirajo na strani makeachamp.com. Dodale so še opis stroškov fizioterapevta (potrebujejo 10.000 evrov): dnevni- ce za fizioterapevta oziroma fizioterapevtko, stroški bivanja, stroški za smučarsko karto, prehrana, prevozi in fizioterapevtski pripomočki, kot so kinezio trakovi, terapevtske kreme in miza. Smučarke se bodo tistim, ki jim bodo pomagali, oddolžile z darili. Za zdaj so pri številki 3040 evrov, kar je 30 odstotkov želene vsote.

KOŠARKA - Severnoameriška poklicna liga NBA

Krize ne poznajo

Golden State Warriors favorit številka ena - Trije Slovenci in prav toliko Italijanov

Sinoči se je v ZDA začelo najpopularnейše košarkarsko prvenstvo na svetu. Gre seveda za ligo NBA, ki nedvomno velja za eno izmed marketinško-ekonomsko-komercialno-televizijsko in še bi lahko naštevali najbolj zdravih prvenstev na celem planetu. Naj omenimo, da je regularni del sezone (med katerim vsaka ekipa odigra po 82 tekem, letos pa se bo zaključil 13. aprila) lani v živo privabil kar 21,9 milijona navijačev, lansko četrto tekmo finalne serije med Warriors in Cavi pa si je po televiziji ogledalo 19,8 milijona gledalcev (+34% v primerjavi s sezono 2013/2014). Zelo bogata nova televizijska pogodba in sponzorstvo družbe Nike pa bosta zagotovo v prihodnosti omogočila, da bodo omenjene številke še narasle.

Lov na prstan

Favorit številka ena za letošnjo zmago je na papirju moštvo Golden State Warriors, ki se je lani šele drugič v svoji zgodovini okitilo s šampionskim prstanom. Trener Steve Kerr – ki je tudi kot igralec že osvojil pet naslovov lige NBA – bo namreč računel na skoraj nespremenjeno postavo v primerjavi z lansko sezono. Davida Leeja je nadomestil »rookie« Looney, jedro ekipe pa bodo še vedno predstavljali MVP lanske sezone Steph Curry, njegov »Splash brat« Klay Thompson, Barnes, Green, Igoudala in Ezeli, ki so še zelo oz. relativno mladi igralci in si zagotovo želijo novih uspehov. Za naslov se bodo zagotovo potegovali tudi lanske poraženci v finalu Cleveland Cavaliers. Moštvo iz najbolj slovenskega ameriškega mesta lahko računa na trojico, ki jo sestavljajo LeBron James - ki je v zadnjih petih sezonah nastopil »le« petkrat v finalu - Kevin Love in Kyrie Irving, ki je lani odigral končnico prvenstva kljub poškodb. Nevarni bodo zagotovo Spursi iz San Antonia v Texasu, ki se pripravljajo na »zadnji rodeo« Duncan in Ginobilija, med poletjem pa so se okrepili z Aldridgejem in so podaljšali pogodbo novi zvezdi Leo-

nardu. Na Zahodu pa bo tudi letos veliko kakovostnih ekip (Los Angeles Clippers, OKC Thunder, Houston Rockets, Memphis Grizzlies, New Orleans Pelicans z Anthonyjem Davisom na čelu), medtem ko bo Vzhod nekoliko šibkejši, kar je vsekar stalnica zadnjih sezon. Poleg Clevelanda imajo konkurenčno ekipo v Chicagu, kjer je na klopi Hoiberg zamenjal Thibodeaua, na sezono Bulls pa bo vplivalo predvsem fizično stanje Derricka Roseja. Med močnejše ekipe spadajo zagotovo tudi Milwaukee Bucks, Washington Wizards in Miami Heat Gorana Dragića. Poleg playmakerja slovenske reprezentance bosta Slovenijo zastopala še Beno Udrih (Memphis Grizzlies) in Saša Vujčić (New York Knicks), Italijo pa Marco Belinelli (Sacramento Kings), Danilo Gallinari (Denver Nuggets) in Andrea Bargnani (Brooklyn Nets).

Steph Curry in Dražen Petrović

Košarka je ekipni šport, NBA pa ne more mimo zgodb posameznikov, tako da bo tudi letos Steph Curry zagotovo pod drobnogledom. 191 centimetrov visoki playmaker ekipe Golden State Warriors velja za enega izmed najbolj navdušujočih igralcev na svetu, njemu pa gre tudi za sluga, da je postavil nove meje pri izvedbi meta. Sam pa se je metati učil, ko je kot otrok spremljal predstave svojega očeta Della Curryja. Slednji se je na »All Star Weekendu« leta 1992 pomeril v metu za tri točke ravno z Draženom Petrovićem in ko je bil Dell na vrsti, je malega štiritletnega Curryja nadzorovala Draženova mati Biserka. Steph se tega dogodka odlično spominja – od takih »strelskih profesorjev« pa se je marsičesa naučil že od mladih nog - in je zaradi tega letos poleti svoj zmagoviti dres poslal ravno Biserki, ki ga je nato izobesila v Draženovem muzeju v Zagrebu. Steph pa ni le s človeškega vidika zelo pozitivna osebnost, a je tudi mar-

Slovenski košarkar
Goran Dragić
bo igral za ekipo
Miami Heat

ANSA

ketinško zelo privlačen. Curry je namreč »endorser« znamke Under Armour; košarkarski copati, ki so jih lani imenovali po Stephu, so pošli v 24 urah, za letošnjo sezono pa je družba Under Armour pripravila že šest različic njegovih košarkarskih čevljev, ki jih bodo predstavili do decembra. Curryju pa je s podjetjem podaljšal pogodbo do leta 2024, s katero ga bodo dobesedno preplavili z denarjem.

Denar, pogodbe in socialna omrežja

Curry pa ni edini igralec lige NBA, ki lahko računa na več kot deset milijonsko pogodbo. Če je najbolje plačani igralec lige NBA Kobe Bryant, kateremu Lakersi iz Los Angelesa odštevajo letno 25 milijonov dolarjev (Dragić bo letos npr. prejel 16 milijonov, Belinelli pa 6 milijonov), je ekipa Cleveland Cavaliers prejšnji teden obnovila pogodbo Tristanu Thompsonu, ki bo zaslužil 82 milijonov dolarjev v petih sezonah. Novica je sprožila pravi val začudenja med občinstvom in tudi med samimi igralci lige. Na najbolj simpatičen način je odreagirala košarkar Kingsov DeMarcus Cousins, ki je na Twitterju presenečeno začivkal »How much???« (Koliko???). Sploh pa igralci lige NBA zelo pogosto uporabljajo socialna omrežja. LeBron James se jim npr. za

NOGOMET - A-liga Inter boljši od Bologne in prvi na lestvici

BOLOGNA - Z golom Icardija v 67. minuti je Inter zmagal v Bologni in je tako v pričakovanju drugih današnjih tekem 9. kroga prvi na lestvici. Danes: 20.45 Atalanta - Lazio, Frosinone - Carpi, Milan - Chievo, Napoli - Palermo, Roma - Udinese, Sassuolo - Juventus, Torino - Genoa, Verona - Fiorentina; jutri 20.45 Sampdoria - Empoli.

KOŠARKA - Pokal Fiba: Ventspils - Helios Suns 67:62, Shoeters - Zlatorog Laško 81:73; **EuroCup:** Gran Canaria - Brindisi 95:70.

ODBOJKA - Liga prvakinj: Eczacibasi Istanbul - Casalmaggiore 2:3.

TENIS - Davisov pokal

V Kranju za obstanek

KRANJ - Slovensko teniško reprezentanco konec tedna čaka dvoboj za obstanek v prvi evroafriški skupini Davisovega pokala. Njen tekmeec bo Litva, prizorišče pa teniški center Triglav v Kranju. V petek se bo prvi dvoboj začel ob 16. uri - v soboto in nedeljo ob 15.00, vstop v teniško dvorano je brezplačen.

Novinci in nekdanj poškodovani igralci

V letošnji sezoni vlada veliko pričakovanje za nekatere igralce, ki so dalj časa mirovali zaradi poškodb. V nekaterih primerih gre za prave zvezde, od katerih je odvisna sama usoda njihovih ekip. S pozornostjo bo treba torej spremljati nastope Kobeja Bryanta, Kevina Duranta in Derricka Roseja; priložnost, da se izkaže, pa bo imel končno tudi Jabari Parker. Ne smemo pa pozabiti na novince, ki so jih izbrali na letošnjem naboru. V ZDA bodo vsi pozorni na predstave Karla-Anthonya Townsa, D'Angela Russella in Jahlila Okaforja, v Evropi pa bodo zagotovo navijali za Latvijca Kristapsa Porzingisa (New York Knicks) in Hrвата Maria Hezonjo (Orlando Magic), ki sta bila letos na pretežno ameriškem draftu izbrana kot četrta in peti igralec.

Albert Voncina

Fabio Ruzzier (700. uradna tekma) osmič zapored osvojil pokal Alpe Adria

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier je konec tedna tekmoval v Gorici in Miljah. Goriška tekma je spadala v sklop Trofeje Race Walking Fice Races, miljska pa v Trofejo Alpe Adria. Fabio je v Gorici (5 km) zasedel 3. mesto (čas 27:22,8). Na tržaškem Memorialu Crasso pa je bil Lonjerc zaradi poškodbe 4. (stalno je zasledoval zmagovalca Saponaro). Kljub temu je Ruzzierju uspelo osmič zapored osvojiti Pokal Alpe Adria. Kot zanimivost naj dodamo še, da je na 7. Memorialu Crasso (ob 70-letnici kluba San Giacomo), Ruzzier nastopil na svoji 700. uradni tekmi v hitri hoji.

V Tržiču Triestina - Venezia (pokal D-lige)

Po nedeljskem četrtm zaporednem pozitivnem rezultatu v nogometnem prvenstvu D-lige bo tržaška Triestina (na fotografiji s prijateljske tekme proti Vesni) danes igrala še v državnem pokalu. trenerja Stefana Lottija bodo ob 19.00 igrali proti močni Venezii, ki je prva na lestvici in je glavni favorit za napredovanje v Legopro. Tekma bo v Tržiču.

DAVID AMBROŽIČ Tudi zbiralec zgodovinskih predmetov

David Ambrožič (letnik 1972), ne več Ambrosi (pred časom je spremenil priimek v originalno slovensko verzijo), je pri športnem združenju Dom v Gorici pravi factotum. Nekdanji košarkar, doma iz Podgore, je zaposlen v goriškem Kulturnem domu in skrbi za športno dvorano. »Poudariti moram, da imamo pri SZ Dom solidno ekipo odbornikov. Posebej bi omenil tudi Renzo Pelesson,« pravi David, ki je bil, preden bi okrepil odborniško ekipo, tudi soliden košarkar. »Domu sem se pridružil pri desetemu letu starosti. Pred tem sem se zelo malo časa preizkusil tudi kot odbojkar pri Olympiji. Kot krilni center sem igral v D- in tudi C2-ligi. Bila so zlata leta Doma. Zadnja srečanja v svoji karieri sem odigral pred tremi leti. Zadnja resna sezona pa je bila v času, preden bi se Jadran preselil v Gorico,« se spominja David, ki ima petletnega sina. »Tudi on je že aktiven v našem društvu. In sicer v športnem vrtcu.« Ko je Jadran igral v Gorici, je David bil pomočnik trenerja. »Nato sem nekaj let sodeloval s trenerjema Petrom Brummom in Mariom Gerjevičem. Bil sem pomočnik trenerja in obenem šofer kombija, saj je goriške košarkarje vozil na treninge na Tržaško. Bilo je zelo naporno.«

Pri SZ Dom je David letos športni vodja. »Neke vrste koordinator oziroma vezni člen košarske ekipe, navijaške skupine in športnega vrtca.« Ambrožič je (že pred časom) zaključil višješolski študij na trgovskem zavodu Ivana Cankarja v Gorici. »Nato sva z očetom nekaj časa upravljala odpad starega železa,« je še dodal David, ki je priznal, da je velik ljubitelj zgodovine. »Rad imam zgodovinske knjige. Obiskujem zgodovinske muzeje in različne sejme. Sprehajam se po Sabotinu in Vrh Svetega Mihaela. Zbiram zgodovinske predmete in si jih izmenjujem z drugimi zbiralci. V malem imam tudi svojo zbirko starih predmetov. Predvsem iz prve svetovne vojne.«

David se včasih odpelje na košarkarsko tekmo Jadrana. »Od letos sem namreč tudi v odboru Jadrana, saj mora Dom imeti svojega predstavnika.« Navija pa za Juventus in rad spremlja po televiziji formulo ena (navijač ferrarija). (jng)

ALPSKO SMUČANJE - Naši klubi pred začetkom tekmovalne sezone

Vsi pod isto streho

Smučarska sezona se bo začela še le decembra meseca, priprave nanj pa so seveda že stekle tudi pri nas. Najbolj zagreti so tekmovalci, ki se na nove tekmovalne preizkušnje pripravljajo v bistvu že od konca lanske sezone. Začetek je bil sicer bolj vihrav, saj društva, ki ponujajo tekmovalno dejavnost pri nas – SK Brdina, SK Devin in ŠD Mladina – niso našla skupnega jezika, da bi nadaljevala to, kar so začela prav lani. Kot smo že poročali konec aprila, so smučarska komisija in predsedniki društev takrat napovedovali, da bo združena ekipa dečkov in naraščajnikov, ki so jo lani po več letih ponovno uvedli, propadla (lani so skupaj trenirali pod vodstvom Ivana Kerpana), prav tako pa pred začetkom priprav klubi še niso dobili skupnih smernic za sestavo združene ekipe najmlajših, babyjev in miškov, ki so jo sicer načrtovali.

Dogovarjanje pa se je kljub vsemu nadaljevalo. Klubi so spet sedli za mizo in se pred začetkom poletja nena zadnje podredili skupnim interesom. »Društva namreč nimamo dovolj finančnih sredstev, da bi lahko sestavila tri samostojne ekipe. Na koncu je obveljalo prepričanje, da sta združeni ekipi edina prava rešitev, hkrati pa se ta odločitev drži smernic, v katere sili ZSSDI,« je zasuk pri odločitvah razložila novoizvoljena načelnica smučarske komisije pri ZSSDI Sabina Slavec. Odbor-

Na treningu na avstrijskem ledeniku Mölltaler v družbi z ameriško smučarko v svetovnem pokalu Mikaelo Shiffrin. Na fotografiji zgoraj nova načelnica smučarske komisije ZSSDI Sabina Slavec

SK DEVIN

nica SK Brdina je na mesto načelnice stopila v začetku oktobra, ko jo je klub predlagal za naslednico Mateja Štolfe (zapadel je mandat dveh let). Na volitvah sta se naposled znašla dva kandidata, dotedanji načelnik Štolfa in Slavčeva, ki je naposled prevzela njegovo mesto, potem ko je Štolfa umaknil kandidaturu.

V letošnjo sezono bodo torej tekmovalci treh slovenskih smučarskih

klubov stopili združeno in to ne le skupino dečkov in naraščajnikov, ki je delovala že lani, vendar tudi z najmlajšimi babyji in miški. Takega skupnega projekta, ki bi zaoobjemal čisto vsa slovenska društva, ni bilo pri nas že več kot dvajset let. V proces združevanja pa ni vključen SPDG, ki bo letos razvijal dejavnosti izključno na netekmovalni ravni.

Ekipo dečkov in naraščajnikov od

junija vodi trener Aleš Sever, najmlajše pa Matej Štolfa in Jernej Skok iz Bovca. Tekmovalcev je skupno 14 (izhajajo iz vseh treh klubov), pet v starejši ekipi, devet v mlajši. Pri sestavljanju ekip je občuten osip otrok – lani je v treh delovnih skupinah treniralo 30 otrok –, kar pa komisijo ni presenetilo: »Vedeli smo, da bo odločitev o združevanju vplivala tudi na število tekmovalcev. Nekateri so se pač odpovedali tekmovalnemu smučanju, drugi pa so izbrali druge (italijanske) klube,« je pojasnila Slavčeva. Ekipi trenirata od junija, v taki sestavi pa so tekmovalci opravili približno 15 treningov na avstrijskih ledenikih. Klubi dajejo združenima ekipama na razpolago kombije in kole, odbornici Tatjana Čač (Brdina) in Marjanka Ban (Devin) skrbita za finančno plat, za logistiko Tamara Mayer (Mladina), iščejo pa še tehničnega vodjo. »Projekt naj bi deloval dve sezoni. Zavedamo pa se, da zaradi osipa tekmovalcev bodo društva morala letos seči bolj globoko v žep,« že napoveduje načelnica ZSSDI.

Pri komisiji sestavljajo tačas še skupno ekipo mladincev (doslej je pet prijavljenih), ki se bo pod vodstvom demonstratorja Vida Baruce pripravljala na kadrovske tečaje. Ravno kadrovanje novih sil je eden izmed ciljev, ki si jih je postavila nova načelnica komisije. V svoj program je vključila tudi širjenje baze, ki je poglobitveno za nadaljnje delovanje klubov. Obenem želi Slavčeva usmeriti ponudbo tudi v druge dejavnosti, ki doslej niso bile na prednostni listi in niso le golo tekmovalno smučanje. »Ljubiteljem zime bi radi ponudili alternativne oblike smučarske rekreacije, kot so nordijsko smučanje, turno smučanje, morda tudi izlete s krpljami. Skratka, cilj je, da privabimo čim več ljudi v naravo.« Želja je, da bi pri teh pobudah sodelovali tudi s SPDT, z organizacijo učiteljev smučanja OOOZUS pa že načrtujejo niz predstavitev smučarske dejavnosti po vseh osnovnih solah v Trstu in Gorici. Seveda pa ne bodo izostala tradicionalna smučarska tekmovanja, kot so Zamejsko smučarsko prvenstvo in Primorski smučarski pokal. Več o terminih tekem bo znano potem, ko bo deželna smučarska zveza objavila uradne kalendarje tekem. Po vsej verjetnosti bodo dečki in naraščajniki začeli nastope že pred božičnim premorom, najmlajši pa v začetku januarja, ko bodo na vrsti tudi prva rekreativna tekmovanja. (vs)

NOGOMET

Odlična predstava mladincev Sovodenj

Sovodnje - Romans 1:0 (0:0)

Strelec: Vidoni v 82.

Sovodnje: Persoglia, Lutman, Clancis (Vidoni), Marchesini (Terpin), G. Visintin, N. Pavletč, Marković (Falcone), Trevisan, De Fornasari (Camarata), Čavdek, J. Visintin (Antonini).

Mladinci Sovodenj so odigrali najboljšo srečanje v letošnji sezoni in zaslužno premagali solidni Romans, ki je bil doslej nepremagan. Že v prvem polčasu so belo-modri ustvarili štiri stoodstotne priložnosti (vratnica G. Visintina). Proti koncu tekme je zmagoviti gol dosegel Vidoni, po lepi akciji Simona Cavdka.

Košarka: mladinci Jadrana +1, Brega pa -1

Intermek - Breg 63:62 (15:19, 33:30, 47:44)

Breg: Gori, Igor Gregori 6 (2 trojki), Pugliese, Gelleni 13 (1), Schiano 11 (1), Tul, Lorenzo Gregori 9 (1), Crismani 11, Giuliani, Zobec 12 (1), Bazzarini.

Zadnje sekunde so bile živčne. Izid je bil 62:62. Breg je uspel izenačiti z Zobečvo trojko. Nato so gostitelji izsilili osebno napako in uspešno zadeli prosti met. Bregova napada sta bila nato neuspešna. Bregu tokrat ni stekla igra v napadu.

San Vito - Jadran 59:60 (20:14, 30:33, 40:46)

Jadran: Kojanec 5, Peric, Albanese, Ušaj 4, Kocijančič 9, T. Daneu 3, Skoko 4, Coloni 3, A. Daneu 15, Cettolo 17.

Kljub ne najboljši predstavi je Jadran uspel prinesiti domov obe točki. Po slabi igri, predvsem v obrambi v prvi četrtini so jadranci odreagirali in v drugi četrtini nadoknadili zamujeno. Zanesljivo so igrali tudi v tretji četrtini, nakar so v zadnji popustili, tako da so jih gostitelji dohiteli. V zadnjem delu so bili jadranci natančnejši.

KARATE - Shinkai Karate Club

V Kopru dve kolajni in prestižni uvrstitvi

Obvestila

KOŠARKARSKI KLUB BOR vabi na redni občni zbor, ki bo v petek, 30. oktobra, na Stadionu 1. maja v Trstu v prvem sklicanju ob 20.00 in v drugem sklicanju ob 20.45.

SK DEVIN organizira Smučarski sejem od 4. do 17. novembra v prostorih trgovine Conad superstore v Devinu. Zbiranje rabljene opreme 4. in 5. 11 od 10. do 19.30. Prodaja 7. in 8. ter 14. in 15. 11 od 10. do 19.30, 9., 10., 11., 12. in 13. 11 od 16. do 19.30.

AŠD SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme v domu Brdina na Opcinah od 5. do 8. novembra. Urnik: četrtek, 5. novembra, od 18.00 do 21.00 zbiranje opreme; petek, 6. novembra, od 18.00 do 21.00; sobota, 7. novembra, od 16.00 do 21.00; nedelja, 8. novembra, od 10.00 do 12.00 ter od 16.00 do 20.00. Ob priložnosti boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2016. Info na tel. št. 3475292058, info@skbrdina.org ali www.skbrdina.org.

AŠD SOKOL iz Nabrežine organizira zumba vadbo ob ponedeljkih od 20.15 do 21.15. Informacije na tel. št. 040200941 ali 3339482640.

SK DEVIN organizira jesenske tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini ob sobotah popoldne. Druga izmena: 31. oktobra ter 7. 14. in 21. novembra. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na 3358180449 (Erika), 3298012528 (Marjanka) 3358416657 (Dario)

primorski_sport

facebook

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi

21.20 Film: **Jane Eyre** (dram., '11, i. M. Wasikowska) **23.35** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Il tocco di un angelo **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Serija: Criminal Minds **22.50** 90° minuto

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Parlamento Spaziolibero **10.10** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

12.30 Switched at Birth **14.05** Sabrina, vita da strega **14.50** Stargate Atlantis **15.30** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.35** Andromeda **16.15** Star Trek: Enterprise **16.55** 0.45 Novice **17.00** Robin Hood **17.45** Beauty and the Beast **18.25** Reign **19.05** Under the Dome **19.45** Vikings

21.15 Film: **Hammer of the Gods** (pust.)
23.00 Film: Hooligans (dram.)

RAIS

14.05 1000 giorni per il pianeta Terra **14.55** Wild Sudamerica **15.50** Cinque buoni motivi **15.55** Film: L'ultima mazorka (dram.) **18.00** Novice **18.05** 20.40 Passepartout **18.40** Il giro del mondo in 80 meraviglie **19.45** Art of... Germania **21.15** Riccardo Muti – Prove d'orchestra **22.15** Come si guarda un'opera **22.25** Lo stato dell'arte **23.50** Ghiaccio bollente **23.55** James Brown – Live in Montreux

RAI MOVIE

13.50 Film: Il siciliano (dram.) **15.55** Film: Torna "El Grinta" (western, '75, i. J. Wayne)

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (27. oktobra 2015)

Vodoravno: Praga, Ostia, Amado, radodarnost, Kolar, Iva, U. T., on, latrina, Memo Trevisan, Amin, Milič, I. M., Kontovel, kit, Etbin, Stojanov, slatina, aulos, Ane, TVS, tat, Valentino, Anja, N.A.S.A, aktiv, Edalini, Kanalka, L. O., tein, Ato, Ast; **na sliki:** Katja Milič.

17.50 Novice **17.55** Film: Innamorarsi (rom., '84, i. M. Streep, R. De Niro) **19.45** Film: La settimana bianca (kom., It., '80)

21.15 Film: **Un perfetto gentiluomo** (kom., '11, i. K. Kline) **23.10** Movie.Mag **23.40** Film: Una lama nel buio (triler, '82, i. M. Streep, R. Scheider)

RAI PREMIUM

11.15 Nad.: Un posto al sole **12.20** 19.25 Nad.: Terra Nostra **13.05** Nad.: Rosso San Valentino **14.00** Serija: I misteri di Murdoch **14.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.10** Serija: Un medico in famiglia **17.00** Nad.: Legami **17.45** Novice **17.50** Nad.: Valeria **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Il restauratore **21.20** Pechino Express – Il nuovo mondo **23.40** Mister Premium

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: R.I.S. - Delitti imperfetti **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Flikken – Coppia in giallo **16.35** Film: U-112 assalto al Queen Mary (pust., '66, i. F. Sinatra) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Doc West (western, '09, i. T. Hill)

23.35 Film: **Il senso di Smilla per la neve** (triler)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** Nad.: Squadra antimafia **23.30** Matrix

ITALIA1

6.45 Risanke in otroške oddaje **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Grande Fratello **13.25** Šport **14.00** Nan.: Simpsonovi **14.25** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.40** Nan.: La vita secondo Jim **17.35** Nan.: Mike & Molly **18.00** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Colorado

IRIS

14.55 Film: Per pochi dollari ancora (western, '66) **16.55** Film: Vai gorilla (det., It., '75) **18.45** Supercinema **19.15** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Figli delle stelle (kom., It., '10) **23.10** Note di cinema **23.40** Film: La fame e la sete (kom., It., '99, r. in i. A. Albanese)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagada **16.15** Serija: Ironside **18.15** Serija: Il commissario Cordier **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.40** 11.25, 19.00 Cuochi e fiamme **8.40** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.25** Serija: Providence **17.10** Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie **22.40** Il boss dei comici

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.40 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **12.30** Italia economia e meteo **13.00** 20.00 Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.15** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Roma InConTra

LAEFFE

9.35 Chef Sara in Italia **11.25** 13.25 Il cuoco vagabondo **12.25** Bourdain: Cucine segrete **14.30** Silvia, pepe quanto basta **15.30** David Rocco: Dolce Amalfi **16.35** Jamie: Menù in 30 minuti **17.35** Jamie: Comfort Food **18.45** Il re dello street food **19.50** Novice **20.00** Racconti sul corpo **21.05** Nad.: Tess dei D'Urberville **22.20** Nad.: Maison Close – La casa del piacere **23.20** Film: Il figlio dell'altra (dram.)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Agenti Speciali Property – New York **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Firequake (zf)

DMAX

12.30 18.35 Affare fatto! **13.20** Cattivissimi amici **14.10** 19.30 Rimozione forzata **15.05** Incidenti di percorso **15.55** Te l'avevo detto **16.50** Property Wars **17.45** Cacciatori di tesori **20.20** Affari a quattro ruote **21.10** Ingegneria impossibile **22.00** Megacostruzioni: Cina **23.00** Sono (quasi) morto

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **12.00** Podoba podobe **12.30** Nan.: Se zgodi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.20** Glasnik **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kviz: Male sive celice **16.25** 0.40 Profil **17.30** Turbulenca **17.55** Novice **18.00** Infodrom **18.10** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Lahka tarča (triler, '10, i. N. Watts, S. Penn) **22.00** Odmevi **23.05** Film: Zaljubljena v mir (dram.)

SLOVENIJA2

7.00 Risanke in otroške odd. **9.30** Kanape – Kanapé **10.00** Nad.: Ostržek **11.00** 17.00, 0.35 Halo TV **12.05** Dobro jutro **14.45** Vikend paket **16.10** Dober dan **17.55** Nogomet: pokal Slovenije, četrtfinale, povratna tekma, prenos **19.50** Žrebanje Lota **20.00** City Folk – Obrazi mest **20.30** Čas za Manco Košir **21.20** Preuoske so stazice – Od ljudske do narodnozabavne glasbe **22.15** Odd.: Bleščica **22.50** Aritmični koncert **23.50** Točka

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.25** Meridiani **15.25** Dok.: 8. september 1943 **16.00** Potopisi **16.20** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Sledi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Slovenska kronika **19.00** 22.00, 23.55 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Slovenski magazin **20.30** Folkset 2015 v Spilimbergu **21.00** Dok.: Neukrotljive **22.15** Nogomet: Pokal Slovenije, četrtfinale, povratna tekma

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **7.50** 9.40, 10.50, 12.05 TV prodaja **8.05** 17.20 Nad.: Odpušcanje ljubezni **9.55** Sanjska ženska **11.05** Nad.: Greh preteklosti **12.20** 20.00 Gostilna išče šefa **13.50** Preverjeno **14.55** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 22.30 Novice in vreme **21.30** Nad.: Usodno vino **23.00** Serija: Kosti **23.55** Serija: Na kraju zločina – Miami

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.55** Risanke in otroške oddaje **8.40** 12.45 Serija: Moj razred **9.05** 16.35

Sreda, 28. oktobra
Rai movie, ob 17.55

Innamorarsi

ZDA 1984

Režija: Ulu Grosbard

Igrajo: Robert De Niro, Meryl Streep in Jane Kaczmarek

Knjigarna lahko postane tudi kraj srečanja, spoznavanja in zakaj ne, tudi ljubezni. Med policami zgodovinske Rizzoli v Manhattanu se čisto slučajno srečata Frank in Molly, ki sta v resnici že srečno poročena in se kljub temu, da se vsak dan vozita z istim vlakom, se še nista srečala. Občutek krivde, ki ju bo kaj kmalu prevzel pa jima ne bo omogočil, da bi dala duška vznemirljivim ljubzenskim čustvom in se bosta raje racionalno odločila, da se vrneta vsak k svojemu vsakdanu. Newyorške knjigarne na 57. aveniji, kjer so snemali ta film v resnici ni več, ker so stavbi v Manhattanu spremenili namen in jo preuredili v stanovanjsko stolpnico. Sicer pa so prav julija odprli novo knjigarno Rizzoli, tokrat v Broadwayu.

VREDNO OGLEDA

Serija: Zmešana soseda iz stanovanja 23 **9.30** 13.45 Serija: Beverly Hills 90210 **10.25** 11.35, 13.15 Tv prodaja **10.40** Serija: Beli ovratnik **11.50** 17.05 Serija: Lepo je biti sosed **14.45** Film: Koča (kom.) **19.00** Serija: Kar bo, pa bo **20.00** Film: 57. potnik (akc.) **21.40** Film: Zapiti dnevnik (dram., '11, i. J. Depp)

PLANET TV

10.55 13.15 Nan.: Talenti v belem **11.50** Tv prodaja **12.20** Ellen **14.10** Nad.: Sulejman Veličastni **15.15** Nan.: Allo allo **15.55** Nan.: Prijatelji **16.30** 20.00 Nad.: Ena zlahtna štorija **17.40** 21.25 Kmetija: Nov začetek **19.00** 21.05 Danes **19.30** Planet Debate **19.50** Vreme in šport **22.40** Bognedaj, da bi crknu televizor **23.40** Nan.: Lov na osumljenca

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Dolga pot – Begunske zgodbe otrok v prvi svetovni vojni (piše Vili Princič); 11.00 Studio D; 11.15 Iz domačega lonca prijetno diši (pripravlja Marija Merljak); 12.15 Živali se oglašajo (pripravlja dr. Damijana Ota); 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Slovenska Talija v Italiji; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Johann Wolfgang Goethe: Izbirne sorodnosti – 8. del, sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditev; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 20.30 I divergenti; 13.00, 20.00 Commento in studio; 13.33 Ora musica; 14.00 Playlist; 14.35, 18.00 Glasba; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 22.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Classicamente/Liricamente; 23.30 Sonoramente classici; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,

št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMER

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega tlaka. Z vzhodnimi vetrovi pritoka nad naše kraje razmeroma tople in bolj vlažen zrak.

Danes dopoldne bo pretežno oblačno vreme. Popoldne se bodo ponekod že pojavile rahle do zmerno padavine, ki bodo zvečer zajele širše območje.

Danes bo v vzhodni Sloveniji še delno jasno, drugod pretežno oblačno. Sredi dneva in popoldne bo predvsem na zahodu občasno rahlo deževalo. V severovzhodni Sloveniji bo zapihal južni veter.

Jutri bo oblačno in deževno. Na zahodu bodo padavine lahko obilne. Manj padavin bo v Alpah. Po nižinah in ob morju bo zapihala zmerna burja. Napoved je še negotova, kaže pa na izboljšanje proti večeru.

Jutri bo čez dan oblačno, občasno bo rahlo deževalo. Popoldne bo dež večinoma ponehal.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob 16.59
Dolžina dneva 10.21

LUNINE MENE
Luna vzide ob 17.59 in zatone ob 8.42

NA DANESNI DAN
1997 – Mrzel polarni zrak je preplaval vso Slovenijo, v višjih legah je bilo zimsko mrzlo. Na Kredarici (2514 m) je temperatura padla na -17,8 °C, na Kravcu (1740 m) na -12,4 °C, na Voglu (1535 m) na -11,5 °C in na Rogli (1492 m) -9,9 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.57 najnižje -35 cm, ob 9.56 najvišje 58 cm, ob 16.56 najnižje -60 cm, ob 22.48 najvišje 33 cm.
Jutri: ob 4.29 najnižje -30 cm, ob 10.29 najvišje 55 cm, ob 17.33 najnižje -57 cm, ob 23.30 najvišje 29 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 17,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m13
1000 m10
1500 m8
2000 m5
2500 m3
2864 m1
UV indeks bo ob jasnem vremenu sredi dneva po nižinah 3.

Ob ukrajinskih lokalnih volitvah prišli Chewbacco

ODESA - Ukrajinska policija v Odesi je v nedeljo prišla in oglobila kosmatinca iz Vojne zvezd, Chewbaccu, ki je ob lokalnih volitvah poziral pred voliščem, a policistom ni želel predstaviti osebne izkaznice. Posnetki kažejo rjovečega "wookijevskega" bojnika, kako ga štirje policisti pritisnejo ob tla in vklenejo. Policisti so ga privedli pred sodnika za prekrške, ki mu je izrekel globo v višini 170 ukrajinskih griven (6,80 evra). Chewbacca naj bi na volišče pripeljal tudi svojega kolega, kandidata Dartha Vaderja. Kasneje je medijem povedal, da kazni ne bo mogel plačati, saj da "intergalaktična banka" nima podružnice na Zemlji. Volilna komisija je sicer registrirala 48 kandidatov iz stranke Blok Dartha Vaderja. Večina od teh ekscentričnih kandidatov je članov ukrajinske piratske stranke.

V Grčiji v bojevnikovem grobu odkrili izjemen zaklad

ATENE - Ameriški arheologi so v Grčiji odkrili grob bojnika, ki je skupaj z ogromnim zakladom mirno počival več kot 3500 let, je v ponedeljek sporočilo grško kulturno ministrstvo. Leseno krsto neznanega bojnika so našli na območju Nestorjeve palače na Peloponezu. K večnemu počitku so ga položili z ogromno zbirko več kot 1000 artefaktov, vključno z zlatimi in srebrnimi čašami, zlatimi pečatnimi prstani, bronastim mečem z držalom iz zlata in slonovine, srebrnimi vazami in glavniki iz slonovine. Grob pripada moškemu, ki je umrl v starosti med 30 in 35 let. Zaklad naj bi v grob položili ob njegovi smrti.

BOCEN - Neslaven konec instalacije

Vestni čistilci so umetnino vrgli v smeti

Umetniška instalacija, ki so jo čistilci odvrgli v odpadke

BOCEN - Čistilci v muzeju sodobne umetnosti Museion v Bocnu so pomotoma v smeti vrgli enega od razstavnih eksponatov, saj so mislili, da gre za smeti. Uprava muzeja je obljubila, da bodo instalacijo kmalu znova postavili, poročajo tamkajšnji mediji.

Delo milanskih umetnic Goldschmied in Chiari z naslovom Dove andiamo a ballare questa sera? (Kam gremo nocoj na ples?) je sestavljeno iz praznih vinskih steklenic in konfetov na tleh. Instalacijo sta umetnici poimenovali po vodiču po nočnih klubih iz 80. let prejšnjega stoletja, ki ga je napisal takratni politik socialistične stranke in znan užiavač Gianni De Michelis. Delo simbolizira hedonizem in materializem tistega časa, čistilci pa so ga vrgli v smeti v nedeljo, dan po neki otvoritvi v Museionu v Bolzanu. Mislili so pač, da gre za navadne odpadke po otvoritvenem praz-

novanju. Vrh vsega so se tudi pošteno namučili, saj so po praksi ločnega zbiranja odpadkov vestno razporedili steklo in druge materiale v ločene zabojnike.

V dobronamerni objavi na Facebooku je Museion objavil fotografijo praznega prostora in zapisal, da je »bilo veliko sijajnih predhodnikov«, pri tem pa omenili incidente z deli konceptualnih umetnikov Marcela Duchampa in Josepha Beuysa. Duchampovo delo stajalo za steklenice je bilo uničeno leta 1914, ko so ga zamenjali za smeti, instalacijo umazana kad Beuysa pa je preveč vnet uslužbenec očistil.

Direktorica muzeja Letizia Ragaglia je v pogovoru za lokalni časnik povedala, da lahko steklenice in drug material najdejo v vrečah za smeti in da bodo instalacijo pozorno rekonstruirali na podlagi fotografij.

PODNEBJE - Po podatkih za prvih devet mesecev leta 2015

Najtoplejše leto v zgodovini

NEW YORK - Svetovna meteorološka organizacija (WMO) je v ponedeljek sporočila, da je bilo obdobje od januarja do konca septembra letos najtoplejše obdobje prvih devetih mesecev leta v zgodovini meritev svetovnih temperatur. Povprečne temperature zraka in morja so septembra doživele največjo rast nad mesečnim povprečjem v zadnjih 136 letih.

WMO poroča, da je bila povprečna temperatura zraka in gladine morja septembra za 0,90 stopinje Celzija višja od povprečja 20. stoletja, ki znaša 15,5 stopinje Cel-

zija. Rekord so padali po Južni Ameriki, delih Afrike, na Bližnjem vzhodu, Evropi in Aziji. Obdobje od januarja do konca septembra pa je imelo za 0,85 stopinje Celzija višje temperature od povprečja 20. stoletja. Prejšnji rekord je bil dosežen lansko leto, ko so bile temperature višje od povprečja 20. stoletja, ampak le za 0,12 stopinje Celzija.

K povišanju temperatur je prispeval močan vremenski učinek El Nino, ki je povprečne temperature gladine morja potisnil nad povprečje 20. stoletja za 0,81 stopinje Celzija. To povprečje je 16,2 stopinje Celzija. (STA)

fotoutrip '15 70 let

Poslajte svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Primorski v mestecu Honfleur v Normandiji

MITJA CEVDEK